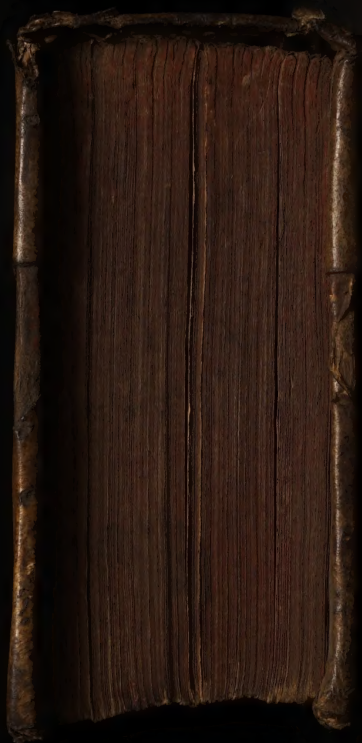

MEDICINA
SPAGYRICA
—
RHODIUS

A XXXII. h^o
CGL

43816/A 1/2

14

- 1) RUMMEL J.P.
(all after p. 288 wanting)
- 2) MYSTERIA
- 3) ORSCHALL, J.C.

e

W.
Frederick
1802
4/10/5

3. 13. 13. 8956.

P

Au
ul

C

M

Ite

Imp

MYSTERIA PHYSICO- MEDICA,

ob

Augustissimos suos Natales,
uberrimamq; rerum haud quo-
tidianarum, quibus referta
sunt segetem,

CURIOSO OBTUTU

quam-maximè

VENERANDA.

*Multis abhinc seculis Syriacè, Arabicè,
& Gracè conscripta;*

Iterata nunc vice è membranis Lati-
nis publicæ luci exposita.

FRANCOFVRTI,

Impensis JOANNIS JUSTI ERYTHROPILI.

AN. M DC LXXXI.

LECTORI SALUTEM.

Medicinam solam vel ipsis Imperatoribus imperare ē scito Pliniano didicimus. Ut nihil mirum, si Reges prisci non philosophati modò ex Platonis voto, sed & medicati fuerint: ne alienis semper oculis & auribus videre & audire, atq; aded se & sua omnia aliorum arbitrio submittere & concedere cogerētur. Id quod cum sequioribus iterum temporibus antiquatum fuerit; Vos Medici non injuriā Regnum istud vobis etiamnum vindicatis, ut omnibus præscribatis, aliquos etiam, immorigeros præcipuè, penitus proscribatis. Nec minus ergò vobis, quam Regibus & Principibus n̄ unus a n̄ unus collocuturi asferre debent, ne cura & occupationes vestra seria & regia planè turbētur, aut aures dictatoria offendantur. De suavitate verò inpræsentiarum cum dubitem, utrum illam in hoc, quem censendum vobis amicè offero, tractatu, regali quidem

dem illo, sed barbaricâ veste adhuc amictu, de-
prehensuri sitis? De brevitate tamen ut securi
mecum esse possitis, ipse libelli istius, & hujus
in primis pagella intuitus faciet spero.

Quem in finem de duobus solummodo prote-
stando Lectores obtestor. Primum ut ne rudi La-
tinitate scripti hujus, pro temporis illius, quo
translatum est, genio solœcissantis Vos alienari
patiamini: cùm & Galenus vester Parens istud
vitium in vernaculâ suâ librò integre, quem ho-
dieq; desideramus, iverit excusatum. Religio
mihi certè fuit, aliquid in Interprete quoq; mu-
tare, præter quem archetypum aliud nuspiam
reperitur. Deinde ne permittatis, ut quæ inter-
spersæ sunt superstitiosa curiositates vel scoria &
foris Enniana, aurum Virgilianum, quod inde
legendum erit, corrumpere & sic quoq; judici-
um vestrum intervertere valeant. Cogitabit &
istud Plinii: Quod nullus liber tam parvus
aut pravus, quin aliquid conti-
neat boni. Id sufficiat.

B.V.

PRÆFATIO DEDICA-
TORIA VETERIS IN-
TERPRETIS.

*Admiror & commendo sagacita-
tem tuam prudentiam, quæ cum do-
cta & experta sit in his, quæ
supra naturam nostri circuli
sunt, & quæ jam quasi ultra
septem cœlos contemplando penetravit,
modò etiam infima experimenta terrena
despicere non dedignatur. Rogasti enim
me, ut hunc librum medicinale de Græ-
co eloquio in Latino sermone transfe-
rem. Res quidem fuit facilis ad dicendum,
sed difficilis ad perficiendum. Verùm ca-
ritativo amore tuoq; beneficio permotus
obedire non renui. Et quoniam *diversæ
sunt ejus translationes de Agarenicâ linguâ in
Gracâ, ut nosti, librum Græcum, quem
mihi dedisti, studiosè & fideliter per om-
nia æmulatus sum. Ipsos etiam duos Prolo-
gos,**

gos, quamvis asperos, velut de antiquissi-
 mis titulis abstractos, præterire nolui: non
 verba, quæ de Barbaricâ sterilitate sunt,
 sed sensum intelligendo utilitatis. Si quid
 ergò repereris alienatum, non infidelita-
 ti, vel malitiæ, sed communi errori depu-
 tetur. Nullus enim tam sapiens, qui absq̃
 titulo inscitie reperiatur. Volo tamen te
 scire, quod est apud Græcos quidam liber
Alexandri Magni de VII. herbis VII. Plane-
tarum; & alter, qui dicitur Thessali myste-
rium ad Hermen .i. Mercurium, de XII. her-
bis, XII. signis attributis, & de VII. aliis her-
bis per VII. alias Stellas. Qui si forte per-
 veniunt ad manus meas, vel tuas, quia cœ-
 lestem dignitatem imitantur, rectè huic
 operi proponuntur. Transfertur itaq;
 iste liber Constantinopoli Manuele imperante,
 anno Mundi V I. Mmo sexcentesimo
 LXXVII. anno verò Christi M. C.
 LXVIII. Indictione secunda. Liber Physi-
 calium Virtutum, compassionum & curatio-
 num, collectus ex libris duobus: Expe-
 rientiâ videlicet Kiranidarum Kirani, Regis
 Persarum, & ex libro Harpocratonis Alex-
 andrini ad propriam filiam. Habebat
 au-

autem primus Kirani liber sic, sicut & sup-
ponemus ei donum magnum Agareno-
rum: accipiens fuit *Hermes Trismegistus*
Deus hominibus omnibus notus librum
hunc. Ne tradas ergo inscientibus, sed
habe apud te velut possessionem magnam:
solum autem filiis, si possit, tradat pater
pro auro ad efficaciam actionis, adjurans
eos solum secrete habere, ut filium sa-
crum.

Hic liber Syriacis fuit insculptus litteris
in columnâ ferreâ, in libro quidem prio-
ri à me interpretata. In hoc autem libro,
qui vocatur *Kirani*, scriptum est de *Lapidibus*
XXIV. & *Piscibus XXIV.* *Herbis XXIV.* *Volu-*
cribus XXIV. Horum unaquæq; virtus com-
plexata & permixta est reliquis virtutibus
corporis mortalis curationis causâ, verum
etiam delectationis: & verè inventio aut
initium à Deo omnipotente. Nam per ejus
sapientiam, herbarum & piscium volu-
crumq; actionem, & lapidum virtutem, &
animalium ac ferarum naturam, insuper &
vicarias eorum permixtiones, & commu-
nitates ac proprietates (*tenemus.*) siquidem
divinitus venit in homines scientia & mul-

torum peritia. In tres igitur dividens Kirāi-
das, omnem compositionem declaravi per
elementum, (i. *Alphabetum*), sicut digna re-
cordatio rerum accedit. Koipávidēs verò di-
ctæ sunt eò, quod aliorum meorum libro-
rum istæ sunt Regina. Invenimus autem
Kirani Regis Persarum, quorum prior est
hic. Hic quidem est *Prologus Harpocratonis*,
hic habebat sic:

Liber Syria therapeuticus .i. curatorius,
propria filia Harpocraton scripsit hunc.

Cum aliquando iter agerem per *Babylonia* re-
gionem, civitatem Seleuticam nomine in-
veni, cujus omnem historiam scripsi, sed
nos illius civitatis longum sermonem non
habemus necesse describere, ne semper in
proœmiis vacemus. Nunc ergo ad propo-
sitam intentionem revertamur. Adhuc au-
tem & aliam, dixit, vidi civitatem, xvii.
funiculos longè à Seleutica, quam Alexan-
der Macedo subvertit, & sic Seleuticam
ædificavit, sub Persis positam, & à gente
Persarum habitatam. Vocatur a. parva
Alexandria, quæ est propior *Babyloniæ*.
Hac autem Syria est Historia. Tertiò anno
accidit, ut invenirem quendam senem ex-
tra-

traneis disciplinis litterisq; Græcis imbutum. Dicebat autem Syrum se esse genere, captivum autem factum, & illic degere Ipse verò omnem civitatem mecum circuiens ostendebat mihi singula. Veniens autem ad quendam locum distantem à civitate miliaria iv. columnamq; vidimus cū turre magnà, quam incolæ de Syria dicebant se attulisse de ædificio Salomonis, & collocasse ad sanitatem & curationem illorum virorum civitatis. Attendens ergo invēi eam scriptam esse litteris peregrinis. Mox ergo senior rogatus à me consensit ostendere mihi, & ego auscultabam eum narrantem, quæ erant de columna, & exponentem libenter Æolica voce Barbarorum litteras. Conspicis, inquit, Fili, tres turres dispositas, quarum una distat miliaria v. alia duo & dimidium, alia autem quatuor. Hæ fuere ædificatæ à Gigantibus, qui in cœlum volebant ascendere; propter hanc impiam insaniam alii fulminati sunt, alii verò de reliquo semetipsos non cognoverunt Dei iudicio, cæteri verò in Intulam Cretæ abjecti sunt, in quam projecit eos Deus eis iratus. Præcepit er-

go senex, qui hæc ostendebat mihi, funiculo mensurare magnitudinem lapidis. Mensurans ergo eam, quæ erat propinqua, inveni eam altitudinis cubitorum xxxi. Latitudinis autem lxxix. Erant autem ei & gradus ducentio octo. Vidimus autem & claustrum sacrum, & in medio claustrum erat templum habens gradus argenteos ccclxv. & alios aureos lx. per quos ascendimus orare Deum, & dicebat mysteria Dei viventis, quæ nolo omnibus proferre. Ego quidem de reliquis exquirere volens, alia quidem proposui, de columna (verò) solum audire optabam. Senex autem auferebat cortinam byssinam ostendebat peregrinas & extraneas literas sculpras in ea. Cum autem essem litterarum mearum doctus, orabam & flagitabam quatenus omnia aperte & absq; invidia mihi patefaceret. Quæ vero in columnâ legebantur, ficerant:

Tabula veri exempli multiplex ista, semper habens & sciens & precavens divinitatis immisiones.

Ille secundus liber dicatur nomine Dei Kirani. Secundus liber de parvâ archaicâ Syriacâ

riacâ exiens, ut fluminis clari impetus Eu-
phratis decurrit. *Stylis ferreis sculpta sunt*
hæc: Et quæcunq; prius fuerunt aut futu-,,
ra sunt, æqualia conjugata in virtutibus,,
Lapidum, cum eis simul & plantæ terræ,,
& pisces præfundi, & volucres aeris, tē-,,
perans virtutem virtuti in quaternario,,
majori. Hæc enim hominibus præteri-,,
tis & futuris (*profunt.*) Quoniam im-,,
mortalis mortale corpus portans, du-,,
cta per aerem, obligata malis vinculis,,
necessitatis: Sicut ipse Deus dixit, mor-,,
talia corpora gubernās, efficeris in pec-,,
catis & sordibus necessitatis circumtor-,,
ta. Sicuti in compedibus aliquis, nisi exi-,,
ens, & ligaminibus ac vinculis: sic & tu,,
connexionibus durissimis à necessitate,,
coarctaris. Cum autem egressa fueris à,,
gravi corpore, verè videbis Deum do-,,
minantem in aere & nube, qui tonitrua,,
& terræ motus inducit, fulgura & coru-,,
scationes & fundamenta terræ movet,,
& undas maris. Hæc sunt opera Dei Pa-,,
tris æterni. O Anima: Deus ostendit,,
hominibus & contraria omnia.

Sed hic liber humatus fuit in paludibus

Syria, sculptus in columna ferrea, tota chalybea vel endanica, veluti prædictum est in priori libro, qui vocatur *Archaicus*. In hoc autem, qui vocatur *Kiranidis*, scriptum est de Lapidibus xxiv. & piscium maris xxiv. & herbarum xxiv. & volucris xxiv. Horum uniuscujusq; virtus complexata miscbitur reliquis virtutibus, ut mortale corpus mitigantes & confortantes sanitate æterna fruamur. *Nemo enim donat Spiritum homini, nisi Deus.* Omnia enim scripta sunt ad Dei constructionem. *Est autem initium hoc.* Si enim principia utrorumque seu prologi dissonantiam habent, sed ex hinc omnino velut ab unâ consonantia initium fecerunt. *Harpocratio* autem sic:

(ELEMENTUM I. A.)

Ἀμπελ & λευκὴ, quod sonat vitis alba.

Aquila volucris.

Αετίνος i. aquilinus lapis.

Aquila piscis absq; squamis.

Ἀμπελ & λευκὴ lacerrima & admirabilis herba, quæ est divina & dicitur *βρωμία*.
Aquila masculus Rex est omnium avium.
Aquilinus lapis gravidus est & resonat.
Aquila

PHYSICO-MEDICA. 13

Aquila piscis sine squamis , similis *iépani*
.i. accipitri , nigrior autem similis parvo
τεγυόρι .i. turturi.

Ad spasmaticos & Epilepticos:

Jam radix herbæ circumaptata collo
spasmaticos & epilepticos sanat. *Ad dysen-*
tericos & hamorrhoidicos : Foliorum verò suc-
cus , quando cyathus unus datus alicui à
dysenteria detento , sanat. *Contra ebrieta-*
tem : Aliàs autem vir sanus volens uti mul-
to potu , succum foliorum ζ i. & tantun-
dem aceti jejunus bibat. *Ne quis inebrietur* :
Si autem & lapidē , qui est in capite piscis ,
cum mero bibat , non sentiet , quid omni-
nò bibat. Et si portet lapidem circa col-
lum absq; herba , meri lagenam bibens non
sentiet. Eundem verò lapidem piscis cum
vino minutum & attritum bibens , non sen-
tiet penitùs quid bibat. *Ad faciendam ex-*
cretionem : Acini depressis botris triti cum
modico prædicto lapide , dati in potu iis ,
qui habent genitalia soluta , multam in-
stantiam præstant. Sed & iis , qui non pos-
sunt commixtionem vel concubitum per-
ficere , his sanum est. *Ad ossa fracta ma-*
nuum , & dysentericos , & omnem passionem
ani , Hoc autem ipse Deus dedit , ut corpus mor-

ale non deficiat: Vini albi cotylas tres cum cymis herbæ xi. & rubolo de spicu (*L. xxi. xi. di.* .i. galla Coriariorum ℥ iij. decocta usq; dum cotyla una fiat, dysentericos & lientericos, & ossa fracta manuum, & omnem passionem ani omneq; huiusmodi sanat bibitum. Quietat autem colli omnem passionem jus foliorum cum modico melle bibitum. Si autem & modicum lapidis addideris, nequaquam ultra augmentabitur, vel revertetur ista passio. Multis itaq; videns ossa conquassata, admiratus sum esse curata. Addiscens sic quidam erat annorum xxv. nunc absq; dolore (*restitutus*) medicina & hac divina natura. Nec enim prius manus erant: in ea una tota caro marcuerat, nec sensum habebat, sed etiam reliqua membra tangenda erant. *Ut faciant sana etiam ossa conquassata in hoc sacro libro inveni sic*: Foliorum herbæ succum & tantundem vini albi permixtum da bibere per dies vii. & sanabuntur. Et lapis quoque ætites circumaptatus, & piscis comestus idem faciunt. *Hoc Dei donum conserva, & nec proprio filio trade! Ad pollices & ungulas incurabiles. Cum ungula maioris digiti cecide-*

ciderit, & fuerit incurabilis, ac semper rheumatizat, dactylos attritos infunde vino albo, & masticatos superpone aliquando solos, aliquando cum oleo rosarum.

Ad fornicationes & verrucas. Ad fornicationes autem, quæ fiunt in toto corpore, aut verrucas, quæ fiunt in parte, quæ à multis nominantur pori, Vitis sarmentum aut lignum comburas, & ex fumo pampini egredientem lacrymam circumline, vel da bibere, & cadent omnes, hoc neminem doceas: Sic & fimus aquilæ circumlinitus curabit. Lapis appositus & adeps piscis inunctus (quoq;) sanat. *Ad putredinem gingivarum, & maxillarum & in toto corpore ulcera cancrofa & depascentia.* Succifoliorum ℥ iij. aluminis ℥ iv. misy crudi ℥ iv. mannæ ℥ iv. Iris Illyricæ ℥ j. Chalcanthi j. Vitrioli ℥ iv. soluta donec sicca fiant. Hoc enim purgat & replet ulcera ulcerosa & depascentia, sistit verò & superveniens phlegma. Ac ultra magnum est. *Ad putredinem linguae & mortificationem gingivarum.* Nar-ramus autem nunc magnum quiddam: Vidimus in lingua marcidum & cancrorum, ut gingivæ propterea mortificatæ essent; Suc-

Succum ergo foliorum cum melle mixtum apponentes, curatum est: deinde ireon siccam laperspergentes, ulcus repletum est. Ad omnes confractiões & polypum, & depassiones & comestiones, & humores, & quacūq; circa nares fiunt, divinum medicamentum: Foliorum succi ℥ iv. mannæ, Chalcanti .i. Vitrioli, libali, χαλκίτεως (.i. misy,) aristolochiæ ana ℥ iij. tere donec fiat ἔρπον .i. siccum, & utere divina virtute. Ad denudationes capillorum & effusiones illorum, ulcera, furfures, & quascunq; supra caput passiones: Succum herbæ & succum ποταμῆς γείτρων, .i. vicini fluminis, & succum sesele peritè immixtum inunge per dies iij. Ad dentes & molas molares immarcidas & inconcussas servandas divinum medicamentum, quod te non lateat! Succibotrorum ℥ i. vel cotylas ij. radicis corticis moræ ℥ vi. coque usque ad dimidium, & da ad collutionem oris per dies i i i. aut v. vel vi i i. & nunquam molas dolebit. Si quis ergo diligenter velit considerare à capite usq; ad pedes, vitis curabit languores, Theodorica vocata .i. à Deo donata herba.

Kira-

PHYSICO-MEDICA. 17

Kiranus quidem & Harpocraton hucusq; consonant.

Dehinc nova Kiranis differens dicit:

Ad urinam & ventrem. Asparagi inquam herbæ hujus .i. cymæ primæ germinationis, elixi & es urinam & ventrem movent. Virtutem autem & folia & radix & fructus, calidissimam & acrem habent. *Ad scrophulas & carnem rodentem, & ulcera putrida, & gangrenas.* Habet autem & aliam quandam famosissimam virtutem & divinam efficaciam: sanat enim scrophulas & ulcera & gangrenas & phagedænas, & ulcera putrida cum Aristolochia confecta & emplastrata. Radix autem ejus assata bonum colorem faciei inducit, & teneram superficiem. *Maculas autem & clavos & lentigines abstergit.* Clavos, lentigines & maculas nigras cum orobi farina & fœnugræi mixta purgat. Cocta autem cum oleo donec concreseat, & contineatur .i. induretur, ad eadem prodest. Aufert autem & livores oculorum & anxillas ungularum radix vino confecta. *Ad tumorem:* Genitalium & omne ulcus emendat: dissipat autem & dispergit tumores. *Ad Epilepsiam autem*
bi-

18. MYSTERIA

bibitum ζ j. per annum quoq; die cum oxymelle. Ad apoplexiam & scotoma, & serpentium morsus & abortum. Prodest autem & apoplecticis & scotomaticis, sic autem date ζ ij. morsos à serpente curat velociter; foetus quoq; corrumpit, turbat autem ventrem & sensum, & apposita quoq; secundinam educit, & urinam movet bibita. Splenem quoq; liquant oboli iij. ex eà bibiti per dies xxx. Emplastratur autem cum ficibus utiliter ad idem, Elixatur & ad sessiones calidas pro purgatione matricis. Educt etiam temperatè & ventrem. Fructus autem ejus facit ad furfures & lepras inunctus & cataplasmat. Succus autem totius herbæ cum sorbitionibus bibitus lac educit. Prodest & Epaticis bibita & collita oleo. Ejus quoq; folia ad omnia ulcera prosunt cum vino cataplasmata. Et ad rheumata supra conveniunt imposita. Et ultra dicamus : *Utilis est ad omnia cautè eà utenti.*

Dux sunt autem species ejus, prima quæ vocatur *Vitis alba*, quam quidam bryoniam dicunt, alii verò serpentis uvam, alii vero coelidoniam, quidam verò *μύλντον*, alii autem

PHYSICO-MEDICA. 19

autem $\psi\iota\lambda\omega\theta\rho\omicron\nu$, alii verò $\alpha\rho\chi\iota\sigma\omega\varsigma\iota\kappa\eta\nu$, alii
 Kethedron (L. $\kappa\eta\theta\omicron\nu$ auxiliantem.) Hujus
 palmites & folia & capreoli sunt similia
 domesticæ viti, densiora vero & implican-
 tur adjacentibus fructibus, apprehendens
 cum capreolis. Fructum autem habet ru-
 beum uvosum, quod depilantur vel præpa-
 rantur coria. Secunda autem ejus species
Vitis nigra vocitatur, quam etiam bryoniam
 dicunt, alii verò $\chi\epsilon\iota\rho\omega\nu\epsilon\iota\omicron\nu$, folia habens si-
 milia $\sigma\mu\iota\lambda\alpha\kappa\iota$, majora verò applicans & i-
 psa arboribus capreolis suis: fructus verò
 ejus similes botris, virides autem sunt in
 initio, maturi verò deforis sunt nigri, in-
 terius verò buxo similes, Et ejus quoq;
 caules in prima germinatione coquantur
 ut olus. Sunt autem diuretici & menstrua
 educunt, splenem sanant. Conveniunt
 spleneticis maximè radices, & tota herba
 convenit epilepticis & scotomaticis. Fa-
 cit autem & ad supereminentes carnes ab-
 scisas folium ejus cum vino cataplasmatū,
 & ad membra subversa & mota, & remis-
 siones, & ultra similem vim habet priori.

Vitis autem alba habet & alias efficacias
 sæculares & deliciales, ut imposita non
 solum

solum sobrietatem præstet alicui, sed & de-
 lectationem inferat, sicut in hoc loco Kir-
 anus sic. A superscripta verò utrorumque
 dissonantia habuit ibi Harpocratonis sermo:
Beata herba Deorum ductrix & ducissa regalis,
omnibus herbis potentior, terra obtinens & cœli
& aeris principatum, & potestatem solvens,
botris ferens potum, ut solvas membra, indu-
cas somnum, nullus sermo vel corpus expellet te,
nullus poterit contra te, sed redarguis quæcunq;
sunt in animis mortaliū, & quæ abscondita ha-
bent mysteria mentis. Quæcunq; occulta sunt vi-
tis manifestat, & omnia quæ scriptura, aut me-
dicina fuerint, vel incantatione, vel gloria, aut à
scientia, & quæcunq; huiusmodi sunt occulta.
Hæc enim dicantur vitis mysteria, Habet autē
 & alia mundana, quæ mortalibus non sunt
 inutilia, imò delectationem & gaudium
 præstant. Legi ergo sic deinceps: Sacer
 sermo sicut habuit Kiranis. Ad gaudium &
 exultationem: Beata, à Deo donata Regina,
 ex Deo botrum ferens, mater sacerrima &
 divinior omnibus plantis, natura prima
 botrum affectat, botrus vinum cœleste fa-
 cit. Priusquam hoc dixerint, supra calicem
 vel scyphum mitte, vel lagenam, de qua bi-
 bunt

PHYSICO-MEDICA. 21

bunt omnes , & resolvuntur in gaudio ,
 nullo quærente vel rogante. *Ad εὐοχίαν .i.*
exultationem : Succus botri bibitus gaudi-
 um magnum inducit. Planta eam in o-
 mniloco. Nec enim solemnitates Deo-
 rum aut mortalium , qui terminum habent
 in vita , aut quæ in vita veniunt , vel quæ
 nunc exeunt , aut quædam de iis , quæ in
 vita fiunt , poterunt fieri absq; planta ista.
 Vel occulta (*poscunt*) hanc plantationem.
Ad quartanarios: Adhuc restat mihi de quo-
 dam Cacodæmone , qui est Quartanarius ,
 dicere , qui à quinq; fortibus primi Decani
 capricorni non leviter domatur. Quoniam
 nō videt , nec audit ; est enim absq; capite.
 Accipe ergò uvam habentem semina i v.
 extrahe grana cum ungulis , & non cum o-
 re , & mitte in rudi panno , & suspende ad
 collum , & faciet sanitatem. Et lapis , qui est
 in capite piscis , circumaptatus collo au-
 fert quartanam. Accipe ergo lapidem
 ætitē , & sculpe etiam in eo aquilam , & sub
 lapidem mitte semina uvæ & summitatem
 pennarum alæ aquilæ , & , si non habes a-
 quilam , accipitris , & recludens porta. Ser-
 vabit enim te ab omnibus prædictis occa-
 sioni-

tionibus mali: insuper & vim loquendi, & amicabile colloquium cum magnis viris præstabit, & ad multa alia, quæ nolo omnia dicere, confert.

(ELEMENTUM II. E.)

Βορσίτις est volucris, quæ dicitur *κοράνη*, .i. cornix, commune animal & omnibus notum, vivens usq; ad annos quingentos.

Βήελ est lapis pretiosus, qui & *πάνζων* .i. omnivita. *Bissas*, cancer est marinus, qui vocatur carabus, vocatus est autem *bissas* propter similitudinem & colorem *βυσσίων* .i. regularum scilicet rubeorum. *Binthi* .i. *sabina* herba est omnibus nota.

Ad dyspnoicos, orthopnoicos & asthmaticos:
Fac electuarium hoc: *Sabinæ* ℥ i. *butyri* ℥ iv. *mellis* ℥ iij. *milce*, & da jejuno.

Ad omnem infirmitatem oculi: carabi ad collū suspensi sanant infirmitates. *****
Volucris autem eandem naturam habet, nam si foemina moritur, masculus cum aliâ non jungitur, sicut & foemina facit. *Ad amorem viri & conjugis suæ*: Si vir gestaverit cor

PHYSICO-MEDICA. 23

cor masculi, & uxor cor foeminae (cornicis,) convenient inter se toto tempore vitae suae, & hoc miraculum est certum. Ad dyspnoicos, epilepticos & nephriticos: Accipe inquā, berillum lapidem, & sculpe in eo cornicem, & sub pedibus ejus carabum, reclude & modicum sabinæ, & modicum cordis volucris sub lapide, & porta ut vis. Facit enim ad dyspno: epilept: & nephriticos. Est enim lapis Jovis. Ad gaudium & exultationem, & ad acquisitionem, & unionem, & conjugalem amorem: Portantem autem faciet lætum & divitem. Facit autem etiam ad amorem lascivum & conjugalem, ut valdè optimum.

(ELEMENTUM III. I.)

Πλουσίδη herba quadam. i. Pæonia.

Γλαυξ volucris. Gnanthius lapis.

Glaucus piscis marinus omnibus notus.

Glykifide herba est Pæonia: vocata est autem Pæonia ab inventore Pæone, habet autem fructum sicut styraca amygdalæ. Semina quidem ejus alia sunt aperta, alia clausa. Glaux est avis, quæ Palladi adscribitur, coronam habet supra caput pennatam,

tam, oculos autem ut nycticorax magnos, in agris degens. Gnathius lapis est durus sicut *μολις*, similis granato. Glaucus piscis est marinus omnibus notus. Herbae itaq; duae sunt species foemina & masculina. *Vt mulier concipiat*: Si ergo foemina nō retinet semen virile & vult concipere, divinae herbae circumcingatur seminibus clausis, ligans eam in panno lineo formato VII. coloribus, circa pectus autem ponatur. *Vt non concipiat*: Si autem non vult concipere, apertis seminibus cum ceramine auris mulier circumcingat se quanto tempore vult. *Ad facilem partum*: Si autem in dolore partus est periculum, contere semen apertum, confice cum oleo, & perunge lumbos ac pectus, & absq; dolore pariet. *Ad effugandos demones & phantasmata mala*. Radix autem ejus suffumigata vel bibita demones expellit & phantasmata cuncta; gestata autem idem facit. *Ad miraculum faciunt* glaucis avis, & glauci piscis oculi, eos cum modica aqua marina contere & reponere in ampulla vitrea. Melius autem est fel utrorumq; solvere & recondere in vitreo vase. *Quando autem vis, ut admiretur virtus naturae,*

PHYSICO. MEDICA. 25

turæ, de prædicto molli collyrio intingen-
dæ sunt membranæ, & in die quidem non
apparebit: obscurò autem factò legetur
quod scriptum est. Si autem vis & in muro
depinge aliud quod vis, & nocte facta, qui
sunt in tenebris, videbunt putantes dæmo-
nes aut Deos esse, quod viderint.

*Vt videatur aliquis robustus, & gloriosus, &
fidelis ad omnes, & ut somnia con-
spiciat vera.*

Si quis autè in lapide Gnathio sculperit
Glaucum volucrem, & sub pedibus ejus
piscem, & his oculos clauferit subtus, ac
portaverit, abstinens se à porcina carne &
ab omni immundicia, obscuro factò appa-
rebit elegans homo; putabunt ergo con-
spicantes Divinum esse. In die quoq; quic-
quid dixerit, credetur ei. In lecto verò
habitus visiones ostendet veras.

(ELEMENTUM IV. Δ.)

Draconthea herba.

Δενδροκολάπτης avis. i. arboris incisor seu Pic?

Draconpiscis. Dendritis lapis.

Draconthea herba est, habens semē sic-
ut oculos Draconis, folia lata, mala est om-
ninò. Dendrocolaptes avis est omnibus

B

nota,

nota, magnitudinem habet, ut ὄρνις. i. co-
turnix, vel quallia: perforat enim quercus,
olivās & nuces, ut in medio ligni faciat ni-
dum. Draco marinus piscis sine squamis.
Postquam ergò multum excreverit, & vio-
lentiam nimiam facere voluerit, nubes
cœli rapiunt eum in aerem, & projiciunt
eum in montibus, membratim eum di-
scindentes, ut amplius non sit.

Vt non ledatur aliquis.

Bifurcata est, sicut cauda equina, lon-
gitudinis digitorum ij. Quam mittens in
oleo serva. Circumaptata quidem om-
nes servat abs fascinatione & infirmitate.
Ego enim vidi hoc in maritimis locis Assy-
riæ regionis. Dendritis lapis est, qui cog-
noscitur à multis: hic oritur in Indiâ in pe-
trosis locis maritimis, habens altitudinem
vi. digitorum.

Ad auditum.

Dracontheæ herbæ semen gestatum vi-
sum acuit, & modicum dolorem capitis
aufert. Penna quoq; volucris cum paucō
lapide hemicraniam apposita curant. Simi-
liter penna avis & parum piscis trita & su-
perposita omnem cephalæam subitoq;

cu-

PHYSICO-MEDICA. 2

curant. Non ergo erremus pro difficili inventione magnæ Draconthæ, sed ea quæ fiunt, sunt à parvâ Draconthæâ, quæ est altitudinis palmarum ij. & est ut piscis vel serpens, & hanc ponimus pro eâ.

Ad λευκοφλεγματίαν & ἐλεφαντίαν, & omnem lepram.

Ad dolorem capitis & initium elephantia & lepræ, & Kelefiæ, & ad omnem scabiem cutis adeps Draconis cum succo herbæ, inunge mane & vespere.

Ad aperiendas fores, claustra, vincula, & feras domesticas facere, & diligere ab omnibus, & acquirere omnia, ut fiat tibi quicquid vis.

Si quis autem obtineat foramen arboris, in quo sunt pulli dendrocolaptis, feret herbam, quam cognoscit, & tangens aperit, nam si de luto, vel cretâ firmatum fuerit, cadet lutum. Si de lapide, profilit. Si tabula lignea vellamina ferrea clavis fuerit ita confixa, abscinduntur & disrumpuntur omnia ad tactum herbæ, & picus aperit, & extrahit pullos suos. Si quis ergo hanc herbam consecutus fuerit, faciet multa, quæ non sunt modò licita loqui, veluti de divinissimâ naturâ, quæ homo perficere

non potest. Si quis ergo in lapide dendræte sculpsit picum avem, & sub pedibus ejus draconem marinum, & desubtus recludat herbam, quam invenit picus, & portaverit, omnis porta ei aperiatur, & vincula & claustra. Sylvestres quoq; feræ ei obediunt, & ad domesticitatem venient; ab omnibus quoq; diligitur & exaudietur; & quicquid voluerit acquirere & peraget. Mercurius maledictissimus paganus fuit, & ut Deus colebatur: ego autem Christum colo & invitè scribo de Mercurio.

Beatitatem Deorum!

Mercurius animal est Dei ignotum, ejus etiam natura. Genus enim virorū quis inveniet? Hic nullus imò fallax, Tu sapiens existens, instruens intellectum tradidisti in columna, *hæc autem natura*: Portans autem addiscet ea, quæ sunt in Diis, claustra aperiet, & vincula solvet, omnes feras mitigabit voluntate, quæ est in cœlis, fluctus maris terribilis sedabit, omnia dæmonia fugabit, bonusque apparebit omnibus hominibus. Mutabimus autem ad consilium. Si fortè quidem non inveneris herbam, quæ aperit clausum nidum picum,

ei, reclude sub lapide sculpto summitatem pennæ alarum avis & cor, & semen unum Draconthæ herbæ, & lapidem vel cerebrum piscis. Sic enim portata aciem oculis præstant, cephalalgiam sanant, & omninò passiones omnes oculorum & capitis expellunt à portante. Insimul autem divitem & potentem ostendunt eum omnibus hominibus.

(ELEMENTUM V. E.)

Ἐϋζομον, Erruca, herba est.

Enlui avis est aedon .i. philomela.

Ἐχίνος piscis .i. ericius marinus.

Enanthus lapis.

Euzomon .i. Eruca herba est, quæ inter olus comeditur, & omnibus nota. Echinus .i. ericius marinus itidem omnibus notus. Enlui avis est aedon, philomela, .i. lusciniola, satis nota. Enanthus lapis est omnis coloris, hic autem refertur Veneri, quoniam multicolor est. Eruca ergo calefacit, quoniam error est apud multos, & non cognoscunt naturam uniuscujusque herbæ.

Contra concubitus & erectionem.

Erucam ergo & rutam & agnum castum

herbam Sacerdotes comedunt castitatis gratia. Nam viridis eruca restinguit multum concubitum, & frequentem erectionem, & insomnia. Quare Sacerdotes, cum vice sua serviunt templis, sæpè hanc comedunt, & non cadunt in pollutionem.

Ad erectionem.

Seminis huius ℥ iv. piperis ℥ i. cum melle manè & serò sume, quantum accipies cum duobus digitis. Si quis autem jam sit provec̃tatis, & habet membrum dissolutum & labens, faciet hoc: Erucæ seminis ℥ xvi. Cimini ℥ vii. piperis ℥ iv. ἀνδράχνης. i. portulacæ seminis ℥ ij. trita & cū melle confecta, sumat mane & serò, hoc incomparabile est.

Philomelæ autem oculi & cor in lectulo circumaptati insomnes tenent jacentes.

Ut quis moriatur somno.

Si quis enim ea solverit, & latenter in potu alicui dederit, nunquam dormiet, sed ita morietur; solutionem vero non habet.

Ad Epilepticos.

Ericii marini medium umbilicum si solutum dederis ab epilepsia detentis, statim alle-

PHYSICO-MEDICA. 31

alleviabuntur, da autem solummodò cum melle frequenter.

Ut sis amabilis hominibus & notus facundia, & gratus, & timearis ab hominibus & feris.

In lapide Enantho cum auro sculpe Venerem, & capilli ejus ac comæ capitis sint alligatæ capiti, & submitte radicem herbæ, & linguam Philomelæ, reclude & porta, & eris omnibus hominibus amabilis, & notus & facundus, & non solùm hominibus, sed dæmones & feræ fugient à te.

(ELEMENTUM VI. Z.)

Ζμύλαξ. i. rorastrum herba est.

Ζαυκος avis. Zmirena marinus piscis.

Smaragdus lapis est,

Smilax herba est fortissima, quam hederæ planta.

Ad partum.

Si corones eâ mulierem difficilè parturientem, mox pariet absque dolore.

Ad prægnationem.

Si qua in prægnationibus patitur difficultatem cum dolore, circumcinge eam, & prægnabitur absq; dolore. Si autem succi

foliorum $\mathfrak{z}$ i. & mellis aliam $\mathfrak{z}$. permiscue-
ris, & dederis hydropico, absq; periculo
purgabitur: Mulier tamen si biberit, pa-
tietur fluxum sanguinis. Zaucos vel Zeucos
quoddam enigion (L. $\delta\rho\nu\epsilon\omicron\nu$, $\eta\delta\rho\nu\iota\theta\iota\omicron\nu$.) alii
Harpin dicunt. Est enim vultur is alba de-
vorans cadavera. Zmirena marina nota est
omnibus, & Smaragdus lapis notus. Harpis
ergo intestinum si dederis alicui comede-
re, scindetur comedens, erit enim insatia-
bilis. Intestinum autem ejus majus, quod
dicitur $\kappa\omega\lambda\acute{\epsilon}\nu\tau\epsilon\rho\nu$, tritum si dederis in potu
alicui, aut assum comedere, colicam per-
fe&e curabit.

Ad quartanarios & leprosos.

Adeps autem ejus cum unguento olei
inunctus, quartanam expellit. Fimus quoq;
lepras sedat cum aceto illinitus. Jecur au-
tem ejus datum quantum vis, corrumpit ea
omnia, quæ interius sunt.

*Ad omnem turbationem somniorum, &
lunaticos & colicos.*

Smaragdus lapis est viridis pretiosus.
Sculpe, ergò in eo harpen avem, & sub pe-
de ejus Zmirenam, & sub lapide claude ra-
dicem herbæ, & porta contra turbationem
& in-

PHYSICO-MEDICA. 33

& infomniam, & stupores. Inducit & Lunaticis quietem & colicis. Melius autem est si adeps Smirenæ submittatur. Hoc enim divinum est.

(ELEMENNUM VII. H.)

Ἡρίγγιον, quod nos Eringium dicimus, herba est.

Ἡλιακὴ sc. solis, ales est φοινικόπτρις, i. habens alas puniceas.

Ἡφαίστιος Lapis est. i. Vulcanius. semagines.

Ἡδονὴ piscis i. delectatio. Quidam dicunt Affidion.

Eringius herba est sicut calamus, nascitur spinosa, virtutes habet huiusmodi: Si quis enim radices ejus portat, dæmonum insidias non patietur aliquando,

Ut dæmon confiteatur, quis sit, & unde?

& ad ejiciendum eum.

Si quis autem Spiritum habet acreum, huiusmodi radicem pone sub vestimentis, & confitebitur tibi quis sit, & fugiet ab homine extraneus ei. Tota autem herba cum radice sua potata cum aqua & melle colicos mitigat.

Ad nephriticos, & lapidem, & stranguriam.

Si autem cum vino & melle calefacta fuerit & potata, lapidosos & stranguriosos & nephriticos curat. Bibant autem per dies xvi. in lectulo manè. Si verò psidias roas (qui est cortex) malignanti calefaceris cum eâ, melius proderit. Idonis autem marinus piscis, qui & Affidios dicitur, frequenter comestus dysentericos & dolores renum curant. In lapide autem Hephestionis .i. Vulcani, qui & pyrites dicitur, si inculperit phænicopteron, & secus pedem ejus Scorpionem, & miserit sub lapide radiculam herbæ, habebit phylacterium & custodiam, vel Theriacum contra venenosas puncturas; fugat quoq; phantasmata nocturna, omnemque fascinationem, & facit etiam lapidosus. Prudentiæ gratiam donat & virtutem gestatus. Ipse gestavit Saturnius & Phaos in cœlis, & in terris possidet aurum & argentum, disperdit infirmitatem & paupertatem crudelē, & mala vincula necessitatis, non Oraphos dimittens bonus, sed est cogens terram omnem & cœlum stelliferum verberans, cum gradu fortunæ homines in tractibus

eos ligans. Rex Saturnius quidam Kiranis
in uno medio mutationibus incorruptis &
indefectis Κυλινδράτης & revolvens in cir-
culo, vertens omnia ab eo in occidentem,
in septem arcticis .i. borealibus tenens &
movens omnia peregrina. Anima est
contenta & sufficiens in his quæ agis defi-
cienti tempore; & quamvis post præ-
gnationem sis, tamen mox Deum cognoscis
in aëre, & nubibus, infirmitatem pateris
super terra, in qua incolata facta torqueris.
O anima beata immortalis extunc existens
cessa à laboribus corporeis. Illi quanquam
affigaris in his, sed require cœlestia, vel
unde sit aqua? Si vis discere, exponam
tibi omnia, quæ jubes. Cœlum est aqua
& ignis, stellæ visibiles, & tenebræ super
divinos ipsos inenarrabiles. Et sphæra re-
volvans ab oriente ad occidentem. Occi-
dit autem in Sphæra vigilantibus ventis
movens universa ex ponto. Fulgura redu-
cit, & aerem solvit, percutit tonitruis, &
micantem ignem fulminat, pluvias dat dul-
ces, radices è terra educit, & dat omnem
cibum utilem ventri. Et divina virtus,
quæ hoc educit, ipsa & occultat omnia,

quæ cum in terrigenis sunt, radices herbarum, quæ extra sunt apud diversas generationes hominum, & pro quadrupedibus, reptilibus & volatilibus omnibus, quæ in nidis & cubilibus faciunt, ultra omnia pro hominibus data sunt, benè colorata omnia & viridia. Sufficiat tibi, quæ prædixi, profaico sermone dico & ostendo tibi animæ divinationes de omnibus virtutibus, quæ cum aperta, alia dicam. Dixi enim futura metro vel versu de præcognitione & reliquorum sic animalium.

*Ad præscientiam eorum, quæ in cælo & in terra,
& quæ in anima quis habet, & quæcunq; in
climatibus & civitatibus fiunt, &
futura omnia hominibus.*

Animal est in aere volans quod vocatur *εἰς*, .i. upupa septicolor, regnum habēs in capite, altitudine digitorum ij. quod aperitur & contrahitur. Ipsum autem est quatuor colorum, ut sit directum ad quatuor tempora anni. Hæc avis vocatur cucubas, sicut scriptum est de ea in priori libro, qui vocatur Archaicus. Est autem hoc animal sacrum. Accipe ergo hanc avem, & discerpe eam, & ea palpitante degluti

gluti cor ejus, versus ad Solem, in initio horæ primæ vel octavæ diei Saturni, Luna orientali existente, & superbibet lac vaccæ nigræ cum modico melle ex potatione. Vide ut sanum & integrum transglutias cor, & eris præsciens quæ in cœlo, & quæ in terra, & quicquid in anima habet quis, aut quicquid in climatibus & in civitatibus fit, & ventura omnibus hominibus, Erit autem mellis cōpositio hæc : Mellis cotylar. magnetis viventis triti ℥ ij. & herbæ Eryngii cymæ ℥ v i i. hæc contrita confice cum melle. Habens & alium magnetem, in quo sculptus sit cucubas .i. upupa, quem omnem in mellis compositionem intinge : Cum autem volueris præscire aliquid, prægusta cum uno digito, & appone sculptum lapidem magnetem circa collum, & præscies, quicquid volueris. Si autem & ad aliud jecur & cor cucufæ mittes in confectio-
ne, melior erit, quoniam memorabilio-
rem te faciet. Ut autem cor comedentis non eorumpatur à sexquipedibus, quæ ille, qui comedit mel istud & transglutit cor, solet multos educere pediculos, necessum est, ut præungatur oleo isto : Olei cōtylaj. Staphysagriæ tritæ ℥ ij. con-

tere benè in unum, & habeas repositum & paratum. Cum autem opus fuerit, tùm in lectulo unge te. Si itaq; præcognoscis, prædic mihi, utrum anima sit mortalis, aut immortalis? Ille respondens ait: Audi fili! Multi falsi Sophistæ errant in intellectu immortalis anima, sed ipsa seipsam discernit. Quid est, quod corpus quiescit in lectulo, & anima versatur in proprio loco. .i. in aere, unde & eam animam sumpsimus, & videt quæ in aliis climatibus sũt. Multoties autem ut mater filio compatitur & est sollicita pro corpore, in quo habitat, ante tempus prævidet ac divinatur futura sive bona sive mala, quod vocatur somnium. Deinde recipitur ad corpus & proprium habitaculum, & surgens scrutatur. Hinc pateat tibi quod anima est immortalis & incorporealis. Sic enim Harpocratio dicens in hoc loco complevit hoc elementum. Kiranis autem in aliis quidem aliter dicens, & in aliis consentiens addit & de upupæ gustu, & quod ex eâ est præscientia omnium mundanarum rerum. Deinde dixit hoc. Quoniam difficile est ad inveniendum caput, & ultima radix eringii, si vis eam absq; difficultate invenire, taliter facias: Accipe semen eringii, & ter-
ram,

PHYSICO-MEDICA. 39

ram, in qua nascitur, & mitte in vas figuli
 vel ligni terram, & semen supra asperge
 aliquantulum aquæ, & quando fuerit orta
 herba, & pervenerit ad maturitatem sicut
 alii eringi, tunc jejunus & castus require,
 ut decet, & invenies Gorgonis caput. Hoc
 serva & habe paratum. Accipe ergo phocæ
 marini piscis pilos, qui sunt inter nares &
 os, & lapidem Jaspide[m] viridem, & cor ac
 epar upupæ, & radículas eringii Gorgonis,
 & radiculam præniæ, & semen herbæ
 πεπιδεγαν G. i. columbariæ, & mundanum
 sanguinem Chrysanthemi. i. succum herbæ
 plumarix vel stæchados, & extremitatem
 cordis phocæ piscis, insuper autem & co-
 ronam capitis upupæ, melius est si habue-
 ris de omnibus prædictis speciebus. Quæ
 cum modico musci involveris cum thymi-
 amate quatuor specierum, & mitte in corio
 ichneumonos, aut phocæ, aut cervi, corvi
 vel vulturis, & porta castè. Si autem de au-
 raveris exterius, melius erit, acquies enim
 quæcûq; volueris, amatus à viris & mulie-
 ribus, apparebis autem & reverendus &
 pacificus & quietus: feras domabis & ini-
 micos reprimes. Si autem & lupi oculum
 dex-

dextrū mittes in prædictis, & feras vinces omnes per omnia & acquires. Fugient te Dæmonia & feræ, & eris felicissimus, & sanus ac illæsus omnino. Ego enim & coagulum phocæ permiscui, vincebam omnes inimicos meos, & invicibilis eram. Qui enim portaverit hoc phylacterium, habebit à Deo dona, quæ non speraverit, & honoratus erit undiq;, vincens omnes sermone & opere, eripiens ab omni periculo, & Dæmone, & veneficio, & omni malitia. Ultra dicam: *Omnia mala averit, & bona confert.* Hoc quoq; prognosticum, quod tu cū Deo solo scias. *Hoc Elementum Kirani per seū est.*

(ELEMENTUM VII. ☉.)

Θύσσο ☉, herba Dionysii. Thyr. volucris.

Thyrsites, lapis. Θύσσος ☉, piscis.

Thyrstitis vel thyrsus herba Dionysiaca fructuosa, utilis per omnia. Thyr est avis similis accipitri pelagi efficaciam divinitus habens. Thyrsites lapis similis corallo. Thynnus piscis est marinus, & comeditur, similis pelamydi, qui magnus quidē notus. Balkera est planta Dionysii. Ipsum thyrsus in testis Bacchi ponunt in torcularibus, ter-

PHYSICO-MEDICA. 41

terræ data est planta ad hilaritatem homini; cujus nunc dicam virtutes. Utilis est in vino quibuscunq; mortalibus datum est in torcularibus effundere. Hoc etiam pedestri sermone dicam: Videre vel scire terræ est hoc.

Ad gaudium & letitiam in potu.

Hujus plantæ si contriveris ꝑ i. lapidis ꝑ i. & superdixeris nomē Dionysii, & mites eam in lagenam vini, de quâ bibūt omnes vinum, unum solum cyathum bibentes dissolventur omnes ut ebrii, & referentes gratias dicent: Lætificasti nos Domine.

Unde bibant amici & recedant latantes & gaudentes.

Si autem thirmæ (*L thynni*) vel anthimæ dextrum oculū mittes in vino, dissolvuntur in gaudium recumbentes amici absque potu, & gratias referent sicut latantes.

Ad discordiam in convivio.

Si autem alam vel summitatem pennæ thyros volucris incideris cum gladio toto ferreo, & miseris in amphoram vini, superdicens nomen Dionysiacum, & quando vis fac spargere recubentes, ut effundant sanguine & adinvicem se verberent, & fit ita.

*Ut sis absq; ebrietate, & ad omnem gratiam
& salutem.*

In lapide thyrsite sculpe thyrsi volucrem,
& Dionysium tenentem avem, & sub lapide
radicem herbæ reclude, & gesta, & eris
absq; ebrietate, & ob omnibus gratiam
habebis, quin absq; periculo & in palatio
invincibilis eris. Est enim Dionysiaquum
hoc divinum, & vires Bacchi fundit ***.
Sic enim Harpocraton. ***.

(ELEMENTUM IX. I.)

Itea. i. Salix, arbor infructuosa.

Jaspis lapis viridis.

Iteiv. Volucris i. milvus. Iedls. Piscis.

Salix est arbor infructuosa. Jaspis est lapis
notus. Itea avis nota omnibus. Julius
piscis marinus parvus varius, qui facilè invenitur.

Salicis inquam folia viridia tere cum
modico sale, & superimponere dolenti spleni,
& illic cessabit dolor. Si autem vis ut lique-
sciat splen, corticem fac bullire cum oxymelle,
& jejuno da cochlearia duo, vel
ita: facias bullire usq; ad tertiam, & dabis
unicuiq; secundum propriam virtutem. In

PHYSICO-MEDICA. 43

In Jaspide autem sculpas milvum dilaniantem serpentem, & sub lapide pone lapidem de capite milvi, & reclude, da portare in pectore, omnem enim dolorem Stomachi fugabit, & appetitum comedendi & bonam digestionem præstabit. Habet enim & alias virtutes, portetur tantum in pectore.

(ELEMENTUM X. K.)

Κυναιδίς herba, lapis, avis, & piscis.

Kynædius herba est, quæ & περιστεριῶν, meretricis centum capita ἀφροδίτης. Kynædius avis, quæ vocatur Iynx, sicut ait Kyranus in versu Theocriti, gratia exempli:

Ἰὺνξ ἔλκε τὸ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν
ἄνδρα.

(Per te, Iynx, meus ille domum vir quasi trahatur!)

Quidam autem dicunt jugium alitem. Kynædius volucris est, & comedit sicut coturnix, retorquens collum, sicut ait Harpocraton. Hic habet tres lapides circa collum, linguam habet longam, frequenter autem refertur ad Venerem. Kynædius piscis mari-

marinus, magnitudinem habet digitorum vi. caput habet latum ut uletinum. Pisciculus rotundus translucidi corporis, ut per corpus appareat ejus spina, sicut per speculum, abundat autem in maritima, Syriæ & Palæstinæ, & Syriæ Lybiæ. Hic ergo habet lapides duos, qui & proprias habent actiones, sicut subtus dicemus. Sunt autem in capite. Habet autem & alium lapidem in tertio spondyli vel nodo dorsi versus caudam, qui est potentissimus valde & requiritur in corrigia vel ligatura ἀφροδίτης .i. Veneris. Kynædius autem lapis ignotus erat, quia rarissimus est, & vocatur opifianus (ὀψιμῶς) .i. serotinus vel tardus. Est enim Saturnius. Iste lapis est geminus, vel duplex: Unus quidem est obscurus & niger; alter autem niger quidem, (sed) lucidus & splendidus sicut speculum. Hic est, quem quærunt multi, & non cognoscunt eum, ipse est enim Draconis lapis. Si quis ergo cum modico herbæ, & stercore vulturis fumum fecerit sub persicario, decident folia.

Ut mem-

PHYSICO-MEDICA. 45

*Ut membrum virile non erigatur, donec
positum auferatur.*

Si quis autem sub pulvinario posuerit
herbam, jacens non eriget, & si modicum
tritæ herbæ dederis in potu viro, nō eriget
ad concubitum per vii. dies.

Ut Gallus non calcet gallinam.

Gallo da inde in furfure vel polenta, &
non calcabit gallinam.

Ut quis una die sit Kōvaidi & i. fornicator.

Quod est in Kynædio pisce, in tertio no-
do spinæ, si dederis in potu vel cibo, erit
manifestus unius diei fornicator.

Ut gallus ascendat super gallum.

Si gallo dederis cum polenta, super alios
gallos ascendet, & super quodcunq; ma-
sculum animal. Si ergo hunc lapidem ac-
ceperit, super simile animal ascendet, ut
fœminā. Omnia verò prædictus lapis facit.

Ad gratiam & amicitiam habendam.

Linguam avis si portaverit quis in peto-
lo aureo, gratiam habebit, & amabitur ab
omnibus.

Ad molles.

Extremitates autem alarum, carniū di-
co, non pennarum, latenter datæ viro, aut
alicui

alicui masculo animali, hic mollis fiet, & foemina opera faciet.

Ad gratiam.

Dextrum autem oculum si quis portaverit sub lapide sapphiro immaculato, in quo sculpta sit Venus, erit graciosus, & omnibus acceptus, in omni consistorio vincet. Idem autem faciet sinister oculus à foemina gestatus.

Ad suffusionem oculorum.

Sanguis ejus in petalo aliquo collyrio & inventus suffundit oculos.

Ad tertianam & quartanam.

Cor verò ejus Luna deficiente circumligatum, tertianarios & quartanarios sanat.

Ad cephalalgiam insanabilem.

Cerebrum autem avis latenter datum in potu vel cibo, cephalalgiam incurabilem sedat.

Ad Epaticos.

Epar autem ejus epaticos cum sale & aqua ebullitum sanat.

De cingulo Veneris Dea.

Genus Veneris. Primus cestus .i. cingulum, & fortis molliciat corda hominum,

num, & omnium animalium, & naturas
 maxime virorum, ut molles fiant & effœ-
 nati, tactus vel portatus. Amplius autem:
 in opusculo lapide sculpe hominem abscissa
 habentem secus pedes verenda posita vel
 jacentia, manus autem subtus contractas.
 Ipsum autem inferius tendentem ad verē-
 da, post dorsum autem sit Aphrodite, i. Ve-
 nus, dorsum ad dorsum habens, ipsa sei-
 psum vertens & videns eum. Reclode er-
 gò Cynædii piscis lapidem. Si autem non
 habes unum de iis, qui sunt sub capite, sup-
 pones & submittes radicula herbæ, &
 avis extremitatem alæ sinistra. Reclode in
 capsella aurea spatiosa, pones autem eam
 in corrigiam nervi de ventre accipitris, ut
 sit tenerum, consuens in medio corrigiæ
 vel nervi, ut non appareat. Hoc est quod
 pingitur in capite Aphrodites complexata
 corrigia, vel ligatura, quæ dicitur castus.

Ut masculus non erigat.

Si quis tetigerit marem cum corrigia vel
 ligatura, non eriget; & si inscienter gesta-
 verit, effœminatur. Si autem de lapide
 piscis gestaverit, luxuriosus penitus erit,
 non revertens ad naturam. Si verò mulier
 por-

portaverit ligaturam hanc, nemo jungetur ei ad concubitum. Nam vir non eriget. Mensura autem ligaturæ, (*respectu*) latitudinis sit digitorum ij. longitudinis palmorum v.

Alia præparatio Veneris.

Est quoq; & aliud vas vel præparatio Veneris, quam purò auro portant reginæ Veneris, & quicunq; possunt alii. Similiter & hæc in ligatura, quæ ex nervo componitur modo isto ne appareant lapides, sculpturam habentes, ut subiectum est. Primus autem sit (*lapis Sulphureus*) in medio corrigiæ vel ligaturæ lechnitis vel Kerrannitis habens sculptum Martem armatum. Huic cum adamantes lapides sint insuti, habentes Venerem cum spina circa pedes. Deinde iterum ex utraq; parte ypopi tiros immaculatos duos, habentes Venerem cum capillis ligatam ad Amorem astantem. Iterum autem alios duos lapides ex utraq; parte, similiter Sardiniam sculptam habentem utrinq; simul Solem super quatuor pullos, scilicet quadrigam, & Lunam super duos tauros, unumquodque unusquisque lapis. Alios autem lapides
duos

PHYSICO-MEDICA. 49

duos ex utrisq; partibus insculptum habentes Mercurium cum virga sceptri in dextra : Alios autem duos anankitas .i. Veros Uniones seu margaritas albas : ex utrisq; partibus erachmitas .i. retinaculum habentes. Deam Nemefin super rota pedem habentem , & virgam tenentem. Alias autem duas margaritas immaculatas, habentes à duabus partibus non sculptas & positas in cello ; ut plurimi lapides sint XIII, infixi in capsellis aureis , & sic in ligatura suti , ne videantur à turba. Est autem & ligatura dupla factam consequens autē ut & alius lapis portetur ad collum spensus, qui dicitur σεληνίτης .i. Lunaticus, in quo appareat augmentum Lunæ , & ejus divinum. Habeat autem insculptam Lunam, sub lapide autem selini .i. apii infructiferi radicem in capsellula aurea. Hic autem portatur circa collum.

Ad actus mirabiles & magnificos.

Hoc mysterium gestatum divinum facit gerentem, & ab omnibus veneratur & colitur. Multi enim Regum subtus portant eum vel intus in corona ut cestum, ut à nullo conspiciatur. Selenitim autem in annulo

gestatum eadem dicunt facere. Sed ut non destruamus librum, sufficiat sermo, quia magnas habet virtutes. Quare fili, cum multo studio & labore animæ exponens hæc scripsi. Scias autem hoc, quod nullus alius habet. Quare nulli des mysterium hoc divinum.

(ELEMENTUM XI. Δ.)

Λιβαν & herba. Lyngurius lapis.

Lynx volucris est. Λαβρα & piscis est.

Libanus herba est arborosa, cujus guma suffumigata excitant divinos Spiritus. Lyngurius lapis est circa montes Linguos (ita) nominatus. Quidam autem dicunt eum esse populi arboris lacrymam: bonus autem (est.) Lynx volucris est, quæ & Gyps, animal fortissimum. Labrax .i. valorus (lupus) piscis omnibus notus.

Ex his conficitur molle collyrium ad omnē habitudinem oculorum, ita ut in tribus diebus acutum faciat visum; facit & ad initium suffusionis, & anxillas, & albulas, & reversionē, & asperitatem & πυδγλασιν, & πυκτάλωνα, & aquaticos & pruritum, & siccitatem, & milvros, & angulos, comestros oculorum, & ad multas alias passiones.

Ad

PHYSICO-MEDICA. 51

Ad hac omnia summè facit inunctum.

Confectio autem ejus est hæc : Thuris masculi ℥ iv. Lyngurii lapidis ℥ ij. fellis vulturis ℥ vi. Labracis, totum piper ℥ iij. mellis optimi ℥ vi. Hoc inveteratū melius torret.

Collyrium autem ex Kirano habuit sic: Thuris masculi ana ℥ vi. fellis labracis, fellis vulturis ana ℥ vi. piperis ℥ iij. mellis absq; fimo ℥ iij. In Lyngurio lapide sculpe vulturem, & suppone parum thuris, & summittatam atarum volucris, & porta : proderit enim ad suffusionem oculorum.

(ELEMENNUM XII. M.)

Mopæ arbor. Migrios avis.

Mydicus lapis. Mormyros piscis omnibus notus.

Morus est arbor omnibus nota. Migrios avis, est Nycticorax omnibus nota. Mydicus lapis refertur ad Venerem. Mormyros (Ε μόμμυρ) piscis marinus comestibilis & parvus.

Ad faciendam diarrhœam & evacuationem.

Succus radicis moreæ, datus occultè in cibo vel potu, purgat & diarrhœam præstat.

C 2

Su

Si quis autem interiorem corticem radicis mastice, & salvia transglutiat, substantiam autem projiciat, diarrhœa peribit ille.

Ad molarum magnos dolores & gingivarum prodest, nec finit eos corrodere, imò eos rosos absq; dolore facit repleri.

Interioris corticis ꝑ ij. in alio ꝑ i, ** ꝑ ꝑ ** imperforati ꝑ iij. aceti optimi cotylas ij. tere vel incide, decoque ad cotylā unius (vel) dimidii diminutionem: de hoc colluatur os manè & ferè.

Ad fluxum sanguinis mulierum ex matrice vel ano.

Aperuimus & hoc divina virtute. Moræ itaq; rami alii sursum sunt erecti, alii quasi ad terram respiciunt, & habent oculos pullulæ præclaros & quasi ovum. Si quis ergo steterit erectus super pedes, & aspexerit versus ventum Lybicum .i. Africum, qui fiat inter occidentem & austrum, & cum duobus digitis sinistræ manûs eleverit cymam virgulæ rami respicientis sursum versus orientem, extendens & elevans, & in purpurâ verâ vel rubea involvat, & circumnectat, & tetigerit mulierem, quæ

PHYSICO-MEDICA. 53

quæ patitur fluxum sanguinis matricis, vel
ani, in tribus diebus stabit fluxus.

Ad αἱμορροϊκὴς.

Si verò oculus, qui respicit deorsum,
similiter ut dictum, id est, stans evulserit
& alligaverit hæmoptoicos, tertia die sta-
bit fluxus. Hæc sunt quæ vocantur anacar-
dia; sanunt quidem ea, quæ sursum respi-
ciunt, inferiores fluxus in totidem diebus,
& quæ deorsum respiciunt, superiores.
Ad sanguinis autem fluxum hoc est quod
dicunt αἰνακασίαν vel κατωκασιάν.

*Ad enteridas, quæ vocantur exophana vel
ἐξοχάδες. i. hæmorrhoides.*

Multi quidem falsi Sophistæ errant: Ad
enteridas autem, quæ vocantur hæmor-
rhoides & exochades medicina paratur. De
omphaco moreæ fructus est, XII. Chalcitei
ζ' xij. lapidis Indici ζ' iv. extremitatum ala-
rum VII. corvorum, & cum modico vino
confice cum penna ejusdem corvi, ut sit
molle & tenax ut gluten. Ad interiores
hæmorrhoidas fac suppositoria vel clyste-
res; & ad exochadas fac inunctiones. Ute-
re autem cum Deo hâc ligatura. In modi-
co lapide sculpe mormyron piscem, & re-
clude

clude in pyxide ferrea, & submitte oculum
moreæ sursum respicientem & porta! pro-
derit ad hamorrhoidas omnes & anum!

Ad hamopticos & ad sanguinem narium,
& quascunq; passiones in supe-
rioribus.

Præparatur quoque catarthicum de ra-
dice moreæ. O morea potens herba, non
pro paucis inducta! tuus enim succus ra-
dicis mixtus equi succo, stratiotæ persiæ
herbæ radicis similiter .i. Saturejæ, simili-
ter & succus tithymali, scammonæ æqua-
liter, misce æqualiter omnia, & triplum
mellis decoque ad crassitiem ceroti, & ab-
stractum reconde in ampulla vitrea, & da
ex eo jejuno & diætato valde. Si autem de-
deris ultra magnitudinem phaseoli, qui
hoc acceperit à cholera captus non vivet
diem. Nihil superfluum in cibo vel potu
des, sed secundum virtutem accipientis
uniusq; tribue.

(ELEMENTUM XIII. N.)

Nauvæ herba. Naucratis piscis.

Nūvæ, Avis. Nemesis lapis.

Nekya herba est florinus .i. capus bar-
batus: hujus herbæ species sunt VII. differt
ergo

PHYSICO-MEDICA. 35

ergo quantum folia, quæ ascendunt supra terram brachium unum. Hujus folia comburunt in lucernis pro lychnis. Quia hæc habent in *ῥυμνῶν καὶ μαλῆταις* (.i. in nigromantia) quæ fiunt in concha, quod faciunt hucusq; . Quare & herba hæc nekya dicitur. Nam *νεκός* est mortuus. *Νῆσσα*. i. anas, volucris est natans in fluctibus ad gallinæ magnitudinem. *Ναυπάρις* piscis marinus est *ἐχέμις*. i. habens navem, hic si adhaerit navi currenti, non sinit eam movere, nisi prius ultra frangatur, vel exeat arbor de loco suo.

Ad podagricos.

Hæc piscis totus in oleo decoctus ad ceræ consistentiam, & colato inde oleo, & decocto ad ceroti spissitudinem cataplasmatum podagricos curat. Nemesis est lapis elevatus de ara Nemesisæ Deæ Atheniensium. Optimus lapis is. Sculpatur ergo Nemesis illa in lapide, habens pedes & super rota stans. Species autem ejus est veluti Virginis, in sinistra manu tenentis pithin, i. brachium vel mensuram, & in dextra Virgam, & pede conculcet bovem. Subtus autem claudet acronium lapidem & mo-

dicum moreæ. Si ergo digitum istum ostenderis demoniaco, statim demon confitens se ipsum fugiet. Facit quoque & ad phantasmata & insomnia demoniaca, & ad pavorem infantium & timores nocturnos. Oportet autem gestantem abstinere ab omnibus contaminatis & immundis rebus. Hic enim annulus portatus indicat quantitatem annorum vite, & qualitatem mortis, & locum. Echeneidis piscis brevis quiddam ex ossibus si confueris in corio equi & habueris tecum, & ascenderis in navem, non movebitur navis in aqua pro velo, nisi auferatur, quod positum est, vel ex eas de navi. Ad præscientiam vite & mortis, ut paulò antè dixi, oportet te uti hieracis .i. accipitris prægustatione, vel præcognitione.

(ELEMENTUM XIV. E.)

Ξίφιον herba. Xiphium lapis, Xiphium avis.

Ξίφιας piscis omnibus notus .i. spatha vel gladius.

Xiphion .i. gladiolus, herba est, quæ abundat in omni terra; folia habet similia frumento, at oblongiora. Nascitur autem in culturis cum frumento, quam quidam machæ-

machzram .i. cultellum vocant, alii verò φάσγανον. Erecta aatem ascendit à terra ut brachium unum; est autem unius rami, florem habet ceravinum, subcyaneum .i. aureum olentem, subpurpureum. Hanc pastores plectentes faciunt coronas tempore veris. Xiphias lapis omnibus notus, hic in omni terra abundat sicut lapilluli, colorem habet sicut calenos. Hoc in Syriæ regione utuntur in incenso sacrificii quadrupedum. Xiphius avis est hierakinos .i. accipitris, qui vocatur Kydos. Xiphias piscis similis Julidi, varius est, & parvus ac tenuis. Flos itaq; herbæ & radix si multum in vase olei vel dolio recondatur, & per aliquod tempus permanferit, cum abstraxeris, erit unguentum, quod requiritur in sacris libris, quod vocatur Sufinum in Melanitide regione. De quo antiqui Prophetæ errant. Apud Syriam verò regionem planta Sufannum vocitatur, & apud Melanitida Sufinum.

Hæc herba duas habet radices, unam supra, alteram sedentem. Radicem itaq; superiorem si quis tritam dederit alicui cum vino in potu ad Venerem, eriget: Inferiorem autem

si biberit quis, contrarium faciet & sine semine. Sculpe ergo in lapide accipitrem, & sub pedibus ejus piscem, & reclude sub lapide radicem herbe & habe. Hic annulus est castus, sicut & qui gestant eum. Si itaq; habueris eum circa te, in oraculo videbis quicquid volueris. Et si posueris eum in animali vel idolo aliquo plasmato, oraculum dabit de omni eo, quod volueris scire. Caput autem piscis in suffumigio positum cum myrrha, velut dæmoniacos facit odorantes: Tu autem nares tuas unge unguento valido, & nullo modo fies rabidus vel insanus.

(ELEMENTUM XV. o.)

Ὀρθύρις herba est. Ὀρτυξ avis,

Orpho piscis. Ὀρυξίτης lapis omnibus notus.

Onothyris vel onothyrtis herba est, quidam Ὀρομαλάχην .i. asini malvam, hæc est rosa, de qua plectunt coronas: folia habet similia malvæ domesticæ. Hæc à Græcis dicitur ἀλθαία .i. malvaviscus. Ortyx .i. qualia, volucris est omnibus nota, non facile tamen scitur natura ejus, quare vel unum est ejus ignotum. Cum enim hyemes fuerint magna in partibus desertæ Libyæ, mare magnos pro-

projicit thynnus in lutoꝛe, hi vero vermes facientes per dies XIV. & audiunt ut muscæ, deinde ut locustæ, quæ augmentatæ in magnitudine fiunt volucres vel coturnices dictæ. Post hæc noto flante, i. austro, vel Libonoto magnificatæ, transeunt maria in Pamphylia vel Ciliciã & Hiberniam, & consequenter borea flante pergunt ad maritima loca Syria regionis & reliqua Melanitidis terra. Sed abominabiles falsi Sophistæ dicunt eas pudicas esse, ignorantes earum naturam. Ophios piscis marinus comestibilis. Onychites lapis vel Sardonychus omnibus notus. Radix ergo herbæ decocta cum oleo & adipe coturnicis, i. querqueræ, deinde cera addita facit ad indurationes matricis, & tumores ac ulcera, & prurigines, & omnes passiones muliebres alias in matrice. Immittitur autem ad rosata renum. Facit autem & ad Cheironia, i. scrophulas. Oculi Ortygis, i. coturnicis cum radice herbæ circumappositæ rigorem quotidianum & quartanum mitigant in diminutione Lunæ.

Ad illusionem.

Ortygis avis vel orphi oculos solve cum aqua modico in vase vitreo per dies VI. deinde olei parum: ex hoc in lucerna modicum

dicum mitte, vel licinium solum unge, accende & induc inter residentes, & conspicient semetipsos ignitos ut dæmones, ut unusquisque ab omnibus fugiat. In lapide onychite sculpe ortyga, & sub pedibus ejus orphum piscem, & de prædicta confectione pone sub lapide in capsula anuli. Cum autem vis, ut non videaris, faciem tuam unge de prædicta confectione, & annulum porta, & nemo te videbit, si quid in domo feceris, nec etiam si tuleris aliquid de his, quæ insunt.

(ELEMENTUM XVI, Π.)

Πολύγονον .i. corrigiola vel multigenua, alii verò χαμαίζηνον dicunt.

Porphyrius avis pluvialis, quæ in fluminibus undat.

Πορφύρα marina, quidam Kirikium (L. scollecium) similis echlo (L. cochleæ,) .i. limaci.

Porphyrius lapis est notus maximè in Melanitide regione.

Radix ergo hæc sublata in diminutione Lunæ & portata, non sinit oculos infirmare: Succus autem ejus præparatus, ut subjiciemus, facit ad multas oculorum passiones,

nes. Multis enim passionibus subjacent & tor-
 quentur oculi hominum. Et ut non disceda-
 mus, sed insistamus verbo: Palpebris acci-
 dunt pruigro, lendes, pediculi, depilatio, im-
 plicatio pilorum, φαλάκρωσις, grandio, hor-
 deolum, ἀεροκοδρῶν, μυωπίαις, grossities
 palpebræ, & sunt passionēs xi. Circa ἐπι-
 σκύνιον verò asperitas, aquatio, ulcus, capilla-
 tio, & sunt quatuor. Circa angulos verò
 scabies, ariditas, agethinos, adustio, αἰγίλω-
 πία, αἰγίλωψ, serix, pastio, ἀναυροσις (L. ἀν-
 ἀβρασις, & sunt ix. Circa totum cepe vel
 sphæram: Sit Pterygium, albula, ῥήξις,
 μυιοκέφαλον, uva visus. i. σφαφύλωμα, τάρρα-
 ξις, αἰμαλὼψ, σπαγγός. & sunt ix. Circa
 pupillam sunt nebula, nubes, hebetatio, latitu-
 do pupillæ, effusio, effectio, defectio, atrophia
 .i. sine nutrimento, φθίσις, glaucedo, μυ-
 δρίασις, gemina pupillæ, hippauium .i. equori-
 um, (sed L. ὁπώπιον) metalopa, myops, ob-
 scuratio & sunt xii. In tota circumstantia
 (L. substantia) oculi sunt φλεγμονή, φίμω-
 σις, χύμωσις, combustio, suffusio, apostema,
 comestio, ulcus, circumdolor, Psydriakium, &
 sunt x. Species autem rheumatis sunt: lene,
 λαβρον, subitum, calidum, dulce, frigidum,

tepidum, tenue, acre, antiquum & arenosum, aluminosum, & sunt theumata xi. & passiones omnes sunt iv. Est autem preparatio confectionis ad omnia prædicta: Succus herbæ ꝑvi. myrrhæ, croci, thuris, opii ana ꝑvii. acaciæ nigræ ꝑxii. aquæ pluvialis ꝑv. Contere & reponere in vase vitreo. Melius autem est vinum pro aqua ponere. Hoc ad omne rheuma, & ad omnem passionem oculorū, & hebetudinem pretiosissimum est, restinguit enim omne rheuma. Insuper etiam & ad omnes dolores illinitum in balneo, & ablutum, magnū est adiutorium.

Ad hemicraniam.

Caro autē cruda Porphyreæ cataplasmata in fronte hemicraniā mitigat. In Porphyro autem lapide sculpe volucrem, & sub pedibus ejus Kirikium & sub lapide mitte extremitatem alæ avis, & reclude ac porta ad omnem dolorem capitis, & omnem hemicraniam. Facit autem & ad rheumatizatos oculos. In diminutione Lunæ fac annulum & collyrium.

(ELEMENTUM XVII. P.)

Ρόμψα & est herba.

Romphea avis, est τρυτεις. i. noctua omnibus nota.

Ρα-

PHYSICO-MEDICA. 63

Ῥαφίς, piscis est marinus, sicut acum habens in ore.

Ῥινόκερος lapis est varius, cornutus lapis, de extremitate naris Rhinocerotis. Est enim ut cornu.

Si rhamnū itaq; herbæ polueris in domo, omnia dæmonia fugient. Succus autē herbæ & fructus cum melle oculo inunctus visum acuit: Si autem solus apponatur, albuginem abstergit. Coquatur verò ad spissitudinem. Sanguis autem nycteridis, cum succo herbæ & melle si inunxeris, visum acuet & suffusionem auferet. Sculptur autē nycteris in lapide, & ad pedes ejus piscis Raphis .i. acus, & sub lapide radix herbæ immissa: Qui gestaverit, dæmonia fugabit. Et si polueris eum ad caput alicujus eo nesciente non dormiet. Similiter autem & caput nycteridis si abscideris viventis, & ligaveris in pelle nigra, & apposueris lævo brachio alicujus, nunquam dormiet, donec auferatur ab eo.

(ELEMENTUM XVIII. Σ.)

Σατύριον herba, Στρωθιοκάμνη θάρις .i. Struthio gambarum vulgò.

Σάπην piscis. Sapherus lapis.

Satyrion herba velut spinosa & toto thyrso

thyrso ascendit à terra, altitudinis est palmorum duorum, plena semine, colorem habet ceravinum pallidum cum semine. Struthiocamelus avis est nota. Salpe marinus piscis, benè coloratus & notus, comestibilis. Saphirus Aphroditæ refertur immaculatus. Herbx itaq; fit hujusmodi præparatio.

Ad dissolutas & steriles mulieres, & concubitum, & quæ habent sperma aquosum, & liquidum, & quæ non possunt concipere, & sunt arida & sicca: Est enim hoc aridum & delectabile & conceptū dans.

Si ante coitum supersperseris membro virili melle peruncto, mulier ultra modum debilitatur. Si autem mulier sic ungatur, intensio actûs multa fiet: desiccet enim naturam & facit conceptum, & ut steriles concipiant. Præparatur autem sic: Satyrion seminis ℥ ij. & s. piperis ℥ j. aluminis scissi ℥ j. secundum alium vero librum ℥ ij. Styptiriæ rotundæ ℥ ij. aromate aridis ℥ ij. reconde in vase & nemini tradas. Præparatio vel confectio aromate aridis fit ita: Costi ℥ iij. spicæ nardi ℥ s. (in alio libro ℥ iij.) carpoballami ℥ iij.

PHYSICO-MEDICA. 65

ꝯ iij. Amomi ꝯ i. alibi ꝯ v. Garyophyllo-
 rum ꝯ ij. Cassiæ ꝯ ij. & s. storacis ꝯ v. cpo-
 balsami ꝯ i. & s. Rosæ exungulatæ ꝯ iv.
 musci ꝯ l. ii. tere arida tenuissimè & cribra
 diligenter. Deinde storacem semotim diu-
 tius tere, hinc cum balsamo & cum rosis
 tritis de omnibus permixtis fac trochi-
 scos : postea suffumiga & desicca eos in
 uivæ musci arboris & storacis & mastichis,
 & ortygis ungulis, & costi, quibus desic-
 catis, repone in ampulla vitrea, & cum
 opus fuerit ad conceptionem, tere ij. tro-
 chiscos. Et hæc est confectio aromatis-
 sicca. Struthiocamelus verò avis habet
 echidrum quod dicitur suffuvium aridum,
 hoc tritum & datum in potu occultè, amo-
 rem & luxuriam parat. Lapis autem de
 echino .i. ventriculo struthi gambaricum
 uno grano de satyrione tritus & datus in
 cibo vel potu latenter, magnam facit inten-
 sionem maximè eorum, qui non possunt con-
 cumbere. Ipse autem lapis solum ad col-
 lum suspensus, bonam digestionem facit, &
 intensiorem ad concubitum. Salpes autem
 piscis dextri lapis temporis ejus portatus
 intensiorem seu erectionem facit. Sinister
 autem

66 MYSTERIA

autem lapis contrarium facit. Adeps vero piscis delectiones magnes facit, tritus vel solutus cum melle & inunctus in utrisque genitalibus. Sculpe ergo in lapide Saphyro Struthiocamelum in ore tenentem Sarpem, & suppone granum de Satyrio & modicum lapidis, qui est intus in echino seu in stomacho Struthiocameli, & modicum de ipso echino ejusdem avis, & recludens porta ad omnem indigestionem, & tensionem & amorem. Convenit enim maxime qui multo coitu uti appetunt & senibus. Facit autem & gratiosum gestantem.

(ELEMENTUM XIX, T.)

Trifolium herba est. nota.

Ταῦς .i. pavo volucrus, est delectabilis & acceptabilis, quam omnes cognoscunt.

Τρυχών .i. turtur, piscis est marinus omnibus notus, cuius bonum & pravam scitur.

Faitu lapis est pulcherrimus, sicut & pavo, ei, similis.

Sculpe ergo in lapide pavonem, tenentem turturem marinum pilcem, & sub lapide pavonis vocem .i. ajo, & radículas suppone. Est enim hoc magnum mirabile gesta-

*Cum ad victoriam & pacem, & stabilitatem ac
lucrum omne. Ut ipsum divinum latetur in eo.
Ostendit autem in somno quicquid vis. Nam si
sub capite posueris, in quiete magna, vide-
bis in somno quod voluisti. Hunc autem
annulum nulli alii tradas. Tantus enim
non invenitur. Lapis autem, qui est in ca-
pite pavonis datus in potu cum proprio su-
dore, virginem, quam volueris, acquires.*

(ELEMENTUM XX. γ.)

*Υπέρεικον herba est stupende bona, quidam di-
cunt eam Dionysiacā & Bacchi & Jovis, & ποσει-
δάωνος, est autem estiva. Υπερίονis avis est
aquila scemina, si miles aquile masculo.*

Υμος marinus piscis notus comestibilis nequā.

*Υενος lapis est, qui in fluminibus invenitur, la-
pillus est sanguineum colorem maximè habens.*

*Sculpe ergo in lapide Aquilam dilani-
antem piscem, & sub lapide mitte radicula
herbæ, & extremitatem pennæ alarum a-
quilæ, & si non habes, mitte pennam acci-
pitris, & claudens habebis magnum phy-
lacterium. Ad omnes occursum matricis & ob-
scurationes & sanguinis fluxum phlegmones, & ni-
tra ad omnes matriciales passiones, præter ad ca-
sum*

sum matricis. Da ergo patientibus mulieribus velut mysterium magnum.

(ELEMENTUM XXI. Φ.)

Φρύσιον herba est, quæ dicitur βαλπαχίον .i. rana, mala planta. Species autem ut apium ranium: nascitur autem in aquis, combustiva virtutis existens. Φρύον volucris est, quidam autem dicunt icterærem, quidam viridem, magnitudinem habet ut passer. Φών .i. vitulus marinus piscis, videlicet animal est marinum optimum, manus habens ut homo, faciem ut vitulus, vel bos. Φρύς lapis est, quidam dicunt βαλπαχίον.

Herbæ ergo virtus est valida ut ferrum, videlicet incidens apostemata. glandulas, scrophulas, & quacunq; purulenta sunt: facies autem imponi tantum emplastrum vel cerotum per tres horas, aufer, & invenies corpus designatum & læsum: in duris autem corporibus dimitte amplius. Post incisionem verò utere iis, quæ mundant & abstrahunt, (abstergunt,) deinde sanativis.

Est autem rosarium hoc: Batrachiaz herbæ ℥ iv. arsenic. ℥ iv. cantharidum, calcitheos ℥ iv. lathyridon ℥ iv. cantharidarum

ridarum pectus, ablatis alis & pedibus,
 ℥vj. calcis vivæ ℥j. alibi reperitur ℥viij.
 cedrini vel rosei vel costii quod sufficit. Sa-
 ponis Gallici ℥iv. Tere diligenter, & fac
 emplastrum, & repone in vase vitreo:
 Utere, & observa ne imponas supra ner-
 vum, aut musculum, & facias spasmum.
 Facit autem & ad *egylops* & *trichasin*. i. pi-
 lationem, postquam apparuerint ortæ, im-
 positum. Phocæ quoque pili, qui sunt in-
 ter nares & os invēti majores & asperiores
 abstracti cum medio cordis phocæ, & cor-
 de upupæ & modico epatis phocæ & Chyr-
 sathemi. i. stœchados, aut herbæ plumariæ,
 herbæ formicarū & Iyngos, struthii linguæ,
 & modici musci in pelle cervina, & lupi
 dextrū oculū liga, & habe pro magno phy-
 lacterio, & ad omnem amicitiam & consti-
 tutionem victoria. Solvit enim omnem in-
 imicitiam, & confert amicitiam, liberat quoq;
 & ab omni necessitate & difficultate temporis,
 & periculo, & ab omni tempestate, & fluctua-
 tione marina, & à feris, & piratis ac latroni-
 bus in terra & in mari, & à demonibus & in-
 firmitatibus; prabet enim sanitatem, & bonos
 actus, & bonum opus, tempus, & abundan-

tiam

tiam omnium bonorum, & verè est Dei magna custodia, maximè si habuerit Pæoniæ radicem aut fructum. Ungulæ autem manuum phocæ portatæ vel habitæ omnes infidias & fascinationes abjiciunt. Nullum ergo inconueniens erit, & ungulam dextræ manus mittere in phylacterio. Pili autem phocæ positi in unguento & circumaptati in corio vel in Zona, omnem dolorem lumborum sanant & renum. Positi quoq; in caiceamentis podagram curant & dysenteriam. Similiter autè & adeps phocæ, permixtus cereto roseleo, podagricis prædest & arthriticis. Si verò cor ejus ligaveris in arbore navis, nunquam naufragium patietur navis: & si corium ejus in antenna vel arbore navis, non patietur fugura. Avis autem comesta ictericos sanat. Ungulæ autem ejus suspensæ frigus quotidiane, tertiane & quartane sanant. Cor autem ejus in panno ligatum, & in brachiis gestatum, tertianum & quartanum & ἀμφνερὸν abjicit. In Batrachite ergo lapide hulse accipitem, & secus pedes ejus batrachum piscem, & recludè linguam batrachii, & radiculam herbe & extremitatem linguæ avis, & da portare cui vis. Si
 sit

fit enim fluxū sanguinis & asclepiadas, & ictericas passiones sanat. Facit etiam hamoptoicis & quō sanguinem spuūt, & ad fluxum mulierū, facit autē & ad actum furoris super iram inimicorum, maximē si pili phocæ sint ibi reclusi. Servat autem à venenosis puncturis. Habet item & alios actus, quos dicam: Accipe in lapidem, qui dicitur hierarites & sculpe eo ἱεραιτα .i. accipitrem, & ad pedes ejus batrachū, & sub pede sculpe hoc: Μ λ α α α α quod est malaa. Invenitur in alio libro sic: Μερ Γυφ Ραι μαα οραα: & in magnetē lapide vivente fac sculpturam hanc: α α α Μ α, α α Γ υ ν α. alii autem habent ita Μ α α α α α & accipe accipitrem communē, quem dicunt Circum, neca in aqua fontana, toties submergens eum quousq; moriatur. Tolle ergo eum, & conde eum in myrrha per dies VII. tanquam in Sale. Post dies autem VII. oculos, linguam & cor liga cum lingua batrachi viventis, & duos lapides, sc. hieracitem & magnetem, & modicum limaturæ ferri, ut magnes vivat, liga in corio hieracis: Ligaturam autem phylaeterii fac de nervis hieracis, sicut funiculum rotundum (vel retortum,) tenue & longum, ut gestatum

tum ad collum contingat usque ad stomachum & cor, & *prescies omnia*. Hoc verò nec filio tuo dicas, vel doceas. *Apozemia vel poculum phylacterii est*: Accipe lagenam novam vel concham, in qua est aqua prædicta ubi necata est volucris, & de ista aqua tolle ℥ ij. & mellis ℥ j. & radicis libanotidis herbæ .i. roris marini ℥ iv. & hordeum prius infusum aqua pluviali usque ad germinationem, ita quidem ut appareat jam granum, grana xxviij. & batrachiar herbæ ℥ iv. libani ℥ iv. chamæleontis herbæ, grana iij. quæ dicuntur Cnidius coccus. Hæc contere & coque cum hydromelle donec fiat crassum ut electuarium, & repone in vase vitreo cooperiens habe. Quando autem istud reponis, mitte in eo cor upupæ, & sanguinem ejus, & demum alterum cor upupæ ad hoc deglutias, & supra hydromel, & parum de compositione, & *eris perfectus omni tempore vite tuae*. Bonum autem est, si & prædictos lapides intinxeris in eandem compositionem, & adeo indigent tibi tribues, vel etiã annulum ita servabis, & eris perfectus. *Cum ergo volueris prescire quacumq; sunt in mundo,*

aut in domo tua vel in alia domo de viro vel fac-
mina vel latrone; pręgusta de compositio-
tione digitum ungi, & bibe devotę, & post-
ea hydromel, porta autem prędictum
phylacterium circa collum, ut attingat cor-
tuum & stomachum, & eris pręcognitor
omnium, quę volueris scire de vita viri &
mulieris, actus & generationes, & sorte,
vel fortunas, & de latronibus ac fugitiviss-
ubi, & quomodo sint, veluti Sapiens unam-
quamq; rem seies, & cognosces & discer-
nes.

(ELEMENTUM XVII. X.)

Χρυσάνθεμον, i. aureus flos, herba est omnibus
nota.

Χρυσίπτερος, i. aurea penna, avis est ad or-
tygis magnitudinem.

Χρυσόψος piscis marinus comestibilis, notus
omnibus.

Χρυσίτης lapis varius, & quasi aureus.

Flos ergo Chrysanthemi est aurizans, &
ut calyx in medio floris ceu formicę parvę
& nigrę, parvas alas habentes. Hic voca-
tur sanguis humanus. Hic ergo colligi-
tur ante ortum Solis, Sole existente in ari-

D

ere,

ete, & reponitur in vase vitreo & oleo rosarū & flore herbæ: deinde mane veniens, castè accipe modicum ex eo, & faciem tibi unge, & vade confitenter, faciet enim te amabilem, & acceptum, & efficacem ad omnes, & per omnia. Si autem Sole oriente hoc feceris, melius erit efficax. Faciet autem & ad gradus infortunatos inefficaciam & hujusmodi. Radix ergo herbæ cum lapide de piscis capite circumligata in panno, facit dolorem nascentium dentium parvorum. Chrysepterus avis oculi suspensi tertianarios sanat. Cor quoq; ejus circum suspensum collo febrientes curat. Lapis etiam capitis ejus ad cololum appensus phthysicos sanat. In Chrysi lapide sculpe avem, coronam rotundam habentem, & ad pedes ejus piscem, & subtus reclude radicem herbæ: Da ad porrandū contra dolores stomachi, & refluxionem matricis ac renum. Facit & portantem gratiosum ac per omnia amabilem. Facit & ad febricitantes, si in oleo mittatur & fiat unctio de illo oleo, Sole occidente. Habet autē & alias efficacias.

Ad amorem bibitio.

Si infundis in vino & bibis. Si quis etiā lapidem capitis piscis habuerit cum praedictis & phthysicis proderit valde.

(ELE-

PHYSICO-MEDICA. 75

(ELEMENTUM XXIII. P.)

¶ *Μίον* herba est omnibus nota.

¶ *Μ. & marinus*, parvissimum animal, quo utuntur Piscatores quod pfallit per litus.

¶ *απ. & avis* notissima. i. Sturnellus.

¶ *forites lapis*, qui *ε. π. &* i. vadum.

Herbæ itaq; feminis ℥iij. aquæ cotylas ij. coque usq; ad viscositatem, & per pannum exprime, & projice facem, & in aquā illam, quam colasti, mitte ceræ ℥iij. & olei ℥vi. dein coque ad liquefactionem ceræ, & in pila diutius contre. Hoc est enim divinum emplastrum podagricis, & ad lapidosos & insensatas carnes, Si autem & in sanguine avis miseris lapidem, & unxeris faciem, tertianarios & quartanarios sanabis. Si autem in prædicto succo herbæ ter immiseris lapidem, & unxeris patientes vel cephalalgicos in facie, servabis absq; dolore. Psyllos autem marinus cū psyllii feminibus viij. in panno ligatur, & ad collum suspensus rigorem tertianum fugat. Psyllos autem marinos multos coque cum aqua marina, & asperge ubi multi sunt pulices, & ultra non erant. In lapide pforico sculpe psyllos marinos res,

D 2

sub calamo viridi manentes, & reclude radices herbarum, & da portandum parva cadenti, qui dentes terit. Si autem piscator eum portaverit vigilando in die per flumen aut paludem magnam capturam piscium faciet.

(ELEMENTUM XXIV. Ω.)

Ωρυμox omnibus notum, est planta comestibilis.

Ωρυμox avis, i. velox pennis, venerabile animal, communis omnibus χελιδων, i. hirundo.

Ωμυς marinus qui ibembras, alius autem Kymbros, tenue animal quidem est comestibile, quod vocant μαυίδα.

Okyrokiōs, i. velociter periens. Lapis est minor acutus & resonans. Est autem planus tactu.

Cognovimus de planta ocy-mi, quod habetactus magnos. Si quis eam herbam mastica-verit jejunos, & adhuc illotus, & posuerit eam sub divo per vii. noctes, quo Sol non videat eam, die quidem auferendo, & nocte ad serenum ponendo, inveniet Scorpionem vii. nodorum & viridem. Iste si percusserit aliquem, tertianarius inflatus morietur. Si autem de posueris eum in aqua: vel

PHYSICO-MEDICA. 77

vel vino, & dederis eum in potu alicui, totum corpus ejus fiet marcidum & leprosum. Ex hoc enim fiunt ulcera insanabilia. Si verò triveris eundem Scorpionem cum semine Scorpionis herbæ, & feceris pilulas, eas postea deficca & repone in Vitro, & da alicui *epileptico*, non ulterius lædetur. Da autem per dies vii. ana tres pilulas jejunò in vino temperato. Si autem sano dederis, fiet Lunaticus, & erit insanabilis. Si autem succo ocymi herbæ cum stercore hirundinis inunxeris *tertianarios*, sanabis. Si autem pennem hirundinis & radiculam ocymi dederis *ad tenendum mulieri partu laborati*, illicò pariet *sine latione*. Pennam avis si miseris in aliquo unguento, *amorem & pacem habebis ab omnibus*. De communi autem Scorpione nil abscondam propter errorem insipientium. Error est enim in aere plantatus. Si ergo mittis Scorpionem communem in olei cotylam unam in diminutione Lunæ, & habes repositum, & unxeris alicujus dorsum & extremitates pedum ac manuum; dorsum verò unge à superioribus usq; ad inferiora, & frontem, & caput ante horam accessio-

onis tertiana & quartana, & cottidiana, sanabit. Alleviat quoque Lunaticos & Demoniacos. Si autem pennam avis miseris in alio oleo, & unxeris sanatum, reciprocabitur infirmitas, & peribit. Affatus autem communis Scorpio & comestus à lapidosis, facit mingere lapidem absque tormento. Κέρπov autem, i. stimulum Scorpionis, & ocymi herbarum extremitatem, in qua est semen, & cor hirundinis circumliga in pelle cervina, & sanabis Lunaticos, & hoc autem phylacterium ejicit & inobedientes Demones, & exire compellit. Prædictum autem lapidem solve cum succo herbarum & sanguine volucris, & uno capite Omidis, & parum aquæ & reponere in vase vitreo, & cum volueris ostentationem virtutis facere, intinge digitos tuos sinistrae manus vel dextrae, & tange lapidem fortissimum quemcumque vis, aut os, vel lignum, statim frangetur, ut videaris magnus esse. Si quis autem caput recentis omidæ super carbones ad fumigandum posuerit, & de nocte sit hic super domum, videbitur, quod omnes stella concurrant. Si quis autem in plenilunio mittet caput animalis in ixάδα, quæ est ficus sicca, & ponat super ignem quic-

PHYSICO-MEDICA. 79

quieto aere existente, videbit discum .i. orbem Lunæ veluti medietatem cœli. *Alia ostentatio.* Si autem permiscueris ei parumper de astro, .i. stella marina, videbis magnum Stichium, is est Dæmon Fortunæ, factum & stantem ad pedestuos. Si autem & pyriten lapidem contriveris, & similiter superpones, tonitrua & fulgura fient. Si verò terram, quæ ceciderit de domo super hominem, simul superposueris, terra motus fiet in loco. *Ἐμπίδα* autem vocant *μείνιδα*, eò, quod in humeris magnam virtutem habet: nam *ἔμπεδον* est humerus. Habet autē & confectionē emplastri huiusmodi: De ossibus ejus .i. Ipinis, quæ sunt in humeris Mænidum, mandragoræ poma, jusquiæ seminis, opii, rosæ siccæ ana ℥i. alibubi ulmeleæ corticis radices ℥iij. colophonæ mina .i. Sulphuris ℥j. Nitri ℥j. cōpone ut compositionem, & emplastra cui volueris, & citò liberabitur ab infirmitate. Si verò feceris fomentum die una superpositum, & volueris aliquod adiutorium afferre, nil valebit. Non enim transibit dies vii. hæc est enim medicina superpositorū. Vocata est enim mænis, eò quod ha-

bet confectiōem maniacam huiusmodi.
 Accipe inquam oculos manidis, & mitte
 in vini cotylam unam in aliquo lilio. i. Su-
 fino, & sic infundis per dies VII. deinde
 mitte in vino grana mandragoræ $\text{℥} \times \text{i} \text{v}$.
 Κυνοςβάρη .i. caninæ spinæ seminis $\text{℥} \times \text{i} \text{v}$.
 Scorpionis herba $\text{℥} \times \text{i} \text{v}$. coque ad medietate-
 rem, repone & utere. *Ad insanos*: Si vide-
 ris aliquem in mania existentem, da ei de
 vino $\text{℥} \text{ij}$. cum aqua calida & salvabitur. In
 alio libro cotyla fuit. *Sicadenti & marino fo-*
dederis cum vino bibere, alleviabitur. Si au-
 tem cum aqueo collyrio misceueris, & in-
 fusionem feceris, & ad suffusionem oculorum
 per dies VII. (*usurparis*) alleviabitur. Do-
 lente autem in aure si dederis & immiseris,
surdus fiet. Lapidēs autem, qui sunt in ca-
 pite manidis, soluti cum tellure alenati nigri
 & minuti, faciunt cernere ea, quæ in tenebris
 sunt. Si autem permisceueris modicū quid
 magnetis viventis, & parum aquæ pluvia-
 lis, & inunxeris, videbis ea, quæ sunt in cælo &
 in aere per dies VII. Sculpe in lapide hirundi-
 nem, & ad pedes ejus Scorpionem super
 manida stantem, & sub lapide reclude o-
 culos Scorpionis & manidis & Scorpionis
 radículas & porta. *Avertit enim omne vene-*

*nam animalium, omnesq; inimicos & insidiato-
res humiliabit. Si quis percussus fuerit à Scor-
pione cum sigillo sigilla plagam, & mox sa-
nabitur. Si quis à rabide cane fuerit morsus,
factus ὑποφοβικός, bibere nequit pretio-
siorem lympham. Accipe ergò annulum
& mitte in aquam, & da ei bibere, salvabi-
tur, & si ante maniam dederis, non fiet
maniacus. Si quis autem Mænidis lin-
guam pubens mænis existentis dederit ali-
cui solutam cum aqua, mittens autem an-
nulū intus, dederit bibere insano, salvabitur.
Si autem sobrio dederis, furens & insanus
fiet. Hujus solatio est, mænida assam da
ei comedere, fiet homo ignorans prædicta
omnia. Ut fatur Kyranida divina hominibus.*

*Sic Harpocratio hunc librū complevit, & al-
terum librum ejus ex iis, quæ dicuntur Kyranida,
nos nō invenimus. Sed in hoc quidē inquam dis-
sonans fuit Harpocratio à Kyrano, vel alter ab
altero: (sed) per unumquodq; capitulum nos
recollegimus ex utroq; ut subjectum est, &
composuimus librum, nil prætermittentes.*

*Nunc autē transibimus ad alios Kyrani
libros, ut ab eis proficuum ha-
beamus.*

D 5 SEQUI.

(SEQUITUR

II. KIRANIDUM LIBER, SEU ALPHABETUM SE- CUNDUM.)

A 1^{xi}. i capra fœmina omnibus nota, quæ & oraculum dicitur: ut si quis pellem capræ circumponat alicui epileptico, & ducat eum secus fluvium aut mare, mox corripietur cadens & tremens ac patiens. Ad dysentericos. Sanguis autem capræ calefactus in igne & comestus, dysentericos sanat, & eos qui venenosas portiones bibunt, efficaciter salvat, & hydropicos perfecte liberat. Fel autem cum melle sine fumo inunctum, curat caliginem ἀπρημα & pterygium. Splen quoq; capræ comestus assus dysentericos curat. Fimus autem ejus bibitus siccus cum vino & melle dysuriam adjuvat, & sterces ejusdem solutum cum pul-
tibus, & super aspersum ulceribus, percussos à phalangio vel serpento, vel prestere. sanat. Cum vino etiam veteri coctum & superpositum, tumores articulorum, & genitalium, & uberum, & lumborum perfecte sanat. Cum
melle

PHYSICO-MEDICA. 83

melle verò solutum, & liquefactum, & en pl. stratum eos sanat, & omne venenum abstrahit. Splen autem capræ recens & calidus acceptus in nomine patientis, & impositus Splenetico super splenem, & fasciatus una tantum die, postea sublatus, deum infirmus suspendat eum ad fumum vel Solem, vel ad ventum, in quantum splen capræ deficcatur, in tantum & patientis splen minuetur. Hædi autem splen bibitus eos, qui ab ipsis serpentibus percussi sunt, sanat. Coagulum vero ejus bibitum vel comestum assum dyntericos sanat: celixum verò cum gallis & olivis, & comestum fluxum ventris sistit, & splen ejus feræ quoties assus comestus, spleneticos curat. Corium ejus in fumigio combustum Lethargicos excitat, & eos qui cadunt ab epilepsia, & qua habent matrices suffocatas. Et pili sulfumigati idem præstant.

Bæ. i. Bos fæmina omnibus nota. Hujus sterucus acceptum sic cum tere, cribra, pensa unâ lb. ceræ ʒvi. brassicæ succi ʒvi. vel iij. in alio: Ova cruda iv. Olei optimi lb j. terenda tere liquanda deliqua,

D 6

tunc

tunc solutis atq; depositis & liquefactis, mitte ova, & dissolve diutius. Ex hoc emplastro spleneticos, epilepticos, hydropicos, & similes curabis; similiter & hydrocolicos, & podagricos. Hoc absconde quoniam magnum est. Si autem stercus solveris cum aceto, & ungis aliquem locum aut *vas mellarium*, formica non ascendent. Ungulæ verò bovinæ elixæ & cum sinapi comestæ resistunt omni veneno, ut nihil aliud. Fel autem bovinum clavos carnis nostra rumpit, & splendificat faciem. Fimus autem ejus subfumigatus sub tella patientis, partum celerat, & secundinas educit.

Βάτραχ & i. Rana, animal notissimum. Hujus linguam si quis absciderit, eamque vivam dimiserit, & superscripserit in lingua sic: *XV. Vox. chuoch. eoja. M H y o g i. edammoph.* & laenter dormienti mulieri illata, dicet mulier quicquid egerit in vita sua. Cinis verò ranæ cum pice emplastratus alopeciam inspissat. Cum aceto autem impositus omnem fluxum narium, & ulcerum, & sexuum sistit. Venas etiam & arterias & combusturas sanat. Si quis autem acceperit viventem ranam in nomine alicujus, quando

PHYSICO-MEDICA. 35

do nec Sol, nec Luna sit super terram, & cum forpice absciderit ejus duos pedes posteriores, & ligans in pelle cervina, dextrum dextro pedi, sinistrum sinistro pedi alligaverit, podagricos sanabit absq; dubio. Si quis vult abjicere pilas totius corporis, pellem ranæ comberat, & mittat in aqua balnei & projiciet. Ad alopeciam cinerem parvularum ranarum cum molli pice impone, & sanabis alopeciam.

Talē i. mustela parvum animal cunctis notum. Hujus lingua deficcata & sub calceamentis gestata obmutescere facit omnes inimicos. Alius liber habet, oblivionem & aniam mentem emendat. Si autem inveneris aliquando musselam projectam mortuam, accipe, & coque eam cum oleo usq; dum liquefiat, & colans oleum, mitte ceram, quæ sufficiat, & fac emplastrum, & habebis permagnam medicinam ad arthriticos, & ad omnes nervorum passiones, & phlegmones pedum & articularum, & omnem rheumatismum. Sanat autem & scrophulas magnas, & ubera, & testiculos, & apostemata, ad Chirurgiam mediatum & bubones. Testes autem

D 7 ejus

ejus sunt conceptorii, & sine conceptione: Si quis ergo dextrum testiculum solvit cum unguento, & cum lana in pessario ponat, ut dictum est, & concumbat, *mox concipiet*. Sinister autem testiculus in pelle mulæ ligatus & portatus, *inconceptivum est*. Oportet scribi in pelle mulæ nomina hæc: *In ora. i. idacvia. i. joa. Q. a. v i i i. irayog. j. voi koox 3. i. coochi*. Si autem non credis, proba in gallina, quæ parit ova, & non pariet. Testiculos autem ejus abscinde in deminatione Lunæ, & vivam eam dimitte, & testiculos da ferri in muli corio, *inconceptivum est, & invictum, & amatorium*. Sanguinem autem ejus serva in aceto, & da occultè epileptico, quousque consummetur, sanat perfectè.

Δ *Opxds. i. caprea, est animal quadrupes, habens virtutem conceptoriam*. Si ergo volueris conceptum magnum facere, & intransgressibilem, fac sic: Satyrii. i. Satyrion seminis 3 iv. fellis Dorcadis liquidum totum; mellis 3 iij. Solve & repone in vase vitreo. Cum autem opus fuerit, da merechidi, ex eo passa, & fiat concubitus. Si autem

malcu-

masculum vis concipere, masculi fel acci-
pe, si fœminam, fœminæ. Est enim dele-
ctabile valde. Si verò desiccatum est, su-
peradde mel, quod sufficit.

Eχιδνα est serpens, & est animal tortuosum,
omnibus notum. Quidam autem capiunt
eam vivam, & mittunt in ollam iudem
cum Sale, & mittunt eam in camino nocte
& die, donec frigatur; & permiscentes a-
romata faciunt ad omnem infirmitatem
eam resistere. Elephantiosis, leprosis, poda-
gricis, epilepticis, paralyticis, & ad omnes despe-
ratas passiones medicatur Sal. Adeps autem
echidnæ visum acuit, & omnem hebetudinē
oculorum. Oculi autem ad collum suspensi
omnem ophthalmiam curant. Dentes autem
ad odontalgiam, & parvorum dentes nasci absq̃
dolore faciunt. Fugat autem hanc lapis Ga-
gates fumigatus, imbibitus autem morsus
ejus sanat cum cervi medulla.

Eχιν & vel Echidrius terrestris .i. spinosus
porcus, animal est nequam valde. Hunc cū ce-
peris, & salium ac passum feceris, ut ma-
gnam medellam habeat. Fel tamen ejus
projice, quoniam malum est. Caput autem
ejus

eius combustum, & cum melle inunctum, alopeciam spissat. Passati verò corporis ejus quiddam datum in potu aridum, epilepsiam, tremorem, scotomiam, cephalalgiam, & quæcunque sunt hujusmodi sanat; & renes etiam ac lumbos. Da autem ℥ j. alius liber habet ℥ j. Corium autem ejus combustum & tritum alopeciam sanat. Totum autem corpus ejus cum visceribus veluti carnem porcinam Sale condias, & desicces. Præter fel & intestina, deinde contere benè & repone. Da autem bibere cum oxymelle ℥ j. elephantiosis, hydropicis, & anasarcticis. Similiter autem & epar, & renunculi, & cor, & pulmo passati eadem sanant.

Elurus .i. Gatta cunctis nota. Si itaq; spasmetur, vel cadat epilepticus, aut scotomaticus, vel apoplexia capiat aliquem, & jaceat homo lupinus & resolutus, & extemplo superposueris ei gattam vivam, statim recedet ab eo spasmus, vel scotoma, vel apoplexia: Dictamen & nomen hoc frequenter. Robisba. Q. V. 1. coueltho. Stercus autem ejus cum oleo liliaceo inunctum febrem sedat, cum sinapi & aceto arido tritum, alopeciam in spissat.

PHYSICO-MEDICA. 39

Ἐλάφωv i. cervorum species sunt tres. Notum autem animale est. Et una species vocatur πλατύκερως i. habens cornua lata & excelsa; Secunda autem rotunda cornua habens; Tertia foemina. Huic non potest masculus misceri nisi juxta fontem. Cum enim sitit, quatit fontem, & cum bibit flagranti siti & appetitu magno, tunc maledus ascendit super eam: coacta enim desiderio bibendi fugere nequit. Nam alio tempore non patitur concumbi: Illud ergo concipit. Hoc autem animal viveret annos quingentos, nisi caperetur. Veri inquam cervi, qui habent cornua rotunda, dimaturæ cornuum cochlearium unum da cum hydromelle per dies VII. Colico, & perfectè à passione sanabitur. Fel autem cum melle conceptum facit.

Zavragenera tria sunt: unū dicitur ἡλιακὴν i. Solaris; aliud χαλκὴν, area: tertium χλωπὴν i. viridis. Solaris autem nota est omnibus. Hujus dextram anatum si quis gestaverit ad collum in aurea capsella, habente scriptum & hoc nomen: ha va. ba. Ga. b. i. au-
Ausare, Fugiet omnem difficilem infirmitatem,

tatem, & nunquam tentabitur ab infirmitate, quanto tempore portaverit eam. Oculi quoque abstracti ea vivente in nomine patientis, & ad collum gestati, *omnem ophthalmiā sanant*, dimittatur autem Saura viva. Si autem duas, fœminam sc. & masculum inveneris commiscuentes, & ceperis, ac sexum abscideris, & desiccatum in potu dederis, *fiet amicitia indissolubilis*; & quodcumque concumbunt, si corium, aut pannum super eas projeceris, *erit gratiosum valde*. Cauda autem gestata *erectionem facit*. Epar autem ejus *clavos sanat* supra emplastratū. Fel autem ejus in vino putrefactum per dies xi. ad serenum & ad Solem in diebus canicularibus, *pilos palpebrarum exstirpat & exterminat*. Solaris lacerta eadem potest quæ & viridis. Si ergo feceris clavos duos & excæcaveris cum eis *Σαῦπαρ*, & miseris eam in rudem ollam, habentem terram virginem, dimiserisq; eam sic per ix. dies, cum aperueris postea ollam, invenies videntem Sauram: hanc ergo dimitte vivam. De peronibus fac duos annulos & porta, & in dextro dextrum oculum mitte, & in sinistro sinistram, & reclude in eis lapidem

PHYSICO-MEDICA. 91

pidem carbunculum), qui ἀνθραξ Græcè,
in alio Jaspidem, habentem sculptam Sau-
ram ad ventrem suum replicatam, & inscri-
ptum Zibem Q. a 7. i. pyram: Desubtus au-
tem sit nomen hoc: Kaba, Fas. id est cacafas.
& porta. In alio erat sic: Kor. d. ffe o. c. a. b.
illæsus enim eris oculis, omnibus diebus
vitæ tuæ, ophthalmicos sanabis ad tactum
annuli, & suspensionem colli.

H ^{μολο} ^{mulus.}) Mula ergo typos. i. ce-
rumen, quod est in aure ejus, in pelle
eiusdem ligatum, & ad collum suspensum,
inconceptivum est omninò. Si autem cerumen
occultè dederis in potu mulieri, non con-
cipiet aliquandiu. Similiter & si de ma-
trice coxeris cum aliis carnibus, & dederis
latenter comedere, nunquam concipiet. Si
quis habet frigidum catarrhum, & oscula-
tus fuerit nares burdonis, sanabitur, etiā si
ὀφθαλμὸν habet. Si quis autem acceperit oc-
cultè urinam muli, & coxerit cum cera,
oleo, & lithargyro, emplastraveritq; pe-
dem podagrici; homo quidem sanus fiet,
burdonis vero pes dolorem habebit; ad
mulierem fac de mula.

Θύρα **Θ** vel phalangium aut araneus, animal parvum est sex pedum, araneas in parietibus texens, notum omnibus, quod dicitur thyraphos, acceptus in nomine patientis, & in cera confectus, & fronti emplastratus tertianum rigorem expellit. Si autem cum vivum in fistulam, vel calamus miseris, & ad collum suspenderis, & **Θύρα** **Θ** sanat. In modico roseo vel nardo coctus aurium dolorem sanat, & scissuras etiam pedum. Araneæ quoque tela sanguinem fluentem de vena sistit. Araneus autem, qui in arboribus facit telas, magnus & niger major albo, acceptus in nomine patientis, & circumaptatus, scrophulas incipientes sanat. Albus autem araneus cum animali in calamo missus ophthalmiam sedat, & rheumassit, & quaecumque ex superfluitate accedunt. Si quis autem decoxerit araneum, & exinde caput vigilantis unxerit, somnum inducet. Si autem in tela albi aranei involveris granum Salis, & imposueris perforato denti, sanabitur.

Ιππ **Θ**, Equus est animal regale, velox, omnibus notum. Hoc autem nato illico accipe nebu-

nebulam, vel lapidem de fronte ejus, quem pastores equorum hippomanes dicunt, & porta eam velut *amatorium magnum*: nam si solummodò tetigeris aliquem cum ea, vehementer te amabit, & si in potu dederis eam alicui bibere, idem operaberis, & si in cibo quiddam, omnino amaberis. Fel autem equi dulcoratum in vase plumbeo, magnas actiones parat datum in vino homini, & quietem inducit. Jumenti autem lac, inunctum cum melle, *albulam* delet. Ungula ejus suffumigata *mortuos fetus educit*. Suffumigata etiam *partus accelerat*. Fel autem cum melle illinitum visum acuit.

Kaplan^o animal est notum. Camelæ ergo feminae lac non coaguiatur, & si permiscueris ipsum cum alio lacte, nec id coagulabitur. Fel autem cameli coagulatum in vase plumbeo usquequò dulcescat cottidianum ornat in cibo & gratiosum facit. Fimus autem ejus combustus, & cum oleo immixtus, *albpeciam ac fluxum capillorum ex infirmitate perfecte sanat*; emplastratum, ut dictum est, *hydropisim evacuat per urinam*. Arida quoque & trita stercorea ejus & su-

& superasperfa aqua ac bibita *dysentericos sanat*. Suffumigata etiam *contrarietatos abicit*. Cerebrū autem ejus cum roseo inunctum capiti anteriū & posteriori, totūq; corpus, *epilepsiam sanat*. Quod est admirabile & excellentissimum.

(Κύων, *canis*.) Catulus parvus cum adhuc lactat, si consenserit vel quieverit jacere eum antiquo in fimo, & Chronico in infirmitate sua, & cubuerit super pectus viri, vel mulieris, aut parvuli, & continuē jacuerit in lecto, catulus quidem morietur, infirmus autē à Chronica infirmitate evadet. Splen autem canis superpositus splenetico in splene, sanabitur; fimus autem aridus trius & in potu datus, *ictericos & dysentericos sanat*. Cum melle autem inunctus gutturi & corpori, *quināticos perfectē sanat*. Occultē autem detur ad omnia, ignorante infirmo; bibitus etiam *hydropicos perfectē sanat*. Combustus autem fimus intesta figuli & cum roleo scissuras *anis sanat*. Thymus autem *exochadas exstirpat*. Cum therebinthina superpositus & *oedemata & hæmorrhoidas curat*. Cum roleo verò ad *ulcera putrida & incurabilia*, maximē cum ceroto roseo. Cū
oleo

oleo quoq; ad apum & vesparum puncturas. Si autem cor canis quis teneat in sinistra manu, aut linguam in panno ligatam, omnes canes obmutescunt & fugient. Glauco canis ut sunt, oculus cum magnete lapide, & cum opsrano. i. vespertino lapide, fac confectio- nem ut ficei collyrii, & ferò commiscens & movens, videbis ea, qua in obscuro fient. Si infirmatur aliquis, cum modica pasta absterge faciem & maxillas, & bubones, scilicet inguina, pedes & manus, & des cani ad cō- edendum, & si comederit canis, vivet infirmus, sin autem, morietur: pasta verò sit calida.

Κύων ποτάμιος, seu canis fluvialis, qui & Castor dicitur, hujus testiculi sunt, qui dicuntur castoreum. Castoreum ergo tritum, & in pessario positum, menstrua educit. Bibitum verò cum cerumine, quod exit de aure mulæ, inconceptivum est. Inunctum autem mollificat nervos, & siccitatem vel ariditatem aufert. Cum vino quoq; inunctum suffocationes matricis sanat. Cum oleo pigamino fortè leg. πηγάρι) submissum colicos sanat. Pellis verò ejus pro sotularibus gestata podagricos sanat. Castoreum esum in ac-

cessione quartana, si detur ℥j, quartanarios
sanat.

Κροκόδειλ. & terrenus omnibus notus est. Est
enim animal quadrupes lati capitis, longa cau-
da. De hujus pelle combusta si quis fecerit
ἔνδοξον. i. aridum pulverem, & super asperse-
rit membro comburendo, vel incidendo. i.
quod debet comburi vel in eidi, absq; dolore fiet.
Si quis autem fixerit Crocodillum, & unxe-
rit se de eo, quacunq; vulnera, vel plagas reci-
piet, nullo modo sentiet. Dentes autem ejus
dextri abstracti, eoq; vivo dimisso gestati,
intensionem vel erectionem prabent. Sinistri
autem mulieribus: si verò utriq; adapten-
tur, facient incontinentiam. Stercus quo-
que cum oleo illinitum, faciem splendificat:
Cum felle verò mixtum, & inunctum albu-
las aufert. Sanguis autem ejus inunctus he-
betationem perfectè curat.

Λύξ. &) Lupus, est animal sylvestre, versu-
tum. Sanguinem ergo si quis biberit,
maniosus fiet, & non ultra sanabitur. Oculus
ejus dexter latenter gestatus magnos actus
faciet: fugient enim à portante omnia quadru-
pedia, sylvestria & domestica, & transibit per
medios:

medios hostes, nemoq; eum tanger. Alter liber habet, videbit. Facit etiam vincere omnem causam, omniaq; phantasmata abjicit, expellit quoq; omnem rigorem febrium. Pellem autem lupi nunquam ovis calcabit. Epar autem ejus siccum & tritum, & cum μελιπράτω bibitum eplepticos perfectè sanat, & Lunaticos ac maniosos.

Κυνοδόντα autem ejus, .i. caninum dentem si suspenderis ad collum Lunatici vel expavecti in die & in nocte, vel per somnium terribile, liberatur. Dexter autem oculus lupi & primus spondylus vel nodus caudæ insimul & prope gestata in vase aureo, potentem & gloriosum faciet gerentem, & honorabilem ac victorem & divitem, & acceptum, & à mulieribus valdè amabitur & amplexabitur; nec qui hoc gestat, ophthalmiam patietur, imò ophthalmicos oculos sanat. Fel autem ejus calefactum, & modicum coagulatum oculos inunctos purgat super omne collyrium. Si autem os de collo lupi ligaveris ad collum ὀπίσθοτονικῆς, qui habet posteriorem spasmus, sanabitur.

Λαγῶδες, Lepus est animal quadrupes, velox & in fuga vertigines faciens. Hujus sanguis

E

cali-

calidus inunctus podagricos pedes sanat perfecte. Circa lumbos autem calidus positus vel immissus nephriticos sanat. Confectus autem in pulve & comestus dysentericos reparat, & corroborat. Pulmo autem ejus minutatim incisus, & palpebris impositus tumores oculorum sedat, & chimeda (L. χιμηδα) sanat. Cor autem ejus in byssino, (al. in albissimo) panno involve, & ad collum suspende, quartanarios perfecte sanat. Renunculi quoque ejus in condito, vel melicrato bibiti, nephriticos curant. Fel autem ejus adipe Vulpis & nardo liquefactum surditatem sanat. Si autem in pessario cum succo althææ vel malvæ mittatur & oleo, conceptionem adjuvat. Cum succo verò prassii .i. porri, & irino unguento immis- sum mortuos fetus ejicit. Coagulum quoque ejus cum propoli solutum & repositum puncturas & morsus venenosos curat. Stercus autem ejus cum vino solutum calido sciaticos (L. ἰχθυόδινος) omnino desperatos sanat, & colicos: Similiter cum pipere tritum & bibitum nephriticos curat. Pili autem ejus combusti & triti, & super combusti loca sparsi, ulcera mundant, & cicatrices sanant,

PHYSICO-MEDICA. 99

ut & pilos educant : Et cum albugine ovi superpositi omnem fluxum sanguinis sistunt. Pedes quoq; viventis Leporis circumsuspende in nomine patientis , sanabit arthriticos, anticos (L. *ἀντίαδας*,) podagricos & chiragricos perfectè ; dextrum vero ad pedem dextrum , & sinistrum ad sinistrum. Cerebrum autem Leporis inunctum in parvorum gingivis, absque dolore educit dentes. Tota autem pellis leporina cum auribus & ungulis combusta , & pulvis ex ea cum condito calamo datus Lethargicos perfectè sanat.

Mūs, Mus hospitatus omnibus notus. Hujus caput combure cum adipe porcino vel ursino, & cinerem tere, & in unge alopeciam, & sanabitur. Totum autem murrem si combusseris, & in vino solveris, & modico nardi aut rolei, antiquum dolorem aurium mirabiliter sanat. Stercus autem ejus cum aqua solutum & inunctum, uberum duritiā, & dolorem, ac tumorem solvit. Superflus verò exochadas delet in tribus diebus : Oportet autem eos prælui cum vino. Cum aqua quoq; illitum lepras & lichenas curat.

Si viventis muris caudam, pedes, aures, & nares abscideris, & in panno ligaveris, ac ad collum suspenderis, omnem typum & rigorem antiquum febrium mirabiliter ejicit. Si autem per os muris cum filo miseris, & per foramen extraxeris filum, colico sanitatem dabit.

Μύρμηξ.) Formicarum species sunt VII. Una est omnibus nota: alia verò sunt longi capitis & magna, colore nigra: alia verò sunt tenues, & graciles & rubra, quæ dicuntur Zinyphes: alia magna & lata: alia campestres & mediocres: alia quoq; εὐόδια, i. bona via, & sunt parva: alia autem μυρμηκολέοντες, i. formica leonina, magna ac varia & alata, & carnes comedunt, sed citò moriuntur. Omnes autem forcipe decapitatae & attritæ, ac in palpebris positæ, hordolos sanant. Sic & campestres, quæ frumentum comedunt, æqualiter faciunt. Si quis autem XL. formicas cū succo asphodeli decoxerit, & in potu alicui dederit, αἰετὸς, i. remissus erit omnibus diebus vitæ suæ. Elixatura earum infusa μυρμηκία, i. formicarias cadere facit.

Nύκτερος est animal quadrupes omnibus notum, volat ut hirundo, parit autem ut quadruplex.

drupes, & lactat filios. Hujus sanguis inunctus loca palpebrarum, de quibus evulsi sunt pili, non sinit alios pilos renasci. Si quis autem caput ejus cum panno nigro ad brachium dextrum ligaverit, non dormitabit, neq; dormiet, usq; quo portaverit ipsum, & cor ejus gestatum magnam vigiliam prestat. Si verò sanguinē ejus quis susceperit in panno, & fœmina nesciente posuerit sub capite, si jacuerit cum ea, mox concipiet. Habet & alias efficacias, quas nunc tacebo, non enim oportet eas publicari.

Xilonatis quædam avis. Cichonatis species est parva crocodili. De hujus frixura quis inunctus, sine dolore facit eum ad verbera. Est autem & magnum amatorium. Comesti autem Cocodrilli velut pisces impudentes & inverecundos faciunt comedentes. Stercus autem illorum hebetudinem oculorum & albuginem sanat. Similiter & sanguis. Dextra autem mola gestata erectionem facit: Sinistra verò mulieribus desiccationem æqualem. Ōros, qui sub hydria inveniuntur, animalia pusilla sunt, multipeda, quæ in exprimendo *συριδπηται*, i. confudant. Hæc cum

roseo vel nardo decocta dolorem aurium sanant. Si autem quis cum acu punxerit eas, & tetigerit dentem, dolorem dentium sanat, & sunt valde utiles.

Ovis, Asinus, omnibus notum animal quadrupes; habens virtutem huiusmodi: Fimus enim ejus omnem fluxum sanguinis sistit, Sanguis autem asini viventis cum succo serpentariæ & cocodrillæ (forte L. condrilla,) & inunctus oleo quartanarios sanat. De subtiliori autem ferro, quod fit ex freno asini, sine igne annulus factus & gestatus fugat demones, & avertit febres: mulieribus quoque magnam Venerem præstat. Si quis dormierit vel quieverit super corium asini, nulla demonia timebit, nec etiam Gelo, nec Gillu, i. strigas, aut nocturnos occurfus. De ungula verò dextri pedis anterioris si feceris annulum, & dederis gestare Damoniaco, salvabitur eadem die. Ex anteriori autem parte dextræ auriculæ ejus si ligaturæ phylacteriū feceris, & dederis ad portandū mulieri, sanguinis fluxum patienti, eadem die salvabitur. Lacryma verò asini cum oleo concussa, & permixta, & in lucerna accensa, omnes in convivio

PHYSICO-MEDICA. 103

vivio residentes videbunt se capita asinina habere. Pilis autem auriculæ asini combustis, & tritis, inq; potu melieri datis, non quiescet ~~caput eius~~ ^{pedones} facere: solutio autem ejus rei est, si asinæ foeminæ pilos combuleris, & ad potandum dederis. Si quis autem à Scorpione percussus fuerit, & dixerit in auricula asini: quantum Scorpio me percussit, percussus quidem sanabitur, asinus autem morietur. ****. Habet & alias efficacias.

Πρόβατον, Ovis omnibus nota. De hujus sevo ac medulla fit sapo cum cinere ~~ovulivo~~, vel quercus: cōfert enim ad multa. Alius verò, hujusmodi habet actiones. Si ergò dextrū ejus cornu secueris, & pectinem ex eo feceris, dextramq; partem capitis vel hemicranii cum ea pexueris, curabit eam. Cum dextro namq; dextram partem pectet, & sinistro sinistram. Sole existente in ariete, fimum ejus collige & desicca- & ad capitis dolorem cum aceto illinias, & alleviabit. Vermes autem qui sunt intus in cornu, ad amorem sunt efficacissimi, in potu dati. Cornua quoq; suffumigata matri-

eis suffocationem aperiunt. Pulmo autem ovis jejuno comestus absq^{ue} ebrietate servat, & quantumcunq^{ue} biberit, non sentiet. Epar autem ejus recens & vaporans maxillis mulierum impositum, coloratam & præclaram reddit faciem. Sebum autem ejus in pessariis utile est. Pulmo autem agni siccus & tritus, & in potu datus, qui à venenis laesi sunt, sanat. Fel autem & sanguis agniculi epilepticos sanat.

Pivónepos animal est quadrupes, simile cervo, unum cornu habens magnum circa nares, aliter erat: nec capitur nisi odore & formositate mulierum speciosissimarum. Est enim animal lascivum in amorem. Hujus cornu vel lapis qui nascitur in ejus naribus gestatus damonia ejicit. Testiculi autem ejus, aut genitale membrum bibitum viris & mulieribus, incitat vehementer concubitus.

ΣύαζρϞ. i. Aper sylvestris. Hujus testiculi bibiti Venerem incitant. Stercus autem ejus cum aceto solutum erysipelata sanat: & fel similiter. Coagulum apri bibitum facit ad omnia mortifera: est autem Theriaca.

ΣκέρϞ,

Ex 127 Q, animal terrestre, simile Crocodilo, in Melanctida regione invenitur. Extremitas caudæ illius & renunculi ad Venerem allevant membrum in potu dati.

Salamandra animal est quadrupes, major quàm sit lacerta vel Saura viridis: est autem in vepribus & stirpibus degens. Cor ejus gestatum sine timore contra ignem facit gerentem, & audacem contra incendium, & incombustum. Animal ergo in camino vel igne missum omnem flammam extinguit: & si suspenderit ad collum febricitantis, cor ejus, statim extinguetur febris. Et si mulier circa genna ipsum gestaverit, nullo modo concipiet, nec menstrua sentiet, imò extinguetur. Si autem in pelle nigra ligaveris ipsum, & suspenderit ad cubitum, tertianum, & hemitritæum, & quartanum, omnemq; typum febris aufert. Cōbustus verò cinis ejus asperlus pūpūxiās, .i. fornicationes exterminat, & clavos pedis eradica, & extrahit velociter.

Tæp Q, omnibus notus & audax. Hujus fel cum testa ovi solutum & inunctum cicatricem ejusdem coloris facit. Cum aceto lotum lepras nigras sanat, & surfures capitis e-

E s

picit,

jicit, & lentigines, & nebulas (navu'os) mulierum purgat, propter pueros qui sunt extra. Non solum enim ipsum animal est forte, sed & circumposita in eo virtus interior pervenit. Et si homogeneaverit eum, sciet omnia. Similiter & capitis cornua non habens, si eum portaverit, oraculum dabit, & conjurantes & exorcissantes confitebuntur, & manifestabunt, ac dona magna imponent in loco illo. Accipe hieraca, .i. accipitrem pelagi & neca eam in aqua, & tolles oculos, condes cum myrrha & croco, & desicca eos in umbra sine Sole: Cadavera eorum sepelias in terra, in qua es, & gerens sive sit homo, sive aliud quid, accipe oculos & porta. Cum melle autem junctum fel ut puto, stomaticos perfecte curat. Cum irino autem unguento in duplo mixtum, & in pessario appositum ducit menstrua multa eadem die. Cum amaracino autem unguento & aphronitro immissum fœtus mortuos educit. Per se autem appositum ano, vel umbilico, fel amplius quam clystere evacuat ventrem: emplastratum umbilico, lumbricos educit. Fimus autem tauri fluxum sanguinis narium stringit, & alopeciam inspissat,

sat, & capillos ex infirmitate cadentes sistit. Sanguis autem ejus aridus cõmixtus cum oleo illitus omphacino, & inunctus, canos capillos denigrat; sit tamen taurus niger. Cum autem mortuus fuerit taurus post dies vii. facit vermes, qui in xxxi. die sunt apes mellificæ, quas collige in vasis.

Τράγος .i. Hirca sanguis aridus cum gallis & balautiis in cibo datus dysentericos sanat. Similiter reclude in sigillo aureo rotundo cum lingua ranæ, & cinnamomo & musco, & consue in corio cervino, circumliga, vel suspende in sculptura vel idolo, & erunt in loco illo θυσίαι vel sacrificia .i. miracula famosissima. Facit autem & in hoc communis accipiter: hoc autem valde absconde. Sevum autem renum ejus elixatum cum farre, aut speltæ succo, immittitur ad eadem. Laudanum autem barbæ ejus .i. mumia, vel ylopos (*L. æsypos*) aut sudor succidus collectus, facit ad alopeciam & casum capillorum, cum vino & oleo omphacino; cum aceto autem illitum cephalalgiam sanat. Solum quoq; cum visco & landaraca empla-

stratum ungulas scabiosas eradicat. Si quis unxerit nares hirci unguento, & triverit manu sua ex eo, faciet eum ex delectatione sperma projicere; de hoc spermate si unxeris membrum hominis, tensionem habebit magnam, & inexpugnabilem à muliere aliqua.

Y^aura est animal quadrupes, sylvestre, bifidum; hoc enim animal nascitur fœmina, & post annum fit masculus, deinde per alterum annum fit fœmina, & aliquando calcat, aliquando succumbit, & parit, & lactat. Habetque virtutes has. Fel autem animalis hujus dulce existens, efficaciam habet ad ostentationem: Conficitur autem ex ea ostentaculum magnum. Compositio autem hæc: Glauci piscis oculos, & ejusdem hyænx oculos dextros, & hyænx totum, quod est liquidum, solve in simul omne, & reponne in vase vitreo optimè cooperiens: Si ergo vis ostentaculum magnum facere, fac in lucerna posita, cujuscunq; vis reptilis, vel quadrupedis adipem misce, cum modico compositionis prædictæ, & si unxeris inularion vel chinariton, & ostenderis præ-

præsentibus serò lucerna accensa, putabunt illam feram esse cujus est adeps, sive leonis, sive tauri, vel serpentis, aut alius alicujus. Si ergo vis ostentationem vel phantasiam facere, adipem cujuscunq; vis animalis vel feræ cum pusilla parte confectionis super carbones ardentes pone in media domo, & apparebit animal, cujus adipem permiscuisti. Idem autem facies de volucribus. Si autem de unda maris modicum permiscueris in confectione, & asperferis inter convivas, omnes fugient, putantes mare in medio sui esse. Si autem sacrificaveris vel mactaveris hyænam, Luna existente in Geminis, vel Virgine, & dederis de pulmone ejus calido elixato occultè, Lunaticos curabis. Cognovi hoc & admiratus sum in epileptico, qui frequenter cadebat, sed postea non cecidit. Da autem ℥ij. vel iij. Vidi autem confectionem & expertus sum eam. Habet autem & aliam præparationem. Felenim ad hebetudinem, diaconasim, initium & ictericorum suffusionem nebula & nebulæ lippitudines prodest, & amalfos (L. λιμαλές) .i. lippos. ℞. Fellis lucii ℥vi. indici ℥ij. Opob. ℥j.

myrrhæ ℥ iij. Succī hieracindis .i. accipi-
 trariæ herbæ seu lactucæ sylvestris ℥ vi. iij.
 piperis ℥ j. mellis ℥ vi. Solve omnia dili-
 genter, & fac collyrium molle, repone in
 vitrea ampulla, & utere. Si autem hydro-
 phobico, aut ei, qui rabido morsu tactus est,
 & axungiam hyænæ dederis, salvabitur:
 Dabitur autem ignorantī. Si verò duos
 oculos viventis hyænæ extraxeris, & liga-
 veris ad duo brachia, in purpureo panno,
 abjicies omnem timorem nocturnū, & strigum,
 quæ necant infantulos, & insidiantur concubituī
 vel partui, & omnis demon fugiet. Venter ejus
 ficcus & tritus, & irino unguento mixtus
 ac unctus curat colicos, & qui ex multa eva-
 cuatione spasmati sunt, & articulorū dolores tol-
 lit. Dexter autem pes si circumligetur fiellæ
 & detur ad portandum; eum da hydrophobo,
 aut morso à rabido animali, mox salvabitur.
 Epar autem ejus comestum quartanarios
 sanat, & tremulos ac cardiacos: omnibus au-
 tem da latenter. Si quis autem linguam e-
 jus gestaverit in sinistro calceamento, &
 ambulaverit, obmutescunt omnes homines &
 canes; est enim obmutivum. Reticulum
 autem ejus cum oleo liquetactum, omnem
 timo-

PHYSICO-MEDICA. III

timorem curat. Medulla verò spinæ ejus inuncta, omnem dolorem lumborum, & dorsi sanat. Arvina ex ossibus lumborum suffumigata, quæ in partu laborat, (ei) citò partum largitur. Hyænx quoq; vesica arida & critica in vino potata mingentes in lecto sanat. De pelle autem ejus parum gestatum, vel subtelare inde factum & calceamentum podagricos, genuagicos, chiragricos, & arthriticos curat; omne etiam rheuma oculorum, & ophthalmiam sedat. Cum melle autem inuncta visum acuit, pellis autem hyænx canes fugat, ante portam suspensa, omnesq; insidias avortit.

Φox animal est quadrupes: habet virtutes multas. Nam cerebrum ejus bibitum Demones expellit: Caput autem ejus combustum, & cum cedrina junctum, alopeciã, omnemq; passionem curat. Dexter autem oculus, gestatus in corio cervi, amabilem & fortunatũ facit, & potentem: Similiter & cor potatum & coagulum omnem difficultatem avertit, & omne bonum confert. Si autem pilos nariũ in corio circumligatos portaveris, majores & aspersos dico, & in medio

inimicorum ingressus fueris, omnes ut amicum te salutabunt. Lingua sub calceamentis portata victoriam parat. Adeps verò omnem tumorem, & dolorem articulorum sanat. Pellis quoq; ejus præcincta renes, & ischiadica loca confirmat. Caro ejus comesta, & sanguis ejus cum vino bibitus siccus latenter, omnem epilepsiam, & maniam, & scotomiam, omnemq; passionem sanat. Epar quoque & pulmo, & splen arida & in poru aspersa similia sanant, omnemq; passionem. Ossia quoq; suffumigata partum accelerant. Fel autem cum melle inunctum omnem ophthalmiam curat. Cerebrum quoq; bibitum sacrum morbum sanat. Si quis autem cor phocæ, & extremitatem linguæ, & pilos naris, dextrumque oculum, & coagulum ligaverit in pelle cervina vel phocica, & geltaverit, vincet omnes in mari & in terra, fugietq; ab eo omnis infirmitas & passio, & infortunium graduum, omnisq; demon ac fera: Erit enim beatus, felix, dives & dilectus.

Φρὺν & est species rana in aridis degens. Hic si spuerit in homine, mox fiet totus decapillatus; Sanguis verò ejus venenum est pilorum. Multæ rubetæ decoctæ in oleo cum

cum cymis thymi, & prassii, & squillæ per tres dies continuè in camino balnei, podagricos sanat.

Xαμαιλέων est animal, simile crocodilo, unaquaq³ hora diei permutans colorem suum; faciem habet Leonis, pedes & caudam Crocodili; colorem habet varium; hic à capite usq³ ad caudam habet unum nervum solum solidum. Quo abstracto in nomine patientis, & ligato ad collum, spasmus posteriorem sanat. Fel autem ejus dulcificatum ornat cottidianum. Alia autem membra ejus omnia æqualiter operantur, quæcunq; facit fel phocæ & hyænx. Cum radice autem chamæleonte retenta vel portata lingua & buglossæ, obmutescere facit inimicos valdè.

Χαμμοδύτης est phalangium, qui & harpocraton dictus est. Quoniam quot habet membra, tot virtutes & utilitates, ut curet epilepsiam, alpheam, pedes, elephantiam, & ὀφθαλμ. Et utilissimum, & valdè commodum est animal,

Ψύλλοι, qui in littoribus invenitur cum roseo decoctus vel albo vino, dolorem aurium sedat. Psyllios. i. pulices marinos mar-

cos

cos in aqua marina elixos cum psyllio herba, & asperge elixaturam in domo, & fugient ex ea pulices semper. Si autem piscator utitur psyllio in elca piscium, fruetur piscibus: liget autem eam cum pelle Delphini.

Ωα, Ova aranei, inventa incipiente vere in viis, & ipsius etiam phalangii ova si acceperis in nomine patientis, & in panno nigro ligaveris, sinistroq; brachio suspenderis, tertianum & quartanum rigorem & amphimerinum sanat. Oportet autem ea accipere Luna deficiente, temperataq; in piscibus, die Sabbathi circa nonam horam, in amphimerino i. in hemitritaxo ii. in tertiano iii. in quartano iv. & suspende ad collum vel cubitum. Sunt autem & accelerativa partus fumigata & circumligata.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΗΥΣ

LIBRI IN A.

Apsyllus, Vrsus, ferox animal est, & hispidus, similis homini per omnia & astutus, & conatur pergere erectus. Unūquodq; membrum ejus facit ad unumquodq; membrum hominis in medicina. Ossa ergo capitis illius

Ijus suspende ad omnem cephalæam. Cerebrū
 ejus comestum epilepsiam sanat. Oculi quo-
 que omnimodā ophthalmiam curant. Aurium
 ejus cerumen cum oleo ros. omnem dolorem
 aurium sanat : Dentes autem dolorem denti-
 um : Suspensi in pueris, sine dolore dentes e-
 ducūt. Oculi autem ejus gestati gratiosi sunt.
 Fumigati & portati pili verò Spiritus malos,
 omnemq; febrem fugant. Ungulæ dextræ ma-
 nus portatæ omnem febrem ejiciunt. E par au-
 tem ejus siccum & solutum ac supersper-
 sum epaticos sanat. Nervi autem pedum &
 manuum habiti podagricos & chiragricos ad-
 juvant. Stercus autem ejus cum aceto illi-
 tum visum acuit. Cor ejus portatum hilarem,
 & divitem, ac potentem facit. Adeps autem
 ejus cum Laudano & adianto inunctus alo-
 peciam sanat. Similiter autem supercilii & bar-
 baritatem, cum galla trita & chalcantio
 .i. Vitriolo, & cedria, & lychnithiri illitus.
 Per se quoq; adeps parotidas & scissuras, &
 echimethla sanat. Summitas autem ejus ma-
 sculini lexis in pulvere supposita matriçi,
 ut tangat os matriçis, suffocationem aperit.
 Habeas autem eum paratum ἔρπον .i. in
 pulvere. Pel cum melle bibitum, ut coch-
 lea-

learium unum, epaticos perfectè curat. Co-
rium verò ejus pulices fugat à loco, in quo
ponitur.

Ἀλώπηξ .i. Vulpes, animal est sagacissimū,
& sapiens, ac foetidi oris, gallinas comedens. Si
eam ceperis vivam, & in oleo vetustissimo
decoxeris ad carnis consumptivum, ejus
iunctione arthriticos, podagricos & ischa-
dicos antiquos curabis mirabiliter. Et cum ce-
peris eam, dic: ad hoc capio te. Testicu-
lus ejus dexter siccus & tritus, & in potu
superspersus, amoris potus est mulieribus
datus, & sinister viris. Extremitas autem
ejus suspenla tensionem magnam facit: Simi-
liter quoq; trita & in potu data latenter: &
testiculi sicci bibiti idem operantur. Da
verò quantum cochlearium unum, tantum
enim invictum est, & intensionem præstat
competentem & innocuam. Cum duos
testiculos animalis abscideris, animal qui-
dem vivum dimittens, curabis & suspen-
des; nam si aliquem cum illis testiculis te-
tigeris, statim assentiet: Quidam autem im-
mittunt eos in ixlor hirci. Si autem illius
mentulæ extremitatem in vesica, aut in pel-
le ligaveris, in qua superscribes nomen hoc

cum

PHYSICO-MEDICA. 117

cum encausto syrminizato: *℥ppgl' XICI*
.i. tinbinilithi, & suspenderis, *illasē concum-*
bes. Sanguis autem ejus renum dolorem au-
 fert calidus distillatus. Renes ejus comesti
 & bibiti *Venerem impellunt & excitant.* Epar
 autem ejus siccum tritum, & cum oxymel-
 le bibitum, *spleneticos perfectē curat:* ut &
 splen ejus gestatus. Epar ejus cum vino
 propinatum *asthmaticos sanat.* Pulmo verò
 ejus *dissiniam* assatus & comestus *curat.*
 Adeps autem ejus *alopeciam perfectē sanat.*
 Stercus autem ejus in pessario immis-
 sum cum roseo *conceptionem facit.* Cor autem
 ejus gestatum à fascinatione custodit. Dens
 vulpis appensus ad escharas prodest, & est ap-
 tus pueris dentes mittentibus. Cum alphalto
 antem & oleo omphacino perunctis ungu-
 lis ejus in roseo & permixtis, oleum posu-
 tum in pessario *suffocationes matricis aperit*
perfectē. Testiculus tritus cum ceroto
parotidas sanat. Si membrum ejus cum pan-
 no in capite ligaveris, *cephalalgiam, hemi-*
craniam & scotomiam curabis. Stercus autem
 aceto solutum *lichenas curat.* Cum adipe
 verò emplastratum *alopeciam inspissat.*

Ἀσπάλγξ .i. Talpa, animal est cæcum, sub
 terra

terra foreas & nidos, faciens, & deambulans: Si autem viderit Solem, non ultra recipit ipsum terra, sed morietur. Hujus cor in pelle cervina gestatum Lunaticos sanat. In pelle autem upupæ avis cum duobus oculis avis, s. upupæ, si quis suspenderit & ligaverit cor aspalacis, omnia præsciet, quanto tempore portaverit ea castus. Si autem gestaverit cor avis interius, magnus & potens erit. Nam virtus hujus animalis divina & efficax est; de qua dicentes non tacemus, ejus etiam hæc est prægustatio: Si quis enim gustaverit Sole oriente de ea ꝑ. j. sciet omnia futura usquequo Sol occidat. Est autem præparatio gustationis hæc: Accipe aspalaca, & suffoca eum in aqua pluviali cotyl. iij. & decoque eum, donec solvatur; deinde cola aquam in æneo vase, addens hæc: Theogoni radicem ꝑ. iv. artemisiæ, quæ sit uniusrami tantum, ꝑ. iv. storacis, cal. myrrhæ, troglotidis, bdellii, Spherbianæ ꝑ. iv. libani. i. thuris masculi ꝑ. v. iij. tere & cribra, & mellis optimi cotylam unam, & coque ad spissitudinem mellis, & repone, ac utere ea ut dictum est. Ossa verò aspalacis
sub

sub terra in domo tua. Nam aspalax vivus & mortuus utilis est, sicut & caput fœminæ. Si quis autem habet parotidas, scrophulas, vel aliquid apostema, & acceperis viventem aspalaca, & contriveris eum tam diu manibus, (donec) moriatur, curabis omnes huiusmodi passiones; & nec uvulas patietur deinceps, nec cantharidas, aut bubones, vel scrophulas habebit aliquando, aut aliquod apostema. Adeps ejus solutus ophthalmiam summè sanat. Aspalaca ergo sepeli in domo tua. Si quis autem cor ejus, adhuc ea reptante, seu palpitante, transglutierit, præscientiam accipiet futurorum, & eorum, quæ in seculo fuerint.

Ad melius emendandas precedentes istas

KIRANI KIRANIDES,

RHYAKINI KORONIDES

Aliqua Notarum & Variarum Lectionum.

Pag. 5. Terrena desp̄icere non dedignatur.] Ineptè hic Sciolus quidam in Msc. consp̄icere supposuit, vel potius superposuit: Cum desp̄icere b l. proprie notet desuper vel deorsum asp̄icere, & καθορᾶν, non παρᾶν, ἢ ὑπερᾶν: prout καθόρνια, seu prospectus è superiori loco, Cæsari despectus nuncupatur.

Ibid. Diversæ sunt transl. de Agarenica L.] In Msc. erat Angarenica lingua, sed rectius legitur Agarenica. i. Arabica, ab Agar dicta. Sed lapsus hic in Græca lingua est facilis, quod Gamma fortè fuerit duplicatum, ubi prius deinde ut Ni pronunciatum sit. Quemadmodum idem videmus aontigisse in ἀγὰρ πεία & ἀγγαρεία, quæ idem, h. e. servitutem soactam significant.

Pag. 6 Liber Phyl. virt. compass. & curationum.] V. Cl. Casp. Barthius, S. R. I.

Eques,

PHYSICO-MEDICA. 121

Eques, in Advers. suis hic legit: Certationū, quod penitus haud capio. Cum alioqui vocabulum hoc curationum ita contractum passim in Msc. compareat.

Pag. 7. Accipiens fuit Hermes T. D. h. o. n. librum hunc.] Trajectionē hic agnoscimus, qua sensum plane obscurat; Legendum ergo. Accipiens librum hunc fuit Hermes Trismegistus, Deus hominibus omnibus notus.

Ibid. Vicarias eorum permixtiones.] Ita quidem expressè in codice, errore librarii, qui nō vicarias sed varias scribere debuisset.

Ib. Ac proprietates (tenemus.) si quidem &c.] Illud tenemus de meo addidi, uti sensus modò sibi constaret, sicut & si quidem, pro sibi qua, ut in textu erat, substitui. Quemadmodū verò hoc loco, ita & in aliis sæpè observavi, ut quod in Msc. corruptum manifestè videretur, illud correctum, parenthesi includeretur, aliisq. characteribus imprimeretur: item si quid enarratione indigeret, uti p. 8. statim ibid. elementum per Ordinem literarum seu Alphabetum, & p. 14. chalcitis per Misy. p. 50. Valerius per lupum explicatur.

P. 8. Liber Syriæ therapeuticus.] Msc.

E

habes

habebat therapeutici, juxta Græcum textum:
 ἡ βιβλὸς θεραπευτικῇ.

Ibid. Cujus omnem hist. scripsi.] Msc.
 sumpsi.

Pag. 9. Ad sanitatem & cur. illorum viro-
 rum civitatis.] Scribo: Ad sanitatem & cu-
 rationem virorum illius civitatis.

Pag. 10. Quæ nolo omnibus proferre.]
 Msc. quæ non oportet proferre. Et sic etiam
 lin. penult. p. 16. quæ non oportet dicere.

Ibid. Secundus liber de parva Archaica.]
 Msc. archiaca, unde maluissem archiatica, nisi
 p. 36. expressè Archaicus liber citaretur, cu-
 jus etiam p. 12. fit mentio. Est enim ἀρχαῖος an-
 tiquus, quod iste primus liber ceteris, qui Kyrani-
 des dicuntur, vetustior & prior perhibeatur. Quo
 nomine fortassè legendum de prima archaica:
 in Msc. namq; pa saltem extabat.

Pag. 11. Lege: ad dys. & hæmoptoicos.

Pag. 14. cum thymis herbæ xl. & ruboso
 de spicu.] Ita Msc. sed falsò, L. Cymis, qua voce
 pro cauliculis primæ germinationis, (quæ Græcis
 κύματα, qf. κύνματα, nostratibus quoq; Die
 Reymen / Medicis alias asparagi & turiones
 dicuntur, atq; ita paulò post p. 15. explicantur,)
 Autor noster sapius utitur. Quid autem sic
 rubo-

PHYSICO-MEDICA. 123

rubosum de spicu, haud intelligo, nisi de quercu, aut κνυίδι legendum sit, aut potius de rubeo uivolo fructu, ut est pag. 19. Quod omninò puto, additur enim ibi, quod eo depilètur vel præparentur coria. Et hinc dicitur ἀμπελῶ λευκὴ ψίλωθρον, πρὸς ψίλωσιν τῶν τερχῶν, à depilandis coriis, quem usum habent acini & radix ejus. Diosc. l. 4. c. 280. Theophr. l. 9. hist. plant. c. 22.

Pag. 16. Succū ποταμῆς γείτον (L. ποταμογείτον. Valde ridiculus fuit h. l. Interpres, qui cum ignoraret genus dari herbe à fluminum vicinitate dicta, quod in aquosis nasceretur, ut est apud Dioscoridem l. 4. c. 101. illam in duas voces divisit, & Latine quoq; reddidit, tanquam si non succus herbe alicujus, sed fluminis proximi aqua commisceri deberet.

Pag. 17. anxillas ung. radix vino confecta.] Msc. anxillas ungularum conspexit vino confecta.

Pag. 18. Educit enim temperatè & ventrem : ibid. prodest etiam & paralyticis.] Ita corrige utrumq; locum ad fidem Mscripti.

Pag. 19. Mf. folia habens similia hederæ, magna verò similia similaci.] Qui locus à Typhotheta corruptus ob geminatam vocem: similia.

Ibid. Seculares & deliciales, ut impossi-
tus.] Emendandum & hic locus est ad exemplar
Msc. sic: Vitis autem alba habet & alias ef-
ficacias seculares & delectabiles, ut in po-
tibus non solum sobrietatem præstet &c..
Quas verò h. l. efficacias seculares, has p. seq.
mundanas vocat.

P: 20. L. omnia quæ scriptura, vel medi-
cina fiunt, vel incantatione, vel gladio.

P: 22. Borosites est volucris, quæ Co-
rone d.] Ita rectè locum hunc Kyranidis legie-
Ulysses Aldrovandus l. XII. ornithol. f. 369. licet
in Msc. Uorositis esset: neq; tamen hoc explica-
vit idem, sed inter synonyma cornicis tantum
retulit: Cùm id nominis non tam genus, quam
speciem: certam cornicum designare videatur,
frugivoram scilicet quam Aristoteles *περμουλό-
γος*. i. frugilegam, Longolius Granivoram
appellarunt, cornici propriè dictæ undiquaq; si-
mulem, præterquam rostro & magnitudine, qua
illam superat. Vid. idem Aldrov. ibid. f. 378.

Ibid. Binthi. i. Sabina herba omn. nota.]
Ita quidem extabat in Msc. sed depravatè. L.
Brathy. Nam quæ Romanis Sabina, Dioscor.
l. I. c. 105. est *ῤαδὺ* seu *ῤαδύς*, & sic etiam
conicero.

P. 24. Msc. ita: Ad miraculum faciendū:
Glasci avis & glasci piscis oculos cum.

P. 25. Msc. Intingendis membranis.

Ibid. in muro depinge animal quod vis.

P. 26. Maritimæ. p. 27. si quis a. obfirmat.

P. 34. Siv. psidias roas, qui est cortex ma-
lignanti.] Frustra fui, cum antea sic legi, igna-
rus ecquid illud psidias roas esset: Nam ὀδία
quidem πρὸς μύς & δὲν & est Nicaudri Interpre-
ti, sed illi & cortici nihil commune. Sic ergo L.
Si verò φλοῖός τις ποῦς, is est cortex maligna-
mati, & al.

P. 35. L. in necessitatibus eos ligans.

P. 37. pro potatione L. ex compositione.

Ib. L. Quem oportet in mellis comp. in-
tingi.

Ib. L. Si autem & aliud jecur, & cor.

P. 39. L. semen supera sp. aliquando aqua.

Ib. mundanum sanguinem Chrysanth.]

Scribo: humanum sanguinem, ut in f. p. 66.

Pag 40. Msc. Thyrmus piscis est marinus,
& com. similis pelamydiæ. Magnus quidam
motus.] Cum apud Ichthyologos Thyrmus
nullus sit obvi⁹, audacter substitui Thynnus, qui
inter pelamydas numeratur. V. Rondeletius l. 8.
c. 10. & seq. Et sic etiam p. seq. corrige thyn-
ni.

ni vel pelamydix. Deinde rectè legatur: piscis ille magnus quidem notus, quæ formula auctoriori nostro est usitatissima, ut dicat hoc vel illud esse notum.

P. 43. Meretricis centū capita aphrod.] Alias Columbaria centrum galli dicitur, Eryngium autem centum capita.

Pag. 46. Librarius hic cecutiit, qui inventus scripserit pro inunctus. Est autem πέταλος hic lana coacta, non bractea, aut folium.

Pag. 49. Msc. Est autem & ligatura dupla sancta, consequens autem est, ut & al. lap.

Pag. 50. Msc. habet Lonis, & paulò ante Lynix. Sed ex Vl. Aldrov. l. 3. ornith. c. 1. f. 125. restitui, Lynx.

Ibid. Fortè Legendum. Varolus, à quo Veneti etiamnum piscem hunc Varolo, juxta Rondel. l. 9. c. 7. nuncupant.

P. 51. Msc. bis: Morineros piscis. Sed L. mormyros.] Quo de V. Rondel l. 5. c. 22. de piscibus.

P. 55. tenentis pirhin.] L. xneivuv, flagrum.

P. 68. Canthar. abundat, quod mox repetit.

P. 72. Msc. Et aliquid indigenti tibi trib.

ΔΙ ΤΟΙΣ

PARS

PARS POSTERIOR,

Seu

Reliquæ duæ

KIRANI KIRANIDES,

quarum una de avibus 44. ** altera

de 74. Piscibus; Et ad

easdem

RHYAKINI KORONIDES.

** .DE AVIBUS XLIV. uti sequuntur
in hoc III. Alphabeto.

1. Αετός. 2. ἄρπυ. 3. ἀλέκτωρ. 4. ἀνέμων.
5. ἀλκυών. 6. αἶθυσα. 7. Βεῖφ. 8. Γυψίς.
9. Δρυοκολάπτis. 10. Ερώδι. 11. Ζῆνα.
12. Ηλιοδρομ. 13. Θώπι. 14. Ίέραξ.
15. Κόρξ. 16. κορώνη. 17. κίασα.
18. κέασυφ. 19. Λάρ. 20. λαμπυεῖς.
21. Μέροψ. 22. μελικός.
23. Ξύθε. ἢ στυθός. 24. Όρνις.
25. ὄρλυξ. 26. Πέλαργ. 27. πεισερα.
28. πέρδιξ. 29. Ράμφ. 30. Σαπινός.
31. σεισοπυγίς. 32. Ταών.
33. Τρυγάν. 34. ὑπεριονίς.
35. Φήνης. 36. Φασιανός.
37. Φαλακρός.
38. Χελί-

38. Χελιδών. 39. χαράδρει. 40. χην. 41.
 χηνάχει. 42. Ψιτάνη. 43. ψάρι. 44.
 Νά.

Aετός .i. Aquila, rex est omnium aviū, colo-
 re nigrizans; hac per aerē volante omnis
 avis tremit. Habet autem magnas actio-
 nes. Capias ergo aquilam, & dimitte eam
 die ac nocte una vivere, & simum, quem
 in terra projicit, sumas colligens, deinde
 ligans pedes ejus, & os obstruens, dic in
 aure aquilæ: O aquila, amica hominis
 nunc macto te ad omnis infirmitatis cura-
 tionem, cōjuro te per Deum cœli & terræ,
 & per quatuor elementa, ut efficaciam ha-
 beas ad unamquamq; curationem, ad quā
 oblata fueris! post hæc accipe gaudium to-
 tum ferreū sub tumigans storate & melle;
 tunc suppone craterem, abscinde caput
 ejus super cratere, ut totus sanguis in cra-
 terem defluat. Moxq; adhuc ea reptante
 scinde eam & extrahe cor ejus simul cum
 omnibus visceribus, & repone in vase ali-
 quo, in quo sit vinum odoriferum ad bi-
 bendum: Caput autem repone cum sale
 multo: oculos tamen extrahe & cerebrum
 teor-

PHYSICO-MEDICA. 119

Acorsum: viscera verò omnia extrahe de vino, smyrniza cum Sale, & sicca in Sole & sangninem, & sicca & mitte in vas. Depila autem aquilam, & magnas pennas coraxarum serva. Accipies ergò nervos de corxis; signa qui sunt dextri, & qui sinistri. Sic quoq; facias de pennis, quæ sunt de alis. Carnes autē omnes fac olentes cum aromatibus multis smyrnizans; sicut & interiora & desicca. Omnia sint tibi separatim & superscripta. *Ad cephalalgiam quoddam magnum miraculum:* Os verticis capitis aquilæ ligatum patienti in corio cervino verticem sanat. Tempora verò aquilæ hemi-craniam curant. Cerebrum quoq; illius cum oleo & modica cedria inunctum scotomaticos, & omnē capitis dispositionem sanat. *Ad gratiam & fortunā:* dexter ejus oculus in panno mundo ligatus, & in sinistra manu retentus in colloctionibus magnorū gratiam & amicitiam parabit. Sinister autem ejus oculus circumpensus in corio cervino nunquam finit ophthalmiam pati gestātem. Supra oculos aquilæ in superciliis inveniuntur duo lapides, unus in unoquoq; supercilio, qui ligati in pelle, sive in corio

lupi, vel phœæ, vel hyænx, seu aquilæ, & ad collum gestati conservant portantem ab omni iniquitate & nocumento ferarum, & insidiis Daemonum ac hominum, omneq; bonum affert. Lingua autem ejus appensa in parino lineo arthriticos, & roridas, & tussientem, & dissiniam magnifice sanat. Epar autem ejus siccum & tritum cum proprio sanguine & oxymelle per dies x. bibitum epilepticos sanat, fel autem cum succo prassii inunctum, cum myrrha quoq; & melle sine fimo, omnem obscuritatem & hebetudinem tollit, & non sinit malum in oculis fieri. Ad omnem prosperitatem: Cor autem ejus, ut dictum est, datum in vino & melle & aromatisbus smyrnizatum per dies vii. deinde in corio lupi sutum & portatum: in nullum malum incidet, vel infirmitatem aut feram, sed prosper ac beatus, & dives fiet.

Ad amorem.

Renunculi & testiculi sicci infusi & superpersersi condito, & in potu vel cibo dati in concupiscentiam & amorem magnū ducunt bibentem, sive mas sit, seu fœmina. dextræ autem alæ pennæ retenta divitem & amabilem faciet gerentem. Sinistræ verò alæ

pen-

pennam si tenuerit, & in oleo tinxerit, & a loco tenante usq; ad sacram spinam mulierem in partu laborantem unxerit, illico pariet. Fimus autem ejus suffumigatus siccus in partu laborantes adjuvat mulieres, & corruptos fœtus educit, & secundinam extrahit. Nervi quoque ejus colli & dorsi ad collum & spondyli ligati, dexter dextro, sinister sinistro lateri, Chiragricis prosunt. Similiter & nervi pedum podagram pedum & genuum dolorem sanant. Ungulæ autem ejus à pueris & perfectis gestatæ, ab omni malo ac phantasmate iniquo, ac ab omni nocumento liberant portantem. Pellis autem curata ac diligenter habita cum pennis suis reservata, posita pro fascia quoq; ventri & stomacho, colicos magnificè adjuvat, & stomachicos, & eos, qui colicam stomachicam patiuntur liberat, & digestionem facit, dat etiam oraculum in somnis de hujusmodi, quæ futura sunt, rebus. Si quis autem vadens dormitum, os vel rostrum aquilæ ad caput ponat, videbit in somnis quod voluerit. Tot quot diximus de aquila. Si verò non potes invenire aquilam, cape vulturem, simili modò agens: Nam eadem potest, sed non

ita intensè. Habet autem vultur proprias virtutes & efficacias. Si verò & vulturem non habes, accipiter replet utilitatem, etsi minus efficaciter. Unumquodque habet proprias virtutes. Aquila verò maior omnibus existens majora potest, & hæc ei propria est virtus. Aquilæ autem pennam vel alam si quis ponat sub pedibus mulieri in partu laboranti, mox pariet, mox autem ut peperit, tolle pennam. *Αἰτίες* autem lapis, qui ad tactum de intus sonat, rubeus est colore, & ut (al. in) cera, Gestatus servat in alvo foetus, & non finit abortivos fieri: est enim velocis partus.

Ἀπτην *Αἴς* est raptrix, similis vulturi, minor quidem, & rubicundior. Hujus venter liccus & tritus cum polenta vel farinata acceptus, dysuriam sanat, lapidem vesicae frangit, *εἰλεὼν* & *Χόρδαζον* lumborum sanat: digestionem enim summam operatur avis venter esus & gestatus.

Ἀλέκτωρ i. Gallus omnibus notus. *Ἀλέκτωρ* & ventris jus bibitum solvit ventrem: Sanguis autem ejus erysipelata & *Χιμῆλα* sanat, & eos, qui marinum leporem comederint. Si quis autem prægustaverit allium & bi-

berit

berit calidum sanguinem cum vino, nullum
 reptile timebit. Cum pultribus verò consper-
 sus & datus ad magnitudinem nucis veluti
 per dies x. comedere iis, qui sursum deducunt
 sanguinem, prodest. Fel quoq; ejus cum
 succo chelidoniz herbæ & melle illitum
 visum acuit perfectè. Fimus autem ejus cum
 aceto cataplasmat. à feris rabidis morsus &
 ulcera sanat: maturat autem & dobiñas cum
 aceto impositus. Cerebrum autem ejus
 cum aceto bibitum, nec cum aceto, sed
 cum condito serpentis bibitum, morsos ser-
 pentis morsus adjuvat. Testiculi ejus cum
 vino bibiti Venerem irritant, & bonam habi-
 tudinem præstant. Ventriculi autem inte-
 rior pellicula cornea, quam vocant *ixivov*,
 alii *sifukion*, in vino missa & siccata ac tri-
 ta cum sale, potata cum vino, vel condito
 nephriticos perfectè sanat. Crista autem ca-
 pitis galli cum grano uno libani, & paulu-
 lum cornu cervini gestata, avertit omnem ti-
 morem nocturnum & omnem occursum malū,
 & sine timore facit portantem. Stercus au-
 tem ejus bibitum cum bono vino suffoca-
 tiones affugeris (L. à frigidis) facta mirabili-
 ter sanat.

Andrōn. i. luscinia, avis nota est omnibus, similis hirundini. Hac vere incipiente nunquam cessat canere die & nocto flebili & misericordiosa voce, unde & nomen accepit eò quod semper canat. Hujus cor ea adhuc palpitante si quis cum melle transglutierit, & ad cor ejusdem avis cum lingua portaverit, erit suavis ad loquendum, & sonora vocis, libenterq; audietur. Si quis oculos ei abstraxerit, eamque vivam dimiserit, eosq; potaverit, nullo modò dormiet, usquequò portaverit eos. Fel autem ejus cum melle illicitum, visum perfectè acunt.

Ἀλκυὼν vò ucris est speciosa valdè, sublaexura, vel subviridis, vario colore, in litoribus degens maris: hac in labio maris parit, & cum parit ova, sit magna tranquillitas in mari, ne penitus frangatur vel inundet mure: nam circa labium maris gignit, ubi frangitur vel inundat mare: Comedit autem parvos pisciculos. Postquam ergo compleverit nidum, & pulli sui evolverint, rursus mare solito more fluctuat. Hujus avis oculos si quis in panno ligaverit, & ad caput nimium dormientis posuerit, abjiciet ab illo somnum. Si quis portaverit ejus oculos navigans in mari, non time-

timebit tempestatem, aut hyemem, aut qualem-
cunq; necessitatem. Gubernator quoq; si ge-
staverit eos, secretè & absque hyemis afflictio-
ne gubernabit scapham. Cor autem ejus ge-
statum formosum & amatum, ac diligendum,
omnibusq; pacificum faciet portantem; etsi in
medio inimicorum ceciderit, non nocbit ei, &
nec ab hyeme, nec à fulgure laeditur, sed erit in
omnibus graciosus & quietus. Oportet autem
ipsum ponere in propria pelle sua & con-
sui, & in aureo calamo mitti. Si autem
piscator portaverit ventrem, aut caput
vel pennas, nunquam erit fraudatus piscator.
Astataverò tota avis cum pennis suis & co-
mesto demoniacos sedat: In domo autem si-
ti seditiones & lites avertit.

Albora, i. Mergus, avis est marina, insatia-
bilis, omnibus nota: Hac si obviaverit navi velo
naviganti, & volans submerferit se in mari,
tempestatem signat navi; si verò praevolaverit,
aut super petram sederit, bonam navigationem
peritendi. Hujus ergo languis antiphar-
maticum est & obivus veneniferis feris: Venter
autem ejus liccus potus, & portatus dige-
stionem perfectam vel bonum stomachum pra-
stat. Fel autem ejus cum ei dia, i. piceli-
qui-

quida inunctum *evulsos de palpebris pilos non*
finit renasci. Tota autem æthya passata & e-
 la elephantiam sanat: Eadem potest & con-
 tra splenem. Ova autem dysuriam, & renes,
 & stomachum sanant.

BϣⓈ) Busum dicunt quidam esse avem a-
 matricem vigilia, nam in die non apparet,
 nocte verd̄ emittit voces magnas & boat: Hujus
 ungula fortunata est, & nō fallens, & phylacte-
 rium appensa homini.

Tδϥ. i. Vultur, volucris magna & utilissima,
 omnibus nota. Pulli autem vulturis utili-
 tas est hæc: Ossa capitis ejus cum filo pur-
 pureo ad cubitum suspensa cephalalgiam sa-
 nant & antiquum scotoma: Cerebrum autem
 ejus solutum cum cedria & oleo veteri, &
 inunctum temporibus omnem cephalalgiam
 sanat. Fel autem cum melle & succo pras-
 si suffusionem oculorum sanat. Adeps autem
 ejus mixtus cum porcino adipe juvat ar-
 thriticos, tremulentos, i. frigidatos, podagricos,
 stomachicos & paralyticos, & qui nimia eva-
 cuatione patiuntur spasnum. Cor quoque ejus
 in pelle ligatum omnē fluxum sanguinis sistit.
 Hæc quidem de pullis vulturum. *Fugient*
autem

autem demonia portante, & maxime fera; habebit autem, & gratiam ad omnes homines, & ad omnes mulieres, & in divitiis vivet; est autem & victoriosum ad omnem rem. Magni autem vulturis cor elixum, & datum in cibo latenter, aut siccum in potu datum mulieri magnam amicitiam, & desiderium lascivum ei facit. Pedes autem ejus portati ad facundiam sermonum & lucrum, & taciturnitatem inimicorum, & adulationem adversariorum summe faciunt. Ungulae autem ejus combustae & cum vino solutae veteri, totoq; corde inunctae & bibitae victoriam inimicorum faciunt. Os autem ejus vel rostrum cum lingua portatum facit ad itinerationem nocturnam, fugat demones, & feras, & omne reptile ac cuncta mala. Et ut ultra dicamus, omnem victoriam, & rerum abundantiam, sermonum facundiam, & causas, & gloriam, & honorem portanti acquireret. Porta ergo cum lingua & oculos, & servabis corpus tuum in omni castitate. Si autem mulier cerebrum volucris liquaverit, & unxerit ventrem suum per dies VII. unxerit quoq; & ventrem viri, non concipiet omnino. Ossa vero ejus combusta & trita habeas pro pulvere, & pulvis ille sanabit omne ulcus super-

supersperlus, & dolorem dentium perficiet cum vino perfusus. Fel autem ejus cum succo prassii & opobalsamo & melle solutum, omnem caligationem oculorum & suffusionem summè sanat. Pennæ verò ejus lutumigatæ, Lethargum, & suffocationem matricis & phreneticos curat. Quotcunque facit aquila, tot & vultur. Sed et si vulturis utilitates multas reliquimus, tamen per omnia sicut & aquilæ utilitas, ita & hujus fit.

Δενδρον δ' αἰτνης .i. *Quercus incisor*, seu *picus*, avis est fortissimi rostri, qua in foramine quercus parit: Si quis cum lapide obfirmaverit pullos ejus & recesserit, venit picus, & fert herbam, apponensq; eam aperit omnes firmaturas. Oculi autem ejus gestati visum acunt. Rostrum autem ad collum suspensum, omnem dolorem dentium & uvule, & antiadis, & Synochiæ (al. Cynanchen) curat. Assita verò avis vel elixa & comesta, sanitatem velocem infirmantibus reddit, & incantatione ligatos solvit, & sanat, & prosperitatem tribuit.

Ερπιδίς avis est, in templis & adificiis, quæ
sunt

sunt in civitate, nidificans, & habitans: super caput suum cumulum pennarum velut comam, oblongam ut digiti tres. Hujus ramfum .i. ungulam cum cancri felle in corio asinino si suspenderis ad collum vigilantis, dormitabit. Si quis autem in convivio pannum, in quo est ramfus, deponat in vino, bibentes obdormient super mensam.

Zῆνα est avis Jovis, quam Græci vocant *Astragallinum*, nos verò *cardellum* (*carduellem*,) in capite habet pennas rubeas & aureas in alis, & ultra totus est varius colore. Hæc assata & comesta cæliacos & colicos optimè sanat.

Hἡλιόσπορος est avis in India, quæ mox, ut nata est, evolat ad Orientem, adversus Solem; & statim cum Sol vertit se ad occidentem, & illa non vivit amplius, quàm unum annum: sed parit marem & fœminam. Hæc autem bibita habet gratiam. Si quis ergo eam aperuerit & interiora ejus gestaverit, passans eam cum myrrha, dives fiet: Comesta verò sanitatem præstat, & non infirmabitur quis diebus vita sua, & dives fiet, qui portaverit.

Θῶπις

Βῶπις avis est nocturna. Hujus oculi gestati & cor audacem & absq; timore faciunt gerentem in nocte & illasum in oculis. Comesta verò prosperitatem & bonum stomachum praestat.

Ἰεπάξ i. Accipiter, potest quæcunq; & vultur, debilius tamen. Fimus autem ejus, cum dulci (vino) bibitus infans partum accelerat. Vivus autem depilatus & coctus cum oleo lufino usquequò solvatur, & postea colatus, quodcumq; unxeris ex eo, omnem nebulam & hebetudinem oculorum sanabit. Avis verò affata & comesta sacram infirmitatem sanat. Oculi autem ejus ad colalum suspensi tertianam fugant. Cor quoq; ejus gestatum ad omnia, corroborat & conservat portantem.

Κόραξ, Corvus omnibus notus est. Hic caput & vivus sepultus in sterquilinio equino & per dies XL. putrefactus, deinde combustus, & cerotus tactus podagricos sanat perfectè. Fimus autem ejus suffumigatus alphas albos & albam lepram sanat. Ova verò ejus denigrant canos capillos.

PHYSICO-MEDICA. 141

Κορνικ. i. Cornicis cor gestatum *concordiam* inter virum & uxorem praestat: habens uxorem si portaverit cor cornicis femina: insciens super se, & femina benè sciens: portans super se cor masculi, erit amor inseparabilis inter eos. Interiora verò ejus assata si mulieri ignoranti dederis, valdè diliget te. Cerebrum autem ejus cum melle si unxeris genitale, fuerisq; cum ea, valdè te diliger, & nulli alii adhærebit, nisi tibi. Finus ejus cum vino bibitus *disiniam* (dyspnœan) sanat. De sanguine illius cochlearia duobus bibita cum vino *hydropicos* perfectè sanat. Cornicem capias illam, si tibi pes dolet; posterioremque digitum dextri pedis abscindas à pede, juxta crus proprium incorruptum ligans filum suspende & circumnecte; cornicem verò terebintino unguento unge, vel oleo totam, & dimitte eam vivam volare: Digitum verò ejus circumliga patienti pedi, sinistrum in sinistro pede: non lavetur, ne deorsum cadat quod ligatum est, sed sit ligatum in pelle cervicali, & sic gestatum. Quando verò incidaris digitum ejus, dic: accipio digitum pro medicina *ilchiadicæ*, & *podagræ*, & pro

& pro omnibus articulis, & ungens eam diuinitte.

Κίσα .i. Gaia vel galandria, avis est sagax imitans vocem hominis. Hujus cor gestatum cum radice Kyflæ .i. hederæ, contractas mulieres sanat: Similiter autem & dysuriam curat. Est autem avis vario colore.

Κόρυς est avis dulcisona, astate multum cantans; & est valde nigra tota, solum rostrum habens aureum. Hæc in oleo veteri cocta usquequò solvatur, oleo inuncto ὀνιδοτόνις solvit & ischiadicam curat.

Λάπυς volucris est marina, eadem potest quæ & alkyon. Hujus itaq; cor tenens mulier quæ partu laborat, statim pariet: & mox cum pepererit, foras exportat id, ne sequantur intestina. Venter quoq; ejus siccus bibitus & gestatus, perfectè digestionem præstat.

Δαμνυεύς aviculus (L. vermiculus) est alatus, volans nocte, & lucet ut stella: habet enim lumen in posterioribus, in alvi tunica. Si ergo ligaveris eam in matrice vulvæ, & suspenderis ad mulierem, inconceptivum est omnino. Si quis vero Lampyrida ponat in pavi-

pavimento domus, ubi sunt pulices, fugient omnes.

Mépo. i. Parra, avis est omnino viridis, quam quidam Gangranam vocant: est autem astuta avis, ad multa quoque faciens, sicut & Alyon. Hac cum educat filios (pullos) ne quis capiat eos, mutat illos de loco ad locum: ipsa quoque cum videt eum, qui querit pullos suos, hinc inde sese frequenter transmutat, ne forte sciatur ubi eos nutrit. Hujus cor ad nimium amorem aptum est, & comestum cardiacos juvat & ictericos, & stomachicos. Merops autem vocata est eo, quod citò hominem ad amorem conciliat. Fel verò ejus cum melle aut succo rutæ suffusionem oculorum sanat.

Μελιπός, avis est suaviter canens in æstate. Hac combusta & cum melle mixta ac inuncta μελιμνείδ & pinguedinem vel trassitiem sanat: affata verò & comesta dysentericos sanat.

Nῆσα. i. Anas, fluvialis est & palustris omnibus nota. Anatis ergo sanguis calidus aut ficcus cum vino bibitus, salvat bibentem ab omni veneno, & eos, qui ab echidna morfi

morsi sunt sanat; ac sanitatem ac robur prestat
& bonam habitudinem.

XUTHEOS aliis *σπερδα*. i. passer, (quē alii)
πυργίτην. i. turritam (turricolam). alii
τρωγλίτην vocant. Hujus sterco cum vino
bibitū erectionem facit magnam: cum adipe
verò porcino inunctum alopeciam sanat &
densat, & carbunculos frangit. Avis vero
assata & comesta delectationem Veneream
mouet.

O^{πυρδο} .i. gallina domestica cerebrum
fricatum dentes puerorum facit nasci absq;
dolore; & cum vino bibitum eos, qui morfi
à Scorpione, sanat: Cor autem ejus, ea ad-
huc palpitante, coxæ ligatum partum fe-
stinat optime. Epar autem ejus tritum &
cum hordei farina emplastratum ac cum a-
qua podagricis prodest. Axungia ejus cum
nardo liquetacta ad dolorem aurium utilis est
& muliebres pessarios, & ad nervorum passiones
prodest. Pulcini verò scissi & calidi super-
positi venenosis puncturis, attrahunt omne
venenum: Oportet autem crebrius muta-
tos superponi usquequò ipsi sunt recen-
tes: deinde folia olivæ viridia teramus
cum

cum oleo & sale, & sic superponamus vulnere. Stercus autem gallinarum recens inunctum, & contritiones ex calceamentis factas sanat, aufert autem & myrmicationes. Bibitum autem in vino temperato, iis, qui fungos comederunt, prodest. Siccum quoque & tritum cum vitro & arido unguento olepeciam inspissat inunctum.

Ὀρνυθ. i. Coturnicis, seu quallia oculi suspensi ophthalmiam sanant, tertianam & quartanam: Jus autem ejus ventrem molliciat. Comesta vero renes purgat.

Πελαργ. i. Ciconia, volucris est optima. Mox enim cum venit Ver, in simul ve ut exercitus pergunt, aliarumq, avium differunt, ut anseres silvestres & anates. Omnesq, species avium ab Aegypto & Lybia & Syria advolat, & veniunt in Lyciam ad flumen, quod vocatur Ξανθὸν .i. rubeum, & committunt praeliū in eodem loco cum corvis & cornicibus, & xodoiois, & vulturibus, & quibuscūq, qua carnem vorant. Nam & illa praesciūt tempus, & adveniunt omnes. Pelargorū quidem exercitus in una partium labii fluminis aciem parant, corvi autem & vultures, omnesq, sarcophaga aves in altero labio fluminis

G

con-

consistunt. Totum autem sextum mensem in pugnam expectant, sciunt enim dies, in quibus debent congregari. Et tunc auditur clamor usque ad cælum, & sanguinis fluxus cernitur in flumine vulneratarum avium, & pennarum multarum depilatio, de quibus Lycii sternunt lectos suos. Post separationem autem belli vident dilaniatas cornices & omnem multitudinem sarcophagarum avium, similiter pelargorum & pelecanum, nec modicos eorum, qui cum eis sunt. Multæ enim volucres in bello mortuæ cadunt. Signum est hoc ad invicem certamen & utrorumque victoria omnibus hominibus: nam si pelargorum exercitus vicerit, divitiæ & abundantia frumenti erit aliarumque frugum; Si autem corvi vicerint, multitudo ovium & boum erit & aliorum quadrupedum. Pelargi autem habent & aliud naturale quoddam præcipuum: Cum enim genitores eorum senuerint, & volare non possint, filii eorum undique super alas suas portant eosdem de loco ad locum, eosque sic nutriunt; & si non vident, filii pascunt eos, ea dicitur retributio & digna redditio (ἀντιτάξις.) Habet autem virtutes huiusmodi: Ova ejus cum vino soluta denigrant capillos: Oportet autem cum pasta trontem & oculi-

& oculos cooperire, ne liquor descendens tingat ea, post tincturam autem capillorum optimè capillos ablue, & myrtino oleo unge, aut omphacino, in quo solutus sit adeps ursinus, vel aprinus. Si autem pullum parvum pelargi acceperis, & in ollam rudem miseris, clausamq; ad assandum in furno miseris, & cum carbo fuerit, cinerem inde teceris, habebis aridum collyrium, & ad nebulam oculorum, & lacrymarum, & epiphorarum, & capillationem, & omnia hujusmodi facies ut artifex. Si autem humidum collyrium volueris inde facere, mitte mel sine fumo, & unguento utere. Vivente pelargo aufer nervos pedum ejus ac crurum, ac alarum, & adapta podagricis & chiragricis, similes similibus anni etens, & sanabis eos. Esa verò ciconia assa, vel alixa semel in anno, vere incipiente, antequam advolent ad bellum, innocuum & illa sum servabit propter nervos & articulos comedentem: fugiet enim podagra, chiragra, genuagra, ischiadica, arthritica, opisthotonica, & quæcunq; nervorum passiones sunt & articulorum Stercus autem ejus cataplasmatum jusquiame foliis, & thiridacis, i. lactu-

ca sylvestris, *podagricis* prodest. *Εξιρον* autem, i. ericiū, quod est in vētre ejus, sumptum lava in vino, & sicca in umbra, facq; pulverem de eo. Si quis ergo biberit venenum mortiferum, ex eo rade, & da bibere in vino mixto aquæ marinæ, & benè erit ei. Intestina verò ejus comesta *colicos* & *nephriticos* sanat. Pel autem inunctum visum acuit. Si quis verò pelargi victoris bellicor acceperit, illudq; in accipitris aut vulturis pelle ligaverit victi, scripseritq; in corde: Quoniam vici adversarios! ligaveritq; in brachio dextro: Qui portaverit, erit invictus ab omnibus, & admirabilis in bello, & in certaminibus omnibus, eritq; ei irrefragabilis victoria & magna.

Περεισπα. i. Columba, avis est nota. Est & arbor in India, quæ dicitur *peridexion*, cujus fructus dulcis est, & utilis, ut & columba delectentur in ea pariter, & commorentur: hanc autem arborem serpens timet, ut & umbram ejus fugiat. Nam si umbra arboris vadit ad orientem, serpens fugit versus occidentem; & si umbra arboris porrigatur versus occidentem, serpens fugit versus orientem, & pro arboris virtute non potest serpens ladere columbas. Sed si qua fortè ob-

erra.

erraverit ab arbore, serpens flatu suo attrahit
 & devorat eam: verum cum simul volant, &
 gradiuntur, nec serpens, nec ocypteros, scilicet
 Sparverius, potest vel audet eas ladere. Arboris
 ergo folia vel cortex suffumigatus avertit omne
 malum (i. bestias venenatas.) Lippitudinē
 quis habens: sanguis columbæ calidus in-
 fusus plagas & discriptiones oculorum sanat.
 Stercus autem ejus cum hordei & irini fa-
 rina & vilco ac adipe porcino superpositū,
 gangranas circumcavat & scrophulas disrum-
 pit: Cum aceto autem inunctum lenticulas
 ac maculas faciei & puncturas tollit: Cum ce-
 dria autem mixtum λευκας & ἀλφες, & li-
 chenas ac lepras perfectè curat: Cum terra
 autem Ægyptia & euphorbio & croco-
 magmate ac aceto solutum, frontique in-
 unctum cephalalgiam perfectè sanat: In sede
 verò illitum cum oleo ventrem obdurat. Te-
 sticuli autem masculi amoris poculum sunt
 mulieri à viro dati, sed & matrix fœminæ
 viris data.

PERDIX est avis dolosa: nam contri-
 bules & cognatos suos ad capturam vocat:
 hac aliena ova velut sua vover, verum mox
 cum pulli nati fuerint, ad proprios genito-

res revertuntur, & quæ eos foverat desertam relinquunt. Fel itaq; perdicis cum melle & opobalsamo & succo marathri visum acuit: Coctum verò cum malis cydoniis & comestum, jusq; bibitum cum vino styptico celiacos ac stomachicos sanat. Ova verò ejus comesta Venerem incitant: Sunt autem amatorius potus. Cum adipe quidem anserino soluta mammillis nutricum inuncta copiam lactis educunt. Testæ verò eorum tritæ & cum cera & cudmia unitæ, & valde commixtæ, lapsas & cadentes mamillas mulierum erigunt.

Pélecanus, avis est secus flumen Nili, qui dicitur Pelecanus, & in paludibus Aegypti moratur: hæc valde amat prolem suam, cum ergo orti fuerint ejus pulli, modicumq; aucti continuo genitores suos percutiunt in faciem; at illi ferre non valentes colaphizant soboles suas, & interficiunt eas, deinde viscera misericordie super eos moventes lugent filios, quos interfecerant, eadem itaq; die mater propriis filiis mista sua ipsius latera dilanians aperit, & sanguinem super filios suos mortuos effundens vivificat eos, & resurgunt quodam naturali modo. Horum

rum

PHYSICO-MEDICA, 151

rum itaque fel cum vino mixtum nigros al-
phos, & cicatrices nigras ejusdem coloris cum
alia carne facit; & argentum obscurum splen-
didum facit, omnemq; nigredinem sanat & ab-
stergit. Sanguis eorum bibitus epilepsiam
sanat.

SAPINUS passer est formosus, omnibusq;
notus in agris degens. Hic comestus spe-
ciositatem confert & ab hebetudine con-
servat.

Σεισόμενος. i. Eropa vel cauda tremula, vel
caput concutiens passer est, qui juxta rivulos a-
quarum & torrenies invenitur: hujus cauda
semper movetur, unde & caudatremula nomi-
natur. Si quis ergo eam cum plumis suis
viventem in olla recluserit, & combustam
in pulverem redegerit, mulieriq; in potu
dederit, faciet eam dissolvere præ amore & li-
quescere: Est enim potus iste irrefragabilis,
cui similis non est.

Tαὐὸν .i. Pavo, avis est sacerrima, coloribus
variis perspicua, formosa quidem, in cauda
habens jucunditatem: hæc quando calcit, cla-
mat, & postquam coierit, in posteriora recedit,
solummodo autem vere calcit. Hujusmodi

ova ad aureum colorem faciendum profunt, sicut & anserina. Si autem mortuus fuerit pavo, non marcescit ejus caro, nec foetidum dat odorem, sed manet tanquam condita aromatibus. Cerebrum hujus volucris amatorium poculum est: Cor ejus gestatum benevolentiam & felicitatem praestat. Sanguis ejus bibitus Daemonia expellit. Interiora ejus & stercus suffumigatum omne pravum ejicit. Ipse autem efus dysentericos sanat. Stercus ejus bibitum epilepsiam curat.

Τρυγών .i. turtur, avis nota omnibus, uno viro contenta. Hujus finus cum melle album curat: cum roseo verò inunctus matricem sanat.

Υπεριον, Aquila est femina: hujus virtus est qualis & masculi. Stercus autem ejus cum melle cynanchicos perfectè sanat, & quaecumque passiones sunt circa collum, & ad tusses prodest.

Φάβος Avis est ossa frangens; nam non solum carnes, sed & ossa rodit. Hujus stomachus siccus, si quis tritum biberit, vel secum portaverit, degestione perfectam faciet. Os coxæ avis ad coxam suspensum, cirros

C.i.va-

(i. varices) curat, qui sunt in pedibus: Fel verò ejus cum melle albedinem (.i. Leucen) sedat & lepram.

Φασιανὸς est avis omnibus nota. Hujus ster-
cus inunctum & bibitum erectionem facit:
adeps autem ejus tetanicis prodest & matricis
passioni: Sanguis verò ejus antidotum est
contra venenum. Fel vero ejus visum
acuit.

Φαλακρὸς, avis est qua dicitur alba - frons
nam tota nigra est, & solummodò frontem al-
bam habet, invenitur autem in fluminibus &
stagnis. Hujus cerebrum cum oleo veteri
mixtum & inunctum omnes passiones ani-
curat. Comesta verò avis medicina est, con-
tra venenum.

Xελαδὼν .i. hirundo, quæ in vere omnes ex-
citatur canendo. Habet autem actiones
hujusmodi: Si quis pullos ejus ceperit, e-
osq; in olla milerit, & luto obfirmata asla-
verit, deinde aperiens ollam si confederit,
inveniet duos pullos sese osculantes, &
duos se ab invicem avertentes: Si ergo ac-
ceperis eos, qui osculantur se, & cum oleo
ros. solveris, fœminamq; unxeris, illico se-

G s que-

quetur te ; Si autem de cinere in potu ei dederis, ut in lana fiet præ amore : Solus autem hoc, si de cinere sese avertentium dederis in unctione vel potu, & revertetur. Cinis autem eorum & genitorum ipsorum cum melle inunctus cynanbicos curat, & raucedines sanat, cum melicrato bibitus. Ipsa autem hirundo frequenter comesta sacrum & comitiale morbum curat. Lapilli autem, qui in ventriculis eorum pullorum reperiuntur, dextro brachio suspensi, epaticos perfecte sanant : Præcautio quidem sunt tussis, coryza, pituita, uvula faucium, & etiam omnis ophthalmia. Oculi verò fronti alligati ophthalmiam sanant, omnemque rigorem febriū auferunt. Comestæ autem hirundines epilepsiam sanant, & partum accelerant. Cinis autem cum melle inunctus visum acuit : inunctus autem similiter ulcera in gutture vel lingua, & omnia depascentia, & gangrenas perfecte curat. Terra autem nidi sui cum aqua soluta, & inducta, colli & faucium tumores & cynanchen curat ; Cum aceto autem cephalalgiam sedat. Fimus autem ejus bibitus nascentias sanat : Cum felle autem capræ mixtus capillos tingit nigros, & albos, & leprosos nigros sanat.

Xapá-

PHYSICO-MEDICA. 15;

Xapádeu & avis est regia, futuri prescia: illam si quis infirmetur, & ingrediatur ante eum avis, avertitq; faciem suam ab infirmante, infirmus morietur; Si autem attendat in faciem infirmi, elevat omnem infirmitatem ab eo, volatq; contra Solem, & projicit infirmitatem, salvaturque languidus & volucris. Hujus cor & caput gestatum illasum & innocuum ab omni infirmitate facit gestantem omni tempore vitæ suæ.

Xuvòs & *ζωὴς*. i. Anseris viventis si quis absciderit linguam, posueritq; super pectus vici vel mulieris dormientis, confitebitur omnia quacunque egit. Cerebrum autem ejus cum proprio adipe & meliloto vel scœnugræco, & decoctione vel jure superpositum rhagadas & hamorrhoidas, omnemq; tumorem ancurat. Cum roleo verò & adipe, & effis, trixis, vel testis (forte testis) ovorum solutum ad tumores matricis facit: Cum medulla cervina ad scissuras labiorum & chimetla convenit: Cum liliaceo autem oleo immisum mortuos fœtus educit; ad aphthas utile cum succo stigni: Cum melle quoq; ea, quæ sunt circa linguam sanat. Cum nardo verò ad rhevmatizantes aures facit & antiquas: Cum

passulis verò purgatis *carbunculos curat*. Fel autem ejus maximeq; sylvestris cum succo prassii, aut polygoniæ in pessario posita cõceptionem præbet, virisq; intensiõem. Adeps autem ejus utilis est in pessariis & in acopiæ unguento ac malacticis. Stercus autem cum vino bibitum tusses mitigat. SYLVESTRIS quoque anseris timus suffumigatus demonia ejicit, & lethargum sanat suffocationesq; matricis. Fel autem cum felle bovis & succo daphnæ surdos sanat. Jus verò ejus bibitum cum vino prodest eis, qui bibunt vinum multum aut aconitum .i. cicutam, vel doriginum, ea est herba Apollinaris. Viscera quoq; anseris assa & comesta, (ut) epas prodest epaticis, stomachus stomachicis, intestina celiacis; Cor verò & pulmo phthisicos sanat.

Plittacus, avis est tota viridis; pedes habens & rostrum rubeum; invenitur hæc in Thebaide Aegypti, & in India: forte rostrum habet, ut ferrum rumpat: imitatur autem vocem hominum, omniumq; animalium. Hujus rostrum portatum demones abjicit, omnemq; rigorem febrium. Potest autem quacun-

cunque & Anter. Esus verò adjuvat omnes ictericos, phthysicos benè sanat.

¶ *ῥάπ* (Ml. Sarapos) Avis est rubei vel varii coloris, omnibus nota, quæ comedit cicutam, sicut coturnices & perdices helleborum. Hæ comesta juvat omnes qui mortiferum biberunt, & qui prægustaverit, omninò non ledetur.

Ωά. i. ova : gallinarum recentia super illita combusturas ignis sanant. Ovum etiam mox partum circumligatum partum accelerat. Est autem multum utile oculorum passionibus. Cortex autem ejus aslatus cū myrto contritiones pedum ex calceamentis factas sanat, omnemq; tumorem & rheumatismum constringit. Utilis est autem & in pessariis, & in iis, quæ circa pedū & matricum passionem, & dolorem omnē sedat, maximè verò tumores erysipelatum & nascentiarum. Crudum verò si torbeatur, sistit fluxum muliebre & rejectionem sanguinis superiorem, & arteriam attenuat & splendescit. Facit autem ad phlegmonem, ani & rupturas, & ad omnem dolorem perfectè. Cortex autem ovi combustus & valdè tritus insufflatur ad sanguinis nariū fluxus: Col lotus quoq; dentes mundificat. Pellicula verò

ovi, quæ & vemen dicitur, ad labia scissa facit, & ad asperam linguam: facit verò convenienter ad aurium fracturam. Similiter autem & anserina & pavonina. Ovum autem Ibis foetus ejicit assatum. Ova verò cornicis inuncta testiculis delectationem inducunt, & amorem faciunt bibita. Sic autem & ea, quæ sunt hirundinis, & denigrant capillos & albugines. Columbarum autem comesta intensionem præstant. Ova perdicis soluta cum melle visum acuunt, partum quoque accelerant. Struthio-cameli ova podagricis inuncta profunt. Ova aranei bibita, tria ad tertianam, quatuor ad quartanam, amphimerinum quoque & omnem typum ejiciunt. Ova gallinarum imparia in urina alini elixata & esca nephriticos & colicos curant.

KIRANIS ULTIMA

De

PISCIBUS SEQUENTIBUS.

Veluti sunt.

1. Αετός. 2. αινθίας. 3. αμία. 4. ἄχαρν.
5. ἄσανδρος. 6. Βάτος. 7. βέλλωσ. 8. βδέλλα.
9. βλάνι. 10. βοῶπις ἢ βόανες. 11. Γῆς ἔντερα.
12. γόγγρ. 13. γλανίς. 14. γλαῦκ.
15. Δελφίν. 16. δράκων. 17. Ἐγχελυσ.
18. ἔλοψ. 19. ἐχίν. 20. ἐχεννίς. 21. Ζμύραινα ἢ σμύραια.
22. Ἡπαί. 23. Θύν. 24. θείσα ἢ τριχίας.
25. Ἰππερ. 26. Ἰππόκαμω.
27. Ἰελίς. 28. Κέφαλ. 29. κορακίν.
30. κύων θαλάττι. 31. κυπεῖν.
32. κῶμ. 33. κίχλη. 34. καεῖς.
35. καρκίν. 36. κάμμαρ. 37. κάραβ.
38. κοχλίας θαλάσσι. 39. κῆρυξ.
40. κοχλίας χερσαί. 41. Λάβραξ.
42. λαγῶς. 43. Μαινίς. 44. μαεῖδες ἢ σμαεῖδες.
45. μελανῆρ. 46. μύες. 47. μύακες.
48. Νάρκη. 49. Ξεθός. 50. Οἶ. 51. Πελαεῖδες.
52. πλειύμων ἄλι. 53. πηλαμύς.

λαμύς. 54. πέριον. 55. περαιάς. 56. Ραφίς.
 57. ρινός. 58. Σάλγη. 59. σαῦρ. 60. σηπία.
 61. σιγάρης. 62. σάργ. 63. Τρίγλη. 64.
 τρυζών. 65. Ὑδρ. 66. Φώνη. 67. Χρύσο-
 φρος. 68. χελώνη θαλαττία, χερσαία, καὶ
 ἰλώδης. 69. χελών. 70. χάν. 71. χελι-
 δών. 72. Ψάρ. 73. ψύλλ. θαλαττί. 74.
 Ωά ἰχθύων.

AETOS est piscis absq^{ue} squamis, similis
 accipitri pisci, nigrior tamen, similis
 parvo τρυζόνι propter κέντρον. Hujus ergo
 piscis lapides, qui sunt in capite, suspensi
 quartanarios sanant: Fel autem inunctum
 visum acuit. Spinæ ejus combustæ super
 samenta vitium demones ejiciunt. Come-
 stus autem piscis epilepsiam perfectè sanat.
ANTHIAS, piscis est magnus. Hujus fel
 cum melle inunctum exanthemata curat, &
 floridum vultum reddit. Adeps verò ejus
 cum ceroto carbunculos, scæromata, aposte-
 mata, & ubera & scrophulas, ac dothienas sa-
 nat. Lapidés capitis ad collum suspensi
 cephalalgiam sanant, & omnes capitis ac colli
 passionés. **AMIA**, piscis est audax, qui & alios
 pisces persequitur: Hujus dentes gestati pue-
 rorum

rorum dentes oriri faciunt sine dolore, & esus piscis dysuriam sanat.

ACHARNI pisciculi sunt parvi: horum vis ventrem mollit, renibusq; prodest.

ASTACUS omnibus notus. Hujus testam incensam solutamq; da in succo oryzae, dysentericos ac coeliacos sanat.

BATOS vel **VATOS** piscis absq; squamis, quem Romani *culpelnam* vocant: Hujus esus Venerem frequenter irritat. **BUGLOSSA** .i. bovis lingua, marinus piscis, qui dicitur *Skitopmia*. Hic superpositus spleni: & fasciatus splenē minuit naturali modo: Oportet autem cum post tres dies ad fumum suspendere.

BDELLARUM .i. sanguisugarum combustarum cinerem cum aceto solve, & pilos palpebrarum evelle & inunge, non ulterius renascentur. Ipsæ verò vivæ superpositæ loco, in quo materia superabundat, evacuant eam, sanumq; faciunt hominem. Conveniunt ergo spleneticis, hydropicis, oculis rheumatizantibus fronti superpositæ. Suffumigatæ verò *abedæ* .i. cimices interficiunt, & cimices suffumigati educunt bibitas sanguifugas: nam ad invicem se non compatiuntur.

BLA.

BLANIUS (forte leg. *Blaneias*) *piscis* est *fluviatilis*. Hujus caput incensum & cum melle solutum, & superlitum *visus acutissimos præstat*, fel quoque ejus idem facit.

BOBES alii verd Bufeos dicunt *pisces*, sunt *similes parvis cephalis*. Hi csi renibus *profunt*: Fel autem *visum acuit*. Spinæ vero *lucenlæ* & Xerion factæ *ulcera sanant*.

GISENTERA .i. terræ intestina, seu **LUMBRICI** superpositi *subversos nervos perfectè sanant*: Faciunt autem ad *apostemata mamillarum*, & *gangrenas solvunt*, cum melle triti & superpositi, *morsos à scorpione sanant*, & *puncturam muræne piscis marini*. Cum vino triti & bibiti *latenter*, lapidem *frangunt* & *dysuriam sanant*, lac quoq; multum *educunt* *nutricibus sic bibiti*, ut dictum est: *Doloriq; dentium superpositi*, valdè *curant*. Cum oleo cocti *donèc liquescant*, oleum *inunctum dolorem sanat*. Combusti autem & cinis eorum cum aceto solutus & *inunctus erysipelata sanat*. In foraminibus molarum *missi educunt eas absq; dolore*, ut sequantur à radicionis mole manu tracta. Cum

cero-

ceroto autem ovorum soluti & superpositi
podagricos sanant.

GONGRUS, piscis est marinus, anguilla
similis: Hic cum oleo coctus usquequò
solvatur, & colatus, excolato oleo
ceraque superposita sic formatum cerotum,
mulieribus pragnantibus non sine rumpi
ventrem: prodest autem & arthriticis & scissu-
ris pedum.

GLANEUS piscis est fluvialis: Hujus
ossa combusta demonia fugant: fel autem
inunctum albulas curat: epar autem come-
stum epilepsiam sanat. Est autem totus piscis
ἰσὶόμαχ. GLAUCUS piscis marinus
maximus. Hic cum oleribus & marathro
coctus ac comestus, jusq; ejus bibitum
lac multum curat: fel autem ejus γλαυκο-
φθαλμίας puerorum denigrat, & albulas sa-
nat. Oculi ejus utriq; & orphi similiter
& thynnix, & astri marini, & fel hyænæ
contrita & commixta cum cujuscunque
modi animalis, aut volucris adipe in lu-
cerna accensa conspicientes putabunt se
illam feram videre, ut si de flumine, flu-
vialis, si de pluma plumatilis est. Asteram au-
tem

tem totum mitte, & contere. Adeps autem Glauci ad multa est utilis, maximeq₃ ad ani & matricis passionem.

DELPHIN catulos parit, & marinum animal est. Plurimus autem ebullit circa Euxinam Pontum, unde & *Δελφινέλαιον* & *ιχθυονόλλα* .i. piscium gluten fit. Hujus autem uter inundus (al. inflatus & versus) itibarton (L. *ἀπαρτίαν*) .i. septentrionem positus, boream flare facit, si verò ad meridiē, austrum, similiter & in alios ventos operatur. Dentes autem ejus ad colluin suspensi, dentes mittentibus competunt. Venter autem ejus siccus bibitus tritus spleneticos sanat. Ejus jecur assum & esum tertianam & quartanam summè sanat, nocturnumq₃ (fortè diurnum vel amphimerinum) & omnem typhum.

DRACO piscis est venenifer valdè: hic apertus propriam plagam curat impositus. Centrum (.i. aculeus, al. cerebrum) verò ejus combustum & denti ejus superpositum cum succo tithymalli, eradicat eum. Lapidēs verò, qui sunt in capite ejus bibiti lapidis micturam curant. Si vero in cinerem redigatur,

tur, & superspergatur, ex plaga ejus ulcera, cum sulphure (alius habet fursure) solutus, curat.

ENCHELYS, piscis est serpenti similis, absque squamis .i. ANGVILLA. Hujus epar cum felle si solutum cum vino dederis latenter alicui bibere cum vino, nunquam poterit bibere vinum. Hæc autem anguilla in vino necata sine ebrietate est, si dederis bibere parum de vino, in quo necata est: affata autem & comesta stomachicos & dysentericos sanat.

ELOPS piscis est magnus, similis Glauco. Hujus adeps & tel omnem caliginem oculorū curant: Jecur autem ejus elum & assum epaticos curat: In capite verò lapides ejus suspensi omnem cephalalgiam & hemicraniam. Dexter dextro & lævus lævo. Oculi ejus gestati omnem ophthalmiam curant & hemicraniam. **ECHINI**, .i. ericii marini caro comesta ventrem mollificat, & lapidu micturā summè sanat, cum condito sumpta. Ipse verò echinus combustus & in minuto cinere redactus ac illitus lepram sanat, & omne ulcus ad cicatricem & soliditatem reducit, alopeciam

ciam quoq; sanat & densat, cum adipe urfino vel delphino (forte δελφινου vel delphacino) aut porcino illitus. ECHENEIS piscis est efficacissimus: Hic si adhæreat navi velificanti secundo vento, sistit eam. Accipe ergo Echeneidem viventem, & mitte eam in capnelæum, ut suffocetur, & cum vis coquere, pensa piscem: nam si habet unam libram, mitte capnelæi sextarium unum per singulas libras piscis, & coque molliigne: cumq; noveris quod dissolutus sit piscis, & est siccus, succum cum oleo excola & commisce butyri primi ℥ iij. in succo piscis & in Xeste .i. sextario capnelæi: Cumq; fuerit benè coctum, repone in vitreo vase & utere. Ungesq; ex hoc manuum & pedum articulos: Si enim decem annorum sit passio podagra, curabit eam totam & chiragram, similiter & genuagram, utere in lecto, & pest balneum. Cum quo autem coques, vide ne nimium superferveat, & foras ejiciat capnelæum, quoniam incendium facies: coque ergo sub divo mensuram prædictam, velut si piscis habet libras ix. & butyri ℥ iv. Capnelæum verò est id, quod vocatur naphtha.

ZMY-

ZMYRÆNA est fera marina malitiosa, & ingeniosa sine squamis, habens maculas nigras in dorso & in pelle, venenifera est & impetuosa in homines: contraria verò est Zmyrana Octopedi .i. Polypo, & interficit eum, & Zmyranam autem interficit Carabus; ut si Zmyrana & carabus ambo coquantur una, evanescit Smyrana, & non comparebit: Carabum iterum interimit Polypus. Zmyrænæ ergo dentes suspensi competunt emittentibus dentes: insuper autem in jure piperis esanephriticos sanat, & leprositatem, ac scabrosas passiones perfectè sanat.

HEPAR piscis est mollis & piger, magnum jecur habens. Hujus fel cum melicrato bibitum epaticos sanat: epar autem ejus tritum & emplastratum omnem tumorem & podagram sanat. Caput ejus combustum & tritum, cinisque ejus superpersus antiqua ulcera & depascentia carnem sanat.

THYNNI oculos & pulmones marini si quis triverit & consperserit in tecto domus sero, putabunt qui in domo erunt se stellas videre: Si autem virgam inunxeris deam-

deambulans serò, cum Luna non lucet, putabunt lumen de virga emicare: Si verò in muro vel in charta depinxeris feram, aut imaginem aliquam, videntes admirabuntur. Thynnix autem fel, & epar tritum & mixtum, prævulsis pilis palpebrarum inuncta non sinunt eos renasci. THRISSE, quidam vocant eam coplam, alii verò dicunt, qui modò Trichias est. Thrissa ergò passa & comesta dysuriã sanat: Combusta quoq; & irino unguento inuncta capillos lanos & multos facit, cadentesq; sistit: Assa verò & esa colicis & stomachicis prodest.

HIPPURUS .i. equi cauda, piscis est, quem quidam Coryphæum .i. Principem, vel verticem dicunt. Hujus fel cum melle sine fumo inunctum omnem hebetudinem, vel nigredinem, vel obscuritatem sanat: Omnimodo quoq; eandem habet virtutem, quam fel hyænx. Est autem valdè aptus & suavis ad comedendum. HIPPOCAMPUS marinus omnibus notus: Hic combustus & comminutus in adipe suillo alopeciam summè curat, cum sylvestris ficus nigræ foliis, vel ruscæ cinere, cum aceto solutus albositatem & lepram

pram curat: circumligatus autem ischiadicū
quietat & tremulis prodest.

JULIS piscis varius omnibus notus: Hujus dē-
tes gestati daemones & fascinationes exagi-
tant. Frequenter comestus epilepsiam sanat,
& illa sum facit.

KEPHALI piscis caput combustum &
cum melle inunctum fici de sede & exo-
chadas curat, & quæ in alio loco sunt. Caput:
quoq; pelamydiæ idem facit: oportet ergo
ambobus mixtis uti. **KORAS** ei fel cum
melle coctum visus hebetudinem sanat: Hujus
fel & corvi, & perdicis & scari, & scorpio-
nis æqualiter cum melle & opoballamo li-
ta summè iuvat hebetudinem visus patientes se-
nes, & vulturis fel.

CANIS marini dentes combusti & cum
melle soluti gingivas purgant. Corium au-
tem ejus gestatum canes terrestres in fugam
vertit. **KYPRINUS** piscis fluvialis: hujus ad-
eps, & epar daemones fugant: suffumigata:
fel autem omnem obscuritatem sanat: inun-
ctum. Est autem adeps ejus Veneris sollicita-
tivus: Si quis deliquaverit eum & in balneo
sexum se unxerit, colorem bonum, & post con-

H cubitum

cutitum statim conceptionem prestat. KOMOS coctus cum aqua & salibus donec solvatur, bibitoque jure maximè cum lacte solutionem ventris facit. KICHLAE jus ventrem mollit, bonamq; digestionem facit, Veneremq; incitat, & lac educit nutritibus. KARIS marina .i. gammarus circumligata scorpione percussos sanat: Similiter si superscribas percusso loco: Karis, citiùs tollit dolorem: hujuscemodi efficaciam habet. Si quis verò sculperit Karida in lapide Achate, & gesserit in annulo, non percutietur à scorpione unquam.

KARKINI .i. Cancris fluviales triti & bibiti cum lacte caprino, sanant percussos à scorpione, vel morsos ab araneo, serpente desperato, vel cerasfo. Cum vino nigro in potu dati mulieri difficilè parturienti partum accelerant, triti verò jaculorum vel subularum perforaturis superligati, gladium ferreum, & festucas lignorum, & spinas de vulturibus extrahunt: Cum cera superpositi chimeihla sanant.

*CANCER verò marinus crudus cum plumbo combustus, & comminutus can-
crofi*

erosa loca sanat. Cinis autem ejus cum oleo omphacino illitus chimetblo & podagra prodest cum ceroto impositus. K A R A B U S affatus & comestus stomachicis prodest. Jus autem ejus cum vino bibitum nephriticis & dysuriam sanat, & ventrem movet. C O - C H L E A R U M Marinarum jus & acharnũ & fixidum, & aphios, & pagurum, peloridum fukium & lopadum ventrem durum mollificant & solvunt. K I R Y K E S marini circumligati nuper enixæ mulieri, mammarum dolores & tumores sedant. Cinis autem eorum cum melle conspersus, lentículas & tumores in vultu sanat & nascentia curat. Cocta verò conchylia & Kirykia, & comela, prosunt iis, qui cicutam vel aconitum biberunt: & eorum jus percoctum valdè prodest his, qui nociva farinata (fortè L. phar-maca) biberunt. Ungulæ verò earum combustæ nervos tortos curant. Testæ autem eorum combustæ solutæq; cum melle tumores genarum & nascentia sanant. Cum aqua verò soluta minutias ossium educunt & carnem recentem nasci faciunt. Caro verò trita cum albo ovi superposita fronti, rheumata hemierania curat.

KOCHLIAS. i. *limax terrestris*, con-
 titus & superemplastratus frontis dolorem
 & rheuma oculorum sistit, & scrophulas de-
 struit, circumlotus & aurium plagas & rap-
 turas sanat. Nudus autem limax cum man-
 na. i. puro grano libani solutus & nari im-
 missus, ex ea sanguinis eruptionem sistit, &
 matricis sinum clausum aperit. Nudæ verò
 cochleæ postquam Sol ascendit medio in-
 ter cornua abscisso calamo acutissimo exi-
 me quod os habet, involutum byssino
 panno habet ad omnimodam ophthalmiam:
 prægustatio omnis ophthalmia, & faucium
 gula, & tussis & cephalalgia, & quotquot
 circa caput cervicemq; passiones contingant,
 non sinit fieri: verum etiam si sunt, curat cir-
 cumligatum. Spuma verò cochlearum
 revellit pilos palpebrarum. Ipse verò cum
 testis comminutus, cum vino & myrrha
 & dactylis potatus colicos sanat. Cinis
 verò ceroto superpositus sedem prolapsam
 sanat.

LABRAX piscis est optimus & similis Ce-
 phalo. Huius fel cum melle illicitum vi-
 sum acutum præstat, & albulas curat: Venter

au-

autem ejus digestionem facit & fortiter edere,
gestatus autem idem facit. Margaritæ verò
oculorum ejus gestatæ ophthalmiā quietat:
Lapides verò qui sunt in capite ejus cepha-
lalgiam sanant & hemicraniam. Dexter
dextro, sinister sinistro. Dentes autem
circumligati dentes-mittentibus pueris com-
petunt. In vertice autem ipsius os, super-
positum capiti, deglutitas spinas educit.
LAGOUS. i. Lepus marinus, solutus &
inunctus evulsos pilos palpebrarum non sinit
nasci: qui autem hiberint ** sanguinem
anseris calidi, ut exit de vulnere, da eis bi-
bere.

MÆNIDIS caput combustum & su-
perpositum ficus & leprosos ungues &
rhagadas ani, & thymos curat. Garum autem
vel muria paltarum mænidum, apta pforis;
& marcores faucium ac depastiones collutum
sanat mirabiliter. Ipse verò piscis comestus
afflus dysuriam & renes sanat, bonum stomachū
& digestionem facit. **MARIDES** com-
bustæ, tritæ ac superperspersæ myrmecidas,
thymos, & acrochordonas eradicant: cum
enaratro verò coctæ, & jus bibitum lac mu-

lieribus confert. MELANURUS .i. niger cauda assus & comestus visum acuit: Jus verò ejus colicos sanat. MYON marinorum cœccorum cum Smyrninis, & portis & apiis, cum vino potum ischiadicos curat. MYAKON cocca potata ventrem mollit: testæ vero combustæ fac&æq; Xeron .i. desiccatorium pastinacationes sistunt & cicatrices curant: Cum melle verò illitæ crassas palpebras tenuant, & leucomata, & eundem usum Kirykes habent, oportet autem lavare cinerem aqua.

NARCA marina antiquis passionibus apposita sedat & vehementes dolores capitis mitigat, & exitum ani apposita mirabiliter deprimat.

XUTHOS piscis est, quem quidam Smari-da dicunt: hujus caput passum & combustum supercrescentes carnes, ulcera, & passionibus cohibet, ac clavos & phymos consumit. Ad scorpionis morsum, & canis, crudus convenit, sicut ad omnia passus.

ONOS .i. Asinus marinus, quem quidam polypum dicunt, alii octipodem. Hunc mit-

te

PHYSICO-MEDICA. 175

te in olla nova adhuc viventem, & bullire fac, & marcedinem, (*al. nigredinem*) quæ exit de eo, *nephriticis*, lapidem mingentibus, da cum vino veteri in balneo, sanabuntur quidem & lapides mingent.

PELORIDES sunt marini pisciculi, horum & pagurum jus ventrem mollificat cū vino. **PULMONARIUS**. i. cinus marinus superpositus pedibus podagricis, & chimerbla sanat. Facit autem crebrè omnia volatilia cœli super se convolare, ut cum comedatur ab iis, eos capiat. Fumigata vero ossa ejus avertunt omnia mala, sicut & stella. i. aster. **PELAMYDIS** intestina cum capite combusta superspersa pasturas sanant. **PERCÆ** cinis superspersus ulcerum putredines & oris sanat. **PETREOS** jus cum pipere comestum stomachicis prodest, & dysuriam curat : nam ejus jus optimum valdè est.

RAPHIS. i. lutura, piscis est, qui vocatur *βελονίς*. i. acus, habens os parvum, longum, similis sphyrenæ. Hujus bucca gestata vel fumigata demonia ejicit. Piscis autem totus

aritus cum irino unguento alopecian virtuo-
se inspissat. RINAS. i. Rana & pellis combu-
sta & trita cum aqua superposita & illita
mascentias sanat.

SALPES. qui in capite sunt lapides ge-
stati, dexter. quidem instantiam facit,
sinister verò contrarium: adeps autem
ejus inunctus magnam delectationem portat.

SAUR. piscis fel litum. mammis lac
multum confert. SEPIARUM testæ
palpebras mundant & pilos attenuant corporis,
sicut & pumerum. Accipe ergò quæ in lit-
tore inveniuntur, ebullita verò & comesta
vesicam, renes & dysuriam sanant. SYN-
GRIDOS dentes faciunt ad ortum den-
tium, & ad omnem dolorem dentium: fel quoq;
ejus cum oleo amygdalino dolorem dentium
sedat.

SARGI dentes gestati omnem dolorem
dentium avertunt.

TRIGLÆ autem si quis barbam absci-
derit ea vivente, eamq; in mari viven-
tem remiserit, dederitq; de barba illa mu-
lieri in potu, amorem magnum & delectatio-
nem accendet in ea: gestata autem barba for-
nitunam

unam & omnem utilitatem præstat. Si quis autem ejus oculos triverit, alicujusq; oculos perunxerit, hebetudinem visus mox parietur: Solutio hujus rei est, fel piscis cum melle inunctum visum acuit. Trigla tota combusta & cum mell. soluta & superposita carbones eradicat perfecte, curat. Jecur autem ejus superpositum Trigonos marini, & draconis, & muræna plagas curat. Necata vero in vino, potoq; vino difficile parturientes juvat. Jus autem ejus potum eos, qui nocuos potus hauserunt, juvat. TRIGONIS centrum vel stimulus arbore infixus desiccatur eam; si autem in domo, quæ ædificatur, vel in navi confixeris, infortunata fiet, & non perficietur, atque si in domo fuerit, aut ita navi, impedimentum parietur: est enim per omnia causa malitiæ & lætionis. Verum etiam si dentes dolentes circumpunxeris, sanabit eos. (NB. Hic in Ms idem quod p. 164. de Draconis centro post Trigonis frustra repetebatur.)

YDROS est serpens in agris plurimum degens, & in paludibus frequenter natans super aquas pectus erigens, astutum animal. Hic

H;

ha-

habet lapidem in capite, si quis eum ceperit, inueniet lapidem, si exorcizatus fuerit, evomet eum. Suspende inquam serpentem vivum, & suffumiga cum lauro conjurans eum sic: *Per eum qui te creavit, quem sapè dignè orat bifida lingua tua, si dederis mihi lapidem, non tibi nocebo, imò remittam te ad propinquos tuos.* Et postquam evomuerit lapidem, collige eum in pallio serico mundo & serua. Hujus lapidis virtus ita probatur: imple concham æneam aqua, & circumliga lapidem conchæ, sic ergo * inueniesq; quotidie decrescere aquam cotylas duas, is est *ἑξήκων* unus. Ego enim quondam mulieri *hydropicæ* circumcinxilapide, & liberata est: Junco inquam ventrem illius mensurabam, & cotidie decrescebat ultra iv. digitos, donec ad locum suum venter rediit, & abstuli: nam si lapidem amplius dimissem, etiam naturalem humiditatem deficissem. Aptus inquam est lapis ad mensuram gestatus: portatus enim non solum *hydropicis*, sed & *rheumatis pedum* & *fluxui lacrymarum*, & capiti, & ultra omni membro *rheumatizanti*

com-

compatitur, & ratione natura curat ea à nimia humiditate.

PHOCA animal est marinum, de quo sæpè dictum est: Hujus adeps fumigatus continuè lethargicos juvat, & matricis angustias. Coaguli vero phocæ quantum magnitudo orobi potum, quartanam patientes sanat; & opisthotonon quoq; potum similiter curat. Item phocæ coagulum si quis gestaverit, omnes adversarios suos vincet in placito. Corrigiam vero ejus si liges circa phialam, desque bibere his, qui à cane rabido morfi sunt, vel lymphatico, mox sanabitur. Pellis autem ubicunque posita fuerit in domo, vel in navi, vel si geritur, non superveniet ullum malum, avertit namq; fulmina, tempestates, pericula, fascinum, demones, feras, latrones, & nocturnos incurfus. Oportet autem habere & coralli lapidem marinum cum eo. Calceamenta verò de ejus pelle convenit podagricis ferre. Pili autem narium ejus gestati cum corde ejus, fortuna & gratia magna sunt.

CHRYSOPHRI .i. Aurati lapides in capite reperti phthisicos sanant circum-

ligati. Fel autem ejus iunctum membro cum unguento libidinem & delectationem in coitu prestat. Oculi vero tertianam & omnem ophthalmiam sanant.

CHELONES .i. testudinis marinæ sanguis omnibus feris est pharmacum .i. remedium, & omnis fera morsos ab aspidē magnifice sanat. Ova ejus esia Lunaticos curant. Urina quoque ejus sexus potata morsos ab aspidē velechidna sanat. CHELONES quoque terrestris sanguis potus epilepticos curat, & ab echidna vel scorpione percussos summè juvat. Perunctus vero capiti alopeciam sanat, & furfures abluit. Cum spolio serpentis & aceto solutus, dolores aurium & ustris sanat. Fel ejus cicatrices & leucomata cum melle summè juvat. Tota vero combusta & cum melle sumpta vetustissima leucomata mundat continuè, & dolorem, nubeculasq; lila sanat: & cum butyro veteri solutum carbunculos curat.

CHELONES pasustris, qui dicitur Emylus, (L. ἐμύς ἐλας) sanguis hemi craniam & omnem capitis dolorem sanat, illitus fronti. Cinis vero ejus cum eceroto ros. super-

Superillitus igni combusta erysipelata caliditas,
podagras summè sanat. Cinis vero super-
superlus cunctam sanguinis eruptionem sistit &
narium & plagarum, Sanguis autem palu-
stis testudinis superlitus capiti veteres ce-
phalalgias summè sanat. Marinæ vero san-
guis echea (L. echidna) percussos juvat &
potus, & illitus ulceribus: cum pultibus
vero conditus & potus Orthopnean sanat &
eos, qui nocivum aliquid sumpserunt. Cheloni-
tides lapides gestari cum radice præoniæ
compotem summè faciunt. Fel autem illitum
omnem caliginem abjicit. Epar ejus bibi-
tum Ictericos sanat. CHILONIS piscis
adeps cum succo fœnigræci solutus & su-
perpositus labris & πέλμασι .i. plantis,
crepaturas summè sanat. CHANNUS as-
tus & elus laxissimè visum acutum præstat.
CHELIDON .i. Hirundo pisciculus est par-
vus, ut mox volet super undas in tempestatibus;
his multis emergentibus simul, & iterum sub-
mergentibus, norunt nauta, quod ventum &
tempestatem futuram prædicunt: Hanc si quis
ceperit & liccatâ portet in navi, erit velociter
currens & compos in omnibus rebus.

PSARI .i. pisces optimi, qui frequenter esipulcritudine afficiunt, & bonum stomachū præstant.

PSYLLUS .i. marinus pulex; si elixes eos cum aqua marina, cum coniza herba, & aspergas in domo habente pulices, ultra non fient. Si psyllium marinum ferat piscator, multam obtinebit piscationem,

OV A piscium servata passa, comestaq; omnem laborem & morbum curat, & omnē fastidium, maximē cephalorum & lauracum & sphyrænarum & similium: recentia & passa omne fastidium sanat. Et hac quidem divina natura in utilitatem hominum donavit omnibus aereis & terrestribus & aquaticis animalibus: ut nihil absq; doni acceptione relinquatur vite.

Ad III.

KIRANI KIRANIDA

Hanc habe

RHYAKINI KORONIDA,

Notarum & variarum Lectionum & E-
mendationum, Explicatio-
numq;.

NB. Quod cum in libro I. ob angustiam
charte pauca notata fuerint, Volucres ejusdem
libri, cum in hoc III. qui avium est proprius,
pleraq; recurrant, obiter tangentur, & in co-
ronide lib. IV. Pisces relictī præcipuè capta-
buntur, atq; sic multa loca hinc illinc illustra-
buntur.

P. 128. seq. Aquila Rex est omnium aviū.]
Eodē modo supra p. 13. ab eadem aquilina ma-
jestate auspicatus est librum I. sicut & alii Scri-
pteres Ornithologias suas. Quem titulum apud
Daretem quoq; Phrygiū l. 6. de bello Troj.
& Joseph. l. 3. de bello Judiac. c. 5. aliosque
hac

Hæc avis retulit, sicuti Homero τελεῖοτα & Πετενῶν qf. Εασιλικῶτα & Pind. Od. 6. Pyth. ἀρχὸς οἰωνῶν, & alibi Regina volucrum à Deo declarata audit, nonnullis etiam Tyranna dicta; ed quod non verum imperandi modum imitetur, sed potius violento Domino omnes opprimens & devorans, ab omnibus avibus, multis quoque animalibus extimescat, ut hostis omnium. Mirum ergo, quod noster hanc supereminentiam aquila mari tantummodo tribuat, nisi quod ei penè alia species aquila - scemina, Hyperionis nominata, fingatur.

[Ib. M. Aote ad omnis infirmitatis cur.] Maluissimè & hanc Aquile conjurationem, ut & illam Hydri pag. 177, non minus, quàm Asini supra asteriscis, vel nigro, & notare, & consultò præterire; nisi totus utrobique textus penitus corrumperendus fuisset, nemoque adeo velox futurus speraretur, qui avem illam alioquin artem athenicam suam credulitate & crudelitate ad inertissimas curationes sit trucidaturus. Integer sanè vel eo nomine unus & alter locus relinquendus fuit, uti paterent superstitione ista veterum ineptiæ. Nam & sic quoque Alexander Magnus, vel qui edidit, Albertus M. de virtutibus VII. Plantarum, ex influentia VII. Planetarum, scribit

scribit p. 248. Quod evellens istas herbas, nominare debeat passionem vel rem, propter quā ipsas colligat.

Pag. 117. 129. Omnem capitis dispositionem sanat.] Aldrov. l. 1. f. 44. legit vel vertit: Omnem capitis affectum. Quo loco ille omnia Kyranidis loca de cerebro, aliis partum accelerantibus, nervis crurum, gonagram & padagram sanantibus, ossibus verticis hemi-craniam curantibus, pelle deniq; colicos mirejuvante & qui stomachi vitio laborant, nec non de corde aquila molle & aromatibus condito itranscripsit.

Ibid. Tussientem & dissiniā.] L. tussim & dyspnoean. Nam & Galenus in Eupor. l. 3. c. 37. eadem docuit: Quod aquila lingua collo: è panno lineo suspensa summopere ad arterie aspera, columellag; vitia, & ad Spiritus difficultatem & tussim faciat.

Pag. 131. Tot quot diximus de Aquila.] Videtur hoc interruptū, eoq; spectare, quod paulo post in Gyps dicitur: Quotcunque facit aquila, tot & vultur.

Pag. 132. Lapis qui ad tactum deintus sonat.] Ita antea descripsit: Atites. i. a-quilinus lapis gravidus est, & resonat.

Ubi

Ubi fortè legendum : gravis est , vel gravidis aptus est. Lucanus l.6. de bell. civil. itidem sic effigiavit atitem :

Quæq; sonant foeta tepefacta sub alite saxa.

Mira hujus lapidis vis est ad eliciendum foetum, quamobrem hodieque parientibus admovetur ad accelerandum partum. V. Dioscor. l.5. & Aldrov. f. 21. ubi addit : quod lapis hic nobilis, qui ab aquilis nomen meruit, magnitudine vix ovum superet, & colore sit puniceus, vel rubeus, vel cinereus, prout eundem quoque noster depinxit.

Pag. 132. Harpe avis est raptrix, similis Vulturi, minor quidem & rubicundior.] Alibi Zaucon vel Zeucon, (Ms. Zcon) quam alii ἀπτεν dicant, & vulturem alba cadavera devorantem nominavit. Ubi Aldrovandus supinè album vulturem legit, & propterea nostrum contradictionis præter æquum arguit, quasi modò vulturis albi, modò rubicundioris speciem harpen tradidisset. Non enim dixit : Est vulturis albus, sed alba cadavera (ubi sc. maxime ossa sunt conspicienda)

cua) devorans. Unde & Offifragam alii vocant , ut Scholiaſtes Iliad. 3. alii aquila ſpeciem. Ex quo conciliari poſſe puto , quod Plinius l. 37. c. 9. Scriptum reliquit : Magorum vanitas è Smaragdi promiſit, ſi Aquilæ ſculperentur, grandinem avertere &c. Id noſter contra omnem turbationem valere ſtatuit ſi avis herpe ſculpatur. Sed hoc ipſis linquamus, qui ut ait Plinius, iſtud ſcripſerunt non ſine irriſu generis humani.

Pag. 134. Aedon canens die & nocte.] Heſiodus , citante Æliano , teſtatur Luſcini- am ſolam avium ſomni expertem eſſe, & aſſiduam in vigiliis, Hinc ergo eſt , quod noſter h. l. & alibi Oculos ejus ſomnum omnem prohibere ſtatuat , cum quo facit Pſellus & Plinius l. 32. c. 10. & Ælianus de animal. l. 1. c. 43.

P. 136. Buffus.] Apud Kyranidem nocturna avis, ut Gerardi Cremonenſis translatio habet, Bubo eſt: Conſicio autem βῆφ & ſcriptum fuiſſe. Nam & apud Simeonem Scythi βῆφ noctuæ ſunt ; & in quibusdam Italia locis Bubo vulgari lingua lo Bufo dicitur. Aldrov. l. 8. Ornith. fol. 258.

Ibid.

Ibid. Gyps .i. vultur : ejus fel cum melle
 & l. p. assii & c.] Quod collyrium ad suffusionem
 & caligationem oculorum bis h. l. tam ex pullis,
 quam ipso vulture repetit., id jam tum ad om-
 nem hebetudinem aliasq. oculorum passiones
 praescripsit, sicuti & hoc Q. Serenus medica-
 mentum parare docuit :

Si tenebras oculis obducit pigra sene-
 ctus,

Expressæ marathro guttæ cum melle li-
 quenti

Detergere malum poterunt, vel vulturis
 atri

Felle, Chelidoniz fuerint quævis grami-
 na mista.

De cerebro autem vulturis, capitis dolorem aufe-
 rente, si tempora ungatur, nareve una cum oleo
 cedrinotangantur, Galenus quoq. l. 9. Eupo-
 rist. c. 91. & Plinius, atq. Marcellus l. 1. com-
 probat. Quin si Medicorum volumina legeris,
 videbis tot curationes esse in vulture, quot sint
 membra, teste D. quoque Hieronymo l. 2.
 adv. Jovinianum.

P. 138. Δευδ'ροκολ'άπτης) αλ. Δρυοκολ'άπτης.
 Et sic quoq. legerem, propter additam interpre-
 tatio-

PHYSICO-MEDICA. 189

tationem, nisi prius nomen l. l. elem. 4. quog₃.
extaret huic avi tributum.

1b. Erodium nidificans & habitans.] L.
habens.

Pag. 139. Hujus ramfum .i. ungulam.]
ramphos. i. rostrum potius legendum censuit:
Aldrovandus tom. 3. f. 157. additq₃ è Plinii:
l. 30. c. 15. id esse repetitum.

Pag. 141. Cornicis cor gestatum con-
cordiam.] Alibi haec avis dicitur vivere ad
annos 500. cui concinit & Aristophanes ::
Nescis, quod πέντε χεῖρες ἀνδρῶν vivat garrula:
cornix? Hesiodus autem recte Plinio l. 7.
c. 48. novem. aetates nostras eam vult aqua-
re.

P. 142. Kissa. i. Gaja vel Galandrio.] Haec
Pica est varia: , ad alarum enim latera habet
transversales notas caruleas. quales in nullo forte
volucrum genere conspicies. J. Johnston in ad-
mir. avium c. 28. Unde in textu additur, quod
sit avis vario colore; à quo varius ille mulierū
gravidarum appetitus Kissa & pica dicitur. De
qua V. Aldrov. l. 12. Orn. c. 12. f. 392. Ubi di-
cit quod haec Italia Gaja & Gazzola, sed Pli-
niol. 10. c. 42. Glandaria nominata sit: Unde
idem Aldr. f. 389. recte hunc locum sic emen-
davit:

davit : Kyranidæ interpres, inquit, Cremonensis κίτλας Gajam vertit, vel Gazan, & Glandariam: sed Gaja & Glandaria secundæ speciei conveniunt, Gaza verò ad utramq; picam nomen commune est.

Ib. Κόασυφ.) & κότευφ, vel κέασυβ & κότευβ εἰδ. ὀρνέυς apud Aristot. l. 9. animal. c. 19 Merulam vertit Gaza. Quæ de V. etiam Ælianus & Oppianus de aucup. & Epigramm.

P. 143. Merops.] Al. Riparia vel Apiaria, unde fortean corruptum Interpretis nomen Parra descendit, nisi ad parum majorem cum aliis referre malis. Quemadmodum verò Albertus M. ita & antehunc Kyranus Meropem cum pico viridi confundere videntur. V. Aldr. l. 12. c. 45. Indeque puto tractum, quod quibusdam (Germanis puto) juxta nostrum Authorem, hæc avis omninò viridis vocata sit Gangræna .i. ganz grüne.

Pag. 144. Pulcini.] Sic Italici pulli gallinacei dicuntur, vel pullicini: quæ voce quoque Lampridius in Alex. Severo usus est, uti pro pullicenis legit Aldrov. l. 14. f. 89. Orn.

Pag. 145. Ortygis oculi,] pag. 59. cum radice

radice herbæ (Ænothæræ seu Aithæræ, ita namq; pro herbæ legit Aldr. l. 13. f. 81.) (anant quartanam.

Pag. 148. Echinum .i. ericium, quod est in ventre pelargi.] Id alibi suffukium appellat, & sic quoque corrige p. 65. Ul. Aldrov. tom. 3. Ornith. f. 125. ad hunc locum ait : Ventriculū ciconiæ commendat Plinius contra venena omnia, eam vim Kyranides Echino .i. interiori ventriculi membrana adscribit.

P. 149. Est & arbor in India, quæ dicitur peridexion.] Albertus, qui & hunc locum inter sua transtulit, hyperdexion habet, Ornithologus fortè peristereon putat legendū, sed Aldrovandi (l. 15. f. 188.) iudicio perperam : cum peristereon sit Plinio herba, peridexion autem, vel hyperdexion illis arbor : περιδέξιον ergoq; ambidextram arborem dicere voluisse credo, eo quod umbra sua nunc in Orientem, nunc in Occidentem protensa fuget serpentes, & munimen sit columbis. Integrum verò locum hunc quomodo aliter reddiderit require apud Aldrov. loco dicto.

P. 149. Et crocomaginate.] ita Msc. sed L. κροκομαγὰτ; vel crocomagmate; quo de V. Dio-

Dioscor. l. 1. c. 26. Est autem $\mu\acute{\alpha}\zeta\mu\alpha$ fex & crassu quod superest ex materia aliqua expressa.

P. 150. $\rho\alpha\mu\phi\iota$ & Aldrov. l. 13 f. 40. legit: $\rho\alpha\mu\phi\iota$. Pelecanus quidem, inquit, Kyranidi alio nomine etiam Ramphos dicitur, à rostro videlicet, quod insigne & omnem latissimum habet.

P. 151. $\Sigma\epsilon\iota\sigma\sigma\omega\upsilon\gamma\iota\varsigma$. i. Eropa [fortè leg. Aerepa, sc. quidam vocant. Nam & Helychio & Varino $\alpha\acute{\epsilon}\rho\omega\tau\epsilon\varsigma$ etiā aves sunt. Quia verò juxta rivis aquarum & torrentes invenitur, inde quidam ad marginē illius loci in nostro Authore adscripserat nomen Germanicum Bachstelzen quod tamen Aldrov. l. 17. c. 28. mutavit in Begester; utpote quæ cauda tremula, & motacilla propterea dicatur. Tzetzes tamen $\sigma\epsilon\iota\sigma\omega\upsilon\gamma\iota\omega\nu$ & cinclida vocavit avem, quam Galenus & Suidas $\tau\iota\upsilon\alpha\lambda\delta\iota\omega\nu$, uti noster quoque dixerunt; Gaze Torquilla, Romanis hodie Verticilla, Coelio dicitur collitorquis, nostratibus Wendhals & Trehhals: Aldr. l. 12. f. 421. Planè autem falleretur, qui ex Eropa, facere vellet Epopa vel upupam; quæ Aegyptiis Cucuphas, & sic supra p. 30. Voce nonnihil accedente ad Hebraicum Duchifat. V. Orus l. 1. Hierogl. 55. Ul. Aldr. l. 17. f. 314. qui Phylin-
copte-

PHYSICO-MEDICA. 193

copterum apud Kyranidem hanc avem
scripsit nonnullis indigitari, ubi in Ms. erat
Phyracopterus; ego propter adjectam glos-
sam phœnicopterus malui, sc. habentem alas
puniceas.

Pag. 151. Hic alas multo stellatus sice-
re PAVO,

Pomposoq; tumens fastu, gressumque
ferocem

Librat iens; radiosq; sonanti syrmate
pandit,

Bartass. l. 5. 177. Fimus pavonis potus, Sexto
Empirico, & Kyranide referentibus, cadu-
cos mirabiliter sanat. Sed quod idem Kyra-
nides fabulas sæpe veris immiscere solitus eundem
fimem & interiora dicat omne malum suffitu
abigere, veritatis cancellos excedere putem. Al-
drov. l. 13. f. 15.

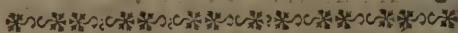
P. 152. Φῡνς, Hanc vocem ita casu recto in-
veniri pernegat Aldrovādus l. 2. Ornith. c. 11.
Sui credo oblitus, qui paucis lineis interjectis præ-
miserat eodem capite: Avis hæc Græcis
Φῡνς, & Aristoteli Φῡνῖ dicitur. Rectè igitur
& nostro h. l. Authori & Hermol. Bar-
baro Corollar. in Plin. ut & Cœl. Rho-
digne

digino l. 10. c. 6. l. 8. ant. ea avis vocatur
Phinis, uti Latinis Ossifragus & Ossifra-
ga.

Idem porrò Aldr. d. l. f. 122. legit stercus,
proltomachus in nostro Authore, ex quo
omnes Phenes medicinas transtulit.

P. 153. Φαλακρὸς Ms. Phalanus. Aldrovan-
dus verò ad hunc locum, ut puto, respiciens
tomo 3. f. 40. legit, Phalaris, ea, inquit Kira-
nidi fulica est.

P. 156. Psittacus avis est tota viridis.]
In fervidissima Æthiopia & ultima India to-
ti albi sunt, in Brasilia rubri, in Calecut pras-
sini, scutulati, purpurei. Scalig. exerc. 59.
f. 2. Apud veteres virore præcipuè insignes erant.
Capite & rostro durissimo est. Unde cum lo-
qui docetur, nisi radio ferreo ictus non sentit;
lignisq; ideo non coercetur claustris, & ferreis
etiam ab eo periculum, Joh. Jonston in ad-
mir. av. c. 26.

KORONIS postrema KIRANIDOS ult.

Pag. 160. AETOS est piscis absque
squamis.] Eadem descriptio supra Cartilagi-
neum piscem ex genere Planorum esse statuit Al-
dro,

drovandus l. 1. Ornith; c. 1. f. 12. qui si non sit secunda pastinaca species, (prout quidam volunt, refragante Rondeletio l. 12. de pisc. c. 2. ex Galenil. 3. de aliment. facult.) quæ Romanis & Neapolitanis hodieq; Aquila vocetur, at pastinaca tamen similis existat, & Aquila ideo vocetur, quia veluti expansis alis Aquilem imitetur, Genuensibus pelco Ratto à cauda tenui, & oblonga & murina simili nuncupatus.

℞. ACHARNI] L. horum jus non vis mollit ventrem; quod infra quoq; in Cochleis repetitum.

P. 262. BOBES.] Ita Interpretès scripsit pro Genio suo Italico, Venetiis namq; Boboba hic piscis nominatur, (Rondelet. l. 5. c. 11.) Quod nominis tamen Græco βοῶπις melius illo respondet.

P. 163. GLAUCUS piscis marinus est maximus.] Quæ hic ad miraculum ostentandū affert, ea paulò atiter l. 1. inculcavit, fides ut aliorum, sit penes experientiam. Nam quod lactis copiam facere dicitur, fortassis est à nomine vicino γάλακτος. Felle autem (quod Kiranus supra commendavit,) destitui auctor est Rondelet. l. 8. c. 16. Et Nalo in Halieut.

(quod poema Aëtius Sannazarius Msc. ex Gallis in Italiam primus attulit) tradit. Quod nunquam æstivo conspectus sidere Glau-
cus.

P. 164. DRACO piscis est venenifer valdè.] Quocum facit Galenus l. II. de sim. med. fac. Dioscorides l. 2. c. 15. Ubi ait, quod Draco marinus spina venenata pungat, cui ictui Draco ipse dissectus atq; impositus medeatur. Plinius quoq; l. 32. c. 5. Eandem vim carnibus & cerebro ipsius asseruit. Quod verò post Authorem nostrum Albertus etiam Magnus hunc piscem ita excrecere, belumq; marinam violentissimam fieri credant; illi non intellecto nominis etymo, (quod ei teste Æliano l. II. c. 42. à capite, oculisq; magnis & infestis aculeis contigit, quibus aliquo modo terrestrem Draconem exprimat,) cum Draconem marinum audiunt, simile quid animo fingunt iis. Draconibus, quos pictores pro arbitrio pingunt. V. Rondel. l. 10. c. 11.

P. 166. ECHENEIS] navium retentrix & qf. ancora in medio cursu, qui supra Nau-crates dictus, & ad podagram pariter, ut hic laudatus est. Gul. Sal. Bartas. Vel potius Gabriel Lermæus versicblis xxi. l. 5. heud.
hunc

hunc piscem egregiè descripsit. Ovidius quoque in halieut.

*Parva Echeneis adest , mirum, mora
puppibus ingens.*

Rectè dixit puppibus, non enim prora, nec lateribus, sed gubernaculo adheret Echeneis, & ore quidem clavo (à quo tota impellitur navis) affixo, cauda vero vel toto corpore modò in sinistru latas, modò in dextrum moto, ipsam quoq₃ navē ambigüè fluctuare nec rectum cursum tenere facit: Sicuti Rōdeletius l. 16. c. 18. ex Aristotelis Mechan. ivit demonstratū. Ubi & variantes apud Oppianum; Plinium & Arist. descriptiones hujus piscis exhibuit. Ridiculus verò fuit Keckermannus in disp. Phys. qui citante etiam Jonstono in adm. disc. c. 17. humore frigido à Remora fuso illud adscribere videtur, qui aquam circa gubernaculum congelat. Id in causa si fuisset, nec navis etiam Echeneide ablata promoveri statim potuisset, secus atq₃ accidit. V. modò Plinius l. 32. c. 1. & illa Oppiani l. 12. c. 45. emphatica similitudo, quod extremā puppim mordicus premens Echeneis, tanquam indomitum equum freno robusto inhibeat. &c.

Ib. Capnelaum.] Ms. habebat Capne-
leum; sed quia mox per Naphtham explica-
tur, Medis ita dictam, quæ Græcis Μυσείας
ἐλαϊον, Nicolao Alexandrino πετρελαϊον, &
hinc officinis petroleum appellatur; itaq; κα-
πνέλαϊον legere haud dubitavi, prout in Cilicia
audit, quod Lacedæmone τρωτόρρυτον. i. spon-
te fluens resina. V. Galenus l. 2. κατὰ τόπος
& l. 3. κατὰ γένν.

P. 167. Ζμύρινα.] sic p. 26. Quæ de mutuo
Polypi & murena odio, nec non & Carabi vel lo-
custæ noster h. l. adfert, eam pugna Oppian. 2.
ἀλιευτικῶν luculenter expressit. Quam audax
verò, & ut noster habet, impetuosæ in homines
sit muræna, à Nicandro proditum est.

Pag. 173. Λαγὼς θαλάσσι.] asterisco lo-
cum notavimus indistinctum: Qui autem bi-
berint, (sc. leporem marinum, nam & in po-
tu non minus atq; in cibo venenum ejus propina-
ri solitum teste Plinio l. 31. c. 1.) illis langui-
nem arteris calidum & c. da bibere. Idem
antipharmacum commendavit Diosc. l. 6.
c. 30.

Ib. MARIDES.] Quemadmodum ali-
bi noster Authoi ζ. vel σ. Μυρæνæ præposuit:
Ita h. l. illud omisit. Smarides enim dicere vo-
luit,

luit, speciem sc. *mana*, λευκομαλινδα dictam, unde etiam veluti Paulus Aegineta *menis Smarides* statim subjunxit. Cum eodem succo & carne sit *Smaris*, qua *Mena*, eiq³ Plinius l. 32. c. 10. tribuat, qua Dioscorides l. 2. c. 30. *Mena*: cum primis autem ad thymia sedis uterq³ utrumq³ piscem valere scripsit. Ex quibus locis Authorem nostrum in Xutho pisce, quem Smirida vocari & phimos consuevere dicit, commendare licuit: Smarida namq³ & thymos legendum esse manifestè colligitur. V. Rondeletius l. 5. de pisc. c. 14. Vel potius, quem eo loco citavit, Gulielmus Pelicerius. Unde pleraq³ omnia juxta Thuanum transcripsisse fertur Rondeletius, ubi & de Garo nonnulla habet, qua muria dicitur, & ex his piscibus conficitur.

P. 175. PULMONARIUS.] Ita M^s. sed L. *πνεύμων ἁλιν* & i pulmo marinus, fruticis maris, quam piscis naturam referens; de quo Athenæus l. 8. & Diosc. l. 2. c. 38.

Ibid. RAPHIS .i. futura.] L. Sutura, aut subula. Aristoteles & alii Græci βελόνη semper, sed qui nunc Græciā incolunt, βελονίδα vocant. Rond. l. 8. c. 3. Et sic etiam posteriori nomine noster gavisus est.

Ibid. RINAS. i. Ranæ pellis.] *Ambigo utrum pivec, an pivec scribendum: illud enim pellem quamcung₃, hoc Rhina piscis quippiam denotare posset. Itaq₃ prius illud ad totum illud, (Ranæ pellis) posterius ad subjectum modo seu Rhinam spectaret.*

P. 176. SEPIARUM testæ palpebras mundant.] *Eadem Rondel. l. 17. c. 2. f. 504. additur collyriis ad palpebrarum scabritiam, expurgat vitilignes, furfures, dentes, & vitia cutis in facie, & ungues oculorum. V. Gal. l. 11. de fac. sim. med.*

Ibid. Σουαγείδ &.] *quem & σουρόδοντα vocant, Gazæ dentex, Italis dentale, Gallis denté dicitur, & hinc ad dentium dolorem prodesse.*

Ibid. TRIGLA.] *Massiliensibus summo L. Triga, Nicensibus Stritha, à barba verò, quam habent, & Kyranus depredicat, Venetis Barboni, Burdeg. Barbeau nominatur. Rond. l. 10. c. 3.*

P. 177. Τρυγόν & νέλπον.] *i. Pastinaca, sic enim Plinius, Corn. Celsus, & Gaza reddunt, Siculis quoq₃ bastonago, aliis pastenago, Provincialibus bastango dicitur. Pastinacæ enim radio arbores necantur juxta Plinium*

PHYSICO-MEDICA. 201

l. 32. c. 2. & Ælianum l. 13. c. 5. & 6. Vid.
Gul. Rondel. l. 18. de pisc. c. 1. & Aldrov.
l. 15. Orn. c. 10. f. 236.

P. 179. CHRYSOPHI.] Ita Mf.
sic χρύσοφρος vocatur. V. Rondel. l. 5. c. 2.
ubi & de lapillis in capite ejus aliquid, Phthiricos
sanantib. lup.

P. 182. Ωά] ταείχα, Ova piscium salita
vulgo Botargues, appetentiam excitant, V.
Rondel.

A. T. O.

INDEX PHYSICUS PARTIS PRIORIS.

In Libri I. Alphabeto hac percensetur :

LAPIDES;

Αιτίτης.
Βήειλλ.☼.
Γνάνθι.☼.
Δινδρείτης.
Ένανθ.☼.
Ζμαάραγδ.☼.
Ηφαίσθιον.☼.
Θυρσίτης.
Ίασπις.
Κυ - ναι -
Λυγγέει.☼.
Μηδικός.
Νεμεσίτης.
Ξίφι.☼.
Όνυχίτης.
Πορφύρε.☼.

HERBÆ.

Άμπελ.☼.
Βράθυ.
Γλυκυσίδη.
Δρακόντιον.
Έυζωμον.
Ζμίλαξ.
Ηείγγιον.
Θύρσ.☼.
Ίτέα.
Δι - ☼.
Λίβαν.☼.
Μορέα.
Νεκυία.
Ξίφιου.
Όνομαλάχη.
Πολύγον.

LAPIDES,

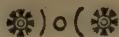
HERBAE.

Ῥινόκερας.	Ῥάμν⌘.
Σάσφιρ⌘.	Σαύειον.
Ταΐτης.	Τείφυλλον.
Ῥυν⌘.	Ῥύπειον.
Φρύν⌘.	Φρύνιον.
Χρυσίτης.	Χρυσάνθεμον.
Ψεύτης.	Ψύλλιον.
Ῥκυτόκι⌘.	Ῥκυμον.

VOLUCRES.

PISCES.

Ἄε - -	τός.
Βοροσίτης.	Βίσας.
Γλαύξ.	Γλαῦκ⌘.
Δρυοκολάπτης.	Δράκων.
Ἐυλαλίη.	Ἐχίν⌘.
Ζαῦκ⌘.	Ζμύραινα.
Ἡλιακή.	Ἡδονή.
Θῦρ.	Θύνν⌘.
Ἰκλίν.	Ἰελίς.
Λύγξ.	Λάβραξ.
Μύγει⌘.	Μορμύρ⌘.
Νῆσσα.	Ναυκράτης.
Ξίφι⌘.	Ξιφίας.

VOLUCRES,

PISCES.

Ὄρτυξ.

Ὅρφως.

Πορφυεΐς.

Πορφύρα.

Ῥαφίς.

Ῥομφαῖα.

Ζτρεθοκάμηλ.

Σάλπη.

Ταώς.

Τρυγών.

Υπτειονίς.

Υγκ.

Φρύνη.

Φώνη.

Χρυσέπτερις.

Χρύσοφρ.

Ψάρ.

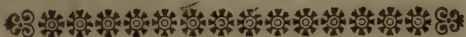
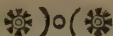
Ψύλλ.

Ὠκύπτερ.

Ὠμίς.

ALPHA-

ALPHABETVM LIBRI II.

qui ab aliis , ut Aldrov. l. 12. Orn. f. 424.
citatur & appellatur liber de ΧΕΛΑΝΙ-
ΜΑΛΙΒΥΣ.

Αἶξ. ἀρκτ. ἀλώπηξ. ἀσπάλαξ. ἀλκ-
ρος. Βῆς. βάτραχ. Γαλή. Δορκάς. Ἐχιδνα.
ἐχίν. ἔλαφ. Ζαῦρα. Ἡμίον. Θύρα-
π. Ἴππ. Κάμηλ. κύων χερσαῖ.
καὶ ποτάμι. κροκόδειλ. Λύκ. λα-
ωός. Μῦς. μήρμηξ. Νυκτερίς. Ξιλονάτης.
Ὄνισκ. καὶ ὄν. Πρόβατον καὶ κειός.
Ρινόκερος. Σύαγρ. Σκίγγ. Σαλαμάν-
δρα. Ταῦρ. Τράγ. Ύαινα. Φώκη. Φρῦν.
Χαμαιλέον. Ψαμμοδύτης. ψύλλ. Ωά.

*Quod partis posterioris singulis libris
Catalogus , ut Avium pag. 127. & Pis-
cium pag. 159. & 160. premif-
sus est ,*

*In Textu ipso Latina vocabula ver-
sa invenies.*

INDEX MEDICUS PASSIO-
num, quibus Remedia allegatis pag. ap-
plicantur, & interdum una pagella duo
vel plura uni morbo adhi-
benda.

- A**d Abortum 18. Contra. 131.
Ad Albulam. 50. 93. 96. 149. 151. 158.
163. 172.
Alopecia. 84. 88. 89. 99. 107. 108. 111. 115.
117. 144. 145. 165. 168. 176.
ad Amorem. 22. 24. 65. 66. 67. 75. 85. 92. 101.
102. 103. 116. 123. 137. 140. 142. 149. 150.
151. 158. 177. 180.
Ani Passionibus. 14. 51. 53. 54. 94. 152. 155.
157. 164.
Apoplexie. 18. 88.
ad Apostemata. 68. 85. 118. 160. 161.
Arthriticis. 71. 85. 99. 110. 111. 112. 116. 129.
136. 141. 147. 163.
Asthmaticis. 22. 127.
Aurum dolori. 42. 100. 102. 113. 115. 144. 156.
158. 163. 172. 180.
Ad Auditum. 27.

Buboni-

Bubonibus. 85.118.

Ad Calculum Vide: ad Lapidem.

Cancrosis Uteribus. 15.171.

denudationi. 16.93.107.108.

Capillorum { 167.

denigrationi. 107.140.147.155.

158.

Carbunculis. 144.156.160.177.180.

Cardiacis. 111.142.

ad Castitatem. 30.45.47.57.137.

ad Clavos carnis. 17.38.

Cephalæa. 27.46.144.180.

Cephalalgia. 27.29.46.75.88.108.129.136.

149.155.160.165.172.173.180.

ad Chimerla. 115.132.156.171.174.

Chiragricis. 99.111.115.130.147.166.

ad Cicatrices. 99.105.150.174.180.

Coliacis. 139.149.156.

Colicis. 32.33.89.95.100.110.131.139.148.

158.167.172.173.

Collyria. 50.62.147.

Combusturis. 84.157.180.

ad Conceptionem. 24.31.64.85.86.88.97.

101.117.156.170.

Contractis mulieribus. 141.

Cynanchicis. 138.152.153.155.

Damoni-

Demonibus expellendis. 25. 29. 31. 40. 56. 63.
78. 102. 105. 110. 111. 112. 114. 129. 137.
140. 156. 157. 160. 162. 170. 176. 179.

Demoniacis. 102. 134.

nascentibus. 74. 76. 87. 99. 115.
117. 144. 160. 163. 167. 173.

Dentibus { *dolentibus.* 51. 87. 92. 102. 115.
138. 183. 176. 177.

immarcidis servandis. 16. 51. 158.

ad Depaſtiones. 15. 16. 167. 173. 175.

ad Digefſtionem bonam. 61. 65. 66. 131. 132.
135. 138. 142. 144. 152. 172. 173. 181.

Dyſenteria. 13. 14. 34. 71. 82. 83. 93. 94. 97.
151. 160. 165.

Dyſpnoicis. 22. 117. 129. 141.

Dyſuria. 17. 18. 82. 132. 136. 160. 163. 167. 171.
173. 176.

ad Dothienas. 132. 160.

Ebrietatem { *contra.* 13. 20. 41. 104. 156. 167.
ad. 20. 41.

Elephantia. 27. 87. 88. 113. 136.

Epaticis. 46. 112. 154. 156. 165. 166.

Epileſia. 13. 18. 19. 22. 30. 77. 82. 83. 85. 87. 88.
93. 96. 104. 112. 113. 114. 130. 150. 151. 154.
160. 163. 168. 180.

ad Ereſtionem vel (*Barbarè ut in Ms. ſemper*)
Arre-

Arrectionem & tensionem. 30. 57. 65. 66.
90. 96. 100. 104. 107. 116. 144. 152. 156.
158.

ad Erysipelata. 104. 132. 157. 163. 180.

ad Evacuationem. 51.

Fascinationem contra. 35. 40. 138. 168. 179.

Febricitantibus. 71. 74. 75. 89. 96. 100. 102.
105. 114. 115. 154. 157. 158.

Fluxui sanguinis sistendo. 56. 83.

ad Formicationes. 15. 101. 105. 134. 163.

Fœtibus mortuis ejiciendis. 93. 99. 107. 130. 156.
158.

ad Furfures. 16. 18. 105. 180.

ad Futura præscienda. 35. 37. 38. 56. 72. 73.
105. 117. 118. 131.

Gangranis. 155. 161.

Gingivarum putredini. 15. 16. 170.

Genuagricis. 111. 130. 147. 170.

Hæmoptoicis. 13. 53. 54. 71.

ad Hæmorrhoidas. 53. 54. 94. 155.

ad Hebetudinem. 101. 110. 130. 150. 168.

V. Oculorum Infirmitates.

Hemicrania. 27. 62. 63. 103. (ubi pro Aliis
legendum. Arics.) 117. 129. 165. 173. 189.

Hordeolis. 100.

Hydrophobicis. 81. 110.

Hydro-

Hydropicis. 31.82.83.88.93.94.141.161.
178.

Ictericis. 71.94.110.142.157.181.

Impetigini, V. Lichenes.

Inconceptiva. 25.85.91.95.105.137.142.

Ischiadicis. 99.112.116.141.147.168.173.

Ad Lactis copiam. 150.163.173.176.

Ad Lapidem vel calculum. 34.35.75.78.132.

163.164.165.174.

Lentiginibus. 105.

Lepræ. 18.27.32.87.100.105.140.149.152.

155.165.167.168.

Lethargicis. 83.99.138.156.179.

Leucophlegmaticis. 27.

Libidini concitanda. 45.65.101.102.104.132.

176.179.

V. Venerem, & Amorem.

ad Lichenas. 100.117.149.

Lientericis. 14.

Lumbricis. 107.

Lumborum dolori. 70.82.88.111.132.

Lunaticis. 32.77.78.96.117.180.

Mammillis. 150.161.171.

Matricis passionibus. 51.52.59.67.75.83.95.

152.155.157.164.172.179.

Menstruis educendis. 19.71.95.107.

ad Min-

ad Mingentes in Lecto. 111.

Nephriticis. 22. 34. 71. 88. 97. 98. 133. 148.

158. 167. 171. 174.

Nervorum passionibus. 85. 95. 144. 147. 161.

171.

Oblivionem contra. 85.

Oculorum infirmitates recensentur. 60. 62.

Ad easdem remedia. 22. 29. 50. 62. 82. 87. 97.

120. 136. 138. 140. 142. 146. 149. 157. 165.

ad Ophthalmiam in specie. 90. 91. 92. 97. 111.

112. 114. 118. 145. 154. 165. 172. 179.

Opisthotonicis. 97. 113. 141. 147. 179.

Palpebrarum pilis. 70. 90. 136. 161. 167. 172.

173. 174. 176.

Paralyticis. 87. 137.

ad Parotidas. 115. 118.

Partu festinando. 25. 31. 67. (ubi L. Okyto-

kios .i. celeriter pariens. Ut ap. Diosc. l. 5.

c. 165.) 77. 84. 93. 111. 112. 114. 130. 131.

140. 142. 143. 157. 158. 170. 177.

ad Phantasmata mala. 25. 34. 35. 36. 56. 96.

102. 110. 131. 133. 179.

ad Phlegmonas. 85. 157.

Phreneticis. 81. 96. 138.

Phtisicis. 74. 75. 156. 157. 179.

Podagricis. 55. 71. 75. 84. 91. 95. 97. 98. 111.

113.

113. 115. 116. 130. 136. 140. 144. 147. 158.
 166. 167. 171. 174. 179. 180.
ad Polypum 16. *ad Pulices fug.* 76. 114. 115. 142.
 181.
Quartanariis. 21. 32. 46. 59. 71. 75. 78. 95.
 97. 102. 105. 111. 114. 144. 158. 160. 164.
 179.
Quotidiane febr. 99. 71. 78. 92. 113.
Rabidorum animatum morsui. 80. 111. 132.
 174. 179.
Renum dolori. 71. 88. 112. 116. 136. 144. 160.
 173. 176.
ad Rhagadis. 155. 173.
V. Ani passiones.
ad Rheumatismum. 85. 92. 111. 157. 161. 172.
 178.
Sacro & Comitiali morbo. 113. 140. 154.
ad Sanguinis fluxum. 51. 53. 54. 67. 71. 84. 92.
 79. 102. 107. 137. 157. 158. 172. 180.
Scabiei. 27. 167.
â Scorpione percussis. 130. 145. 161. 170. 172.
Scotomaticis 18. 19. 88. 112. 117. 129. 136.
ad Scrophulas. 17. 59. 85. 92. 118. 149. 172.
Secundinis educendis. 18. 84. 130.
ad Serpentium morsus. 18. 82. 83. 94. 116. 164.
Squinanticis 94.

V. Cynanch.

Stomachicis. 42. 75. 107. 131. 136. 137. 142.
149. 156. 165. 167. 171. 176. 181.

ad Stranguriam. 34.

V. & Dysuriam.

Suffocationi matricis. 95. 103. 115. 117. 145.
156.

V. Matricis passiones.

Surditati. 97. 156.

Teticis. 152.

Tertianariis. 46. 71. 74. 75. 76. 77. 78. 92.
105. 114. 140. 145. 164. 179.

ad Tumorem. 12. 59. 82. 100. 112. 155. 157. 167.
171.

Contra Tussim. 129. 152. 154. 172.

Ad Varices. 130.

ad Ubera. 82. 85. 100. 160.

ad Venena. 83. 152. 156. 157. 173.

Venenosis { puncturis. 35. 71. 79. 136. 145. 161.
164. 177 V. Serpentū morsus.
porcionibus. 82. 104. 132. 145. 148.
156. 157. 171.

ad Venerem. 57. 64. 102. 104. 116. 132. 144.
149. 160. 170. 179.

V. Amorem.

ad Ven-

Obtundendum. 149.

ad Ventrem { *movendum.* 17. 18. 132. 145. 160.
165. 170. 171. 173. 174.

ad Vigiliam. 30. 63. 101. 133. 134.

Visui accendo. 63. 93. 111. 115. 132. 133. 138. 148.
150. 152. 153. 158. 160. 161. 172. 173. 177.
181.

ad Ulcera. 16. 59. 94. 99. 132. 138. 154. 161.
165. 167. 174.

Vngulis scabiosis. 15. 108. 173.

NB. p. 26. lege: *Vt non la datur aliquis,*
lingua ejus bifurcata est.

P. 94. Omilla hæc erant: *Tritus etiam*
simus & cum aceto inunctus hydrocilos .i. tumi-
dos ventre & phlegmones membrorum sanat.

F I N I S.

60.

48.

77.

61.

is,

ms

ij.

